

## لومړۍ خپرکي

د سپرلي دوروستۍ مياشتي دلمړۍ لسبزي وروستۍ ورځې داسي تيريدي چې لمرهم خپله تودوبنه ورځ تربلي زياتول. داوخت نومعولا ورځې اوږدې او شپي هم لنډې وې. د جوزامياشت نودبڼوالو او بزگرانو د حاصلو مياشت وي، ددوي دهيلودپوره كيدو مياشت وي، ددوي دتوي شويو خولود جبران مياشت وي. كه څه هم چې دغه مياشت دبزگرانو لپاره د كال تر ټولو سترې اوله بوختياو ډكه مياشت وي، خودوي يې دخپلي پولې او پټي له اصيل څخه هغه د چا خبره من من غوښه اخلي. ددغو دهكانانو له جملې څخه يوهم پنځه پنځوس كلن گل محمد چې مشهور په كاكوسره و، چې زياتي گرمي اودكوربي كسۍ اړكړي وو چې دورځي كاردشپې په سره هواكې وكړي، خو! كورنۍ به يې ورته ترهغو په انتظاروه ترڅوبه چې بوډاگل محمدنه وراغلي.

په كورنۍ كې يې ښځه گلالي او يوه نازولې پاڼه لور اوسيده. ده. ته نو خداي (ج) دغه يو اولاد پاڼه ورنصيب كړې وه بله ثمره يې نه درلوده. پاڼه لس كلنه وه اود مور او پلار دواړو ښه لاس باندي خلاص واودې به هم ښه په اخلاص له دواړوسره زياته مرسته كول، كله به چې گل محمدله كور څخه سهار راووتې نوله ځان سره به يې خپله چاي او ډوډۍ وړلې، او ترهغه وخت به يې كار كوي، ترڅوبه چې دل رتود ښي نه، به يې خپل ټول ټول كور به راغی، او په

## جرم او جنا

کور کې به ترهغه پوري انتظاروچې لمربه خپله تيزې ورکه کړه، نو گل محمد به بيا په خپل کارپسې راووتی.

مانښام به چې کله دډوډۍ وخت شونوبه بيا پانې ډوډۍ وروړله په هرځای کې به چې ددې پلارو، هلته به داورتله اوله پلار سره به يې په گډه ډوډۍ خوړل.

بوډا گل محمد اوتاندې پانې څه باندي دوې اونۍ همداسي له خولوچکي پرې کړې ايله دومره وتوانيدل چې دکال شومه يې برابره اونور وته له لاس اوږديدو څخه ځان خلاص کړ.

خوسپين بزيری گل محمد لاهم دخيال اوفکر ټال دې ته پرينښود چې په يوازي شومه او اوږه دي کال دولس مياشتي تيري شي، گڼو نورو خوراكي توکو ته هم ضرورت و، او د هغو لپاره نقده پيسو ته اړتيا وه،

چې ديو مريض او خداى (ج) مکړه بلي ستونزې لپاره وای نو! د همدې ټولو لپاره يواځې گل محمد واود فلکې انتظار، آن کله کله خوبه کړۍ ورځ په همدې طمعه ورباندي تيره شوه چې گوندي يوڅوک يې دمزدورۍ لپاره بوزي، بيشکه چې الله (ج) مالک دی او هر چاته مقرر شوى رزق ورکوي، گل محمد هم گلالۍ او پاڼه مړول په يوډول نه يوډول يې هماغه اندازه پيسې تر لاسه کولى چه گوزاره ورباندي وکړي.

يوه ورځ گل محمد له خپله کاره وختي پر لسو بجو خلاص شواو دخپل کور پر خوار اروان وچې په لاره کې دوې لس کلنې انجونې په مخه ورغلې چې له ښوونځۍ څخه رارخصت شوې وې او دکور پر خواروانې وې. دوي په خپلومينځوکې دا خبرې سره کولاي چې دغه کاکوهم لور لري او ښوونځۍ ته يې نه پريردي تمامه ورځ په خوارۍ کار کوي، سبق نه ورباندي وايي، ډير ظلم ورباندي کوي داسي

## جرم او جنا

پلرونه هم شته. بلې به ویله رښتیا هم که په ښوونځۍ کې وای اوس به زموږ سره وای او ډیر سبق به یې زده کړي و. وگوره که صبا یې لور غټه شوه نو خپل پلار ته به ښراوي کوی چې زه یې بې تعلیمه غټه کړمه او خپله گټه یې راڅه اخیسته، دغوانجونو لاهم دا خبرې پوره یانې پای ته نه وې رسولي چې له گل محمد خڅه یې لاره بیله او په خپله مخه ولاړې.

گل محمد چه همیشه به دکورنۍ یواځوالی او اقتصادی حالت ځور اوه اوس ورته ددغوانجونو خبرونو رهم په فکر کې کړ. ددغوانجونو دغو خبرو دگل محمد په ذهن کې څو تېرې انگازې وکړي چه له خپلې لور سره ظلم... له پانې سره ظلم... له خپل زړه سره ظلم... آخ... داڅه اورم دا... گل محمد لا کورته نه ورارسیدلی چې دا تصمیم یې ونیوی چې رښتیا هم زه باید په خپلې لور زده کړي وکړم، زه باید خپل مسولیت ادا کړم زه باید یو ښه پلار شم.

رښتیا هم چې زه بې تعلیمه راغټ شوم خڅه خیر مي والیدی، ټول عمر مي له څواریو سره مخ دی هیڅ هوسانه شوم اونه هم هوسا ژوند په نصیب شو. کچېری په کوچنیوالي مي پلار راباندی تعلیم کړي وای اوس به یوځای نه یوځای که ریټس یا معاون نه وم نویو مامور کی خوبه وم، او په یوه نرمه چوکې کې خوبه ارام او هوساناست وم، له خوبه به می خښل اوله خوبه به می خوړل. څو افسوس زما پر ژوند چې داسي په توره شپه کې راباندی تیر شو، اوبه چې تر ورځ واوړې بیانه راگرځی. خیر زه خو له تعلیم پاته شوم او اوس خویې زده کولای هم نه شم، نویا ولي خپله لور بې تعلیمه کړم، هغه خو وره ده او په وړکتوب کې هرڅه زده کیږي. که نورڅه نه وی صبا خوبه یې له ښراکولو خڅه خلاص یم، چې زه خود پلاره له لاسه بې تعلیمه پاته شوم، پلار مي خپلې گټې راباندی

## جرم او جنا

کولي اوزمادراتلونکی په غم کې نه ؤ. په دغه فکرونو کې تر کوره راوړسیدی اوله هرڅه دمخه یې خپلې ښځې کلالې ته ورېغ کړل.

کلالی اه کلالی راشه چې په کارمي یې.

کلالې هم په وارخطاسره ورته راغله چې خیرخوبه وي ولی نن دومره وختی راغلی اوولی دومره وارخطایې څه پېښه ده؟

گل محمدورته وویل:

مانن یوتصمیم نیولی دی، هغه داچې زه غواړم پاڼه په ښوونځۍ کې داخله کړم.

داته څه وایې؟

زه هغه څه وایم چې تاواوریدل. سرله صباڅه به پاڼه ښوونځۍ ته ځي. ماخوداپریکړه کړي ده ستاراسره خوښه ده؟

په ښوونځۍ کې به نوڅه وکړي؟ مونږدمانښام په ډوډۍ پسې حیران یواوته دې لورښوونځۍ ته اچوې. لیونی شوی خوبه نه یې؟ اوس به یې دښوونځۍ لپاره جلا شیان برابروي، ښوونځۍ څومره مصرف لري. زه خودرته وایم چې ښوونځۍ خودپیسې دارانو کاردی اوهغوي په خپلواولادونو باندی تعلیم کوي. مگر مونږغریبان خوله هرڅه څه محرم یو. نه دښوونځۍ توان لرواونه هم دسبق ویلو. زه خودرته وایم لدې کاره تیرشه کټه نلري، زماخوښځی نده درسره خوښه.

کلالې چې هرڅه ورته وویل خو گل محمدیې له خپلې خبرې وانه راوه. گل محمدداژمنه وکړه هرڅنگه چې وی اوهرڅومره لگښت چې لري، زه په خپلې لورښوونځۍ وایم.

له ځمکې وي اوکه له اسمانه زه یې دښوونځۍ ټول لوازیم ورته برابروم، خودادښوونځۍ څخه نه محرومه وم. سرله صباڅه به پاڼه ښوونځۍ ته ځي. خدای (ج) مهربانه اوروزی رسانه دی.

## جرم او جنا

پدغه وخت کې پانه هم دمور او پلار خبرې واوریدې او خونې ته وراغله له دوي څه يې پوښتنه وکړه چې څه خبره ده چې دومره په لوړ او ازخبرې کوې؟ بيا څه شوي دي؟

موريې ورته وويل:

چې پلار دي نن ليونی شوی دی ناولدې کوي پيسه داره شوی دی . پانې له پلاره وپوښتل:

رښتيا پلاره پيسه دي ډيري پيدا کړي دي؟ موريې رښتيا وایې؟ که دغسي وي ناول به ماته نوي کالي رااخلې، زما دغه کالي ډير زاړه او خيري شوي دي؟

\_ لورې کالي خوښي درته رانیسم، خو خبره داده چې زه غواړم تاپه ښوونځۍ کې شامله کړم ترڅو زده يې کړي.

پانه ددې خبرې په اوریدو حقه پکه حیرانه شوه او پلار ته يې وويل:

پلاره داته څه وايې ښوونځۍ اوزه. دا خوښي له امکانه لږي خبره ده چې زه به ښوونځۍ ته ځم ماته يوه جوړه کالي راواخله تر هر څه تيره يمه پلاره.

\_ نه لورې مانن دا تصمیم نيولی دي، ته به سرله صباڅه حتماً چې ښوونځۍ ته، کالي هم درته راوړم ستاد خوښې کالي دراخلم يوه جوړه څه دوي دري جوړې درته اخلم، خوته به زما خبره منې لورې. زما خبره به پر ځمکه نه غورځوی.

\_ پلار جاننه که زه ښوونځۍ ته ولاړم نو تاته به دښې بيا څوک ډوډۍ دروړي، او بل ښوونځۍ خوا سانه ندي ډير سخت دي زه يې نشم زده کولاي. نه پلاره! هره خبره دي منم خو ښوونځۍ نشم ويلاي.  
پلار يې پانه پرسر مچ کړه او ورته وويل:

## جرم او جنا

چې که ته ښوونځۍ ته ولاړه شي، نوبيازه وختي کور ته راځم  
ډوډۍ خورم او بيا بيرته ځم کار ته، دا يې زماسټاسره وعده، خوته به  
زما خبره نه ماتوی زما گرانې لورې، سمه ده.

مور يې پانې ته وويل:

پانې لورې! پلار چې دي يو خبره وکړي هغه به حتماً عملی  
کوي، ما هم ډير ورته وويل خوزما خبره نه منې، اوبل دا چې پلار دې  
دومره ټينگ دي نوبيا توکل پر خدای (ج) کړه، خو ورځي ولاړه شه که دې  
زده کواى شوای نووبه يې وائي، او که دې نشواى زده کولای بيا به يې  
پرېږدي څه پروا خونه کوي جبري خوندی.

پانې بيا پر پلار ډير ټينگار وکړ چې لدې کاره به تير شو، خو پلار يې  
دې ته مجبوره کړل چې ښوونځۍ به وايي، کله چې يې ددې خبره نه  
منل نو پانې مجبوره شوه او د پلار خبره يې ومنل چې سر له صباڅخه به  
ښوونځۍ ته ځي.

پلار يې هم ډير خوشحاله شو چې پانه ښوونځۍ تللو ته راضي  
شوه.

پانه نوسهار ته په انتظار ووه، او ډيره وار خطاپه دې وه، چې  
سهار خوبه ښوونځۍ ته ځم او ښوونځۍ دې ته يونابلده ځاي او يو سخت  
کار معلومیدى، چې زه به څنگه سبق زده کوم، خير توکل په  
خدای (ج) يې کړل.

کله چې دسهاراته بجې شوي دسهارچاي يې له مور او پلار سره  
وڅيښلې او د ښوونځۍ پر لور ور روانه شوه. مور او پلار يې په هغه حالت  
کې هم ورته دعاوې او دلاسا يې ورکول چې انشاء الله هر څه به درته  
اسانه شي زموږ دعاوي درپسي دي. پانې هم له دوي څه رخصت  
راوختله او د ښوونځۍ پر خوار روانه شوه. کله چې د ښوونځۍ دروازې  
ته راوړسیده، غوښتل يې چې دننه ښوونځۍ ته

## جرم او جنا

ورشی، خود ښوونځۍ دوو ښځینه ناظمینو (پیره دارو) پوښتنه ځني وکړه چې څوک غواړي اوله چاسره دی کاردی؟ ځکه دهغو خوهمد او ظیفه وه چې هر څوک نابله ښوونځۍ ته راشي دوي کې تلاشی هم کوي او پوښتنه هم ځني کوي. او دوي په دي هم پوهیدل چې دا خود ښوونځۍ انجلۍ نده او کیدای شي له یوې مکتبې انجلۍ سره به یې کاروي.

پاڼه چې مخکې هم وار خطاوه دغو خبرو یې وار خطایې نوره هم زیاته کړه او په خور اعجیب او غریب اوازي یې ورته وویل: زه هم راغلي يم تر څوله سره ښوونځۍ ووايم. ناظمې ورته وویل:

تراوسه لکه چې ښوونځۍ ته نه یې راغلي، اوس خود پیر وخت تیر شوي دی د ښوونځۍ د شروع کیدو څه، ولی وختي نه راتللي؟ پاڼه ورته وویل:

زه نه وم خبره اومانه غوښتل چې درس ووايم، اوس مي موراوپلا رمجبوره کړې يم، اومانه د ښوونځۍ وخت هم صحی ندي معلوم، که وخت تیر شوي وي نوزه به بیرته ولاړه شم؟ ناظمې ورته وویل:

ته یو خوشیبي صبر وکړه زه دستی راځم، بیابه درته ووايم. پانې هم ورسره ومنله او د ناظمې تر راتگ پوری انتظار شوه. ناظمه هم ښوونځۍ ته ننوته، او ادارې ته ورغله، له مدیرې سره یې دا خبره شریکه کړه چې یوه نوی انجلۍ راغلي ده او د ښوونځۍ کالي یې هم ندی اغوستي، غواړي چې اوس درس ووايي، ستاراته څه هدایت دی چې زه یې پر ځای کړم؟ مدیرې ورته وویل:

ماته یې راوړله زه به خبرې ورسره وکړم.

## جرم او جنا

ناظيمه هم راغله اوپانه يې له ځان سره بوتله دمديرې اطاق ته، په لاره کې پاڼه هم له ناظيمې څه پوښتنه وکړه چې داوړی داسې شورماشور دي؟

ناظيمې ورته وويل:

بيا به ته هم داسې شورماشور کوي.

\_ ولی په ناروګي څه تاثير شته که دادښوونځۍ اصول دي چې خامخابه ټول شورماشور کوي؟

ناظيمه ورته په غوسه شوه چې ته اوس لادومره پوښتنې کوي وخت دې لاچېری دی، خوييايې هم دغوسې په حالت کې ورته وويل:

هو په شورماشور کې سبق ښه زده کيږي، داشورماشورنډي داشاگردان خپل سبق تکراروي کوم چې استاد ورته نوی ويلي وی، نوري پوښتنې زماڅخه مکوه له مديرې صاحبې څه يې بيا وکړه.

پاڼې هم دناظيمې په غوسه کيدوو پوهيده، ترادارې پوري يې بيا پوښتنه نده ځني کړي، کله چې ادارې ته ورسيدل نو پاڼه يې مديره ته پرېښوده اودا بېرته خپل کار ته ولاړه.

مديره صاحبې چې دښه استعداد خاونده وه، له پاڼې سره يې ډير په نرمۍ اومهربانۍ سره خبرې کولې او پوښتنه يې ځنۍ وکړه. ګرانې! لومړی خوستاښايسته نوم راوښيه \_ څه نوم يږي؟

پاڼه که څه هم چې ډيره وار خطاو، ورته وويل:

زمانوم پاڼه ده.

\_ ښه ښايسته نوم دې دی \_ دپلارنوم دې څه دی؟

\_ دپلارنوم می گل محمد دی.

\_ ولی دومره ناوخته ښوونځۍ ته راغلې، اياتاته دښوونځۍ د شروع کيدلو وخت نه ومعلوم چې ښوونځۍ څه وخت شروع کيږي؟ اوس خودښوونځۍ د شروع کيدو څخه تقريبا دوی مياشتنې تير شوي دي.

## جرم او جنا

شاگردانو ډیر درسونه درڅخه ویلي، ځنگه به دي داتیر درسونه زده شي؟

پاڼه ورته وویل:

ماته دښوونځۍ د شروع کیدلو وخت صحي نه ومعلوم، اوبل ماهم نه غوښتل چې ښوونځۍ ووايم. مونږ ډیر غریبان یواو په ښوونځۍ نه پوهیږو چې څه وخت شروع کیږي، اوڅه وخت یې د شروع کیدو وي. موراو پلار مې هم ښوونځۍ ندي ویلي، هغوي هم نه باندي پوهیږي. خوزه یې اوس دې ته مجبوره کړې يم چې ښوونځۍ ووايم، که می چیري زده کوی شوی.

ولی یې نشی زده کولای، او ولې تانه غوښتل چې ښوونځۍ ووايې. ښوونځۍ خود هر چا لپاره دی، داخوپه غریبي او خاني پوري اړه نه لري، علم خوباید هر انسان حاصل کړي. ته خوبه کور وروڼه لري او د غریبي یې نوبه تاڅه؟ ته خو کوچنې انجلۍ یې.

پاڼه که څه هم نه غوښتل چې خپل دزړه حال ورته ووايې، خو ورته مجبوره وه چې رښتیا یې ورته ویلي وای. نو ورته وویل:

چې زه نه ورور لرم اونه هم بله خور. یوه زه يم مور می ده او پلار می، نور څوک په کور کې نه لرو، زما پلار غریب کاره دی، او دخلکو کارونه کوي، زه هم گایې وخت ورسره مرسته کوم. یابه می ډوډۍ وروړله او یابه مې ورته دکوره یخې اوبه وروړلې.

مدیرې چې له پاڼې دا خبرې واوریدې نو ډیره خفه شوه او زړه یې ورباندي وسوځیدۍ، دپاڼې پر حال یې افسوس وکړ، چې زموږ په هیواد کې تراوسه پوري غربت شتون لري او د غربته لانه یو خلاص شوي. بله پوښتنه یې ځنی ونکړه ورته وویل:

ښه اوس نو که ښوونځۍ وایې ناول به دښوونځۍ کالي پیدا کوې، دا کوم کالي چې تا اغوستي دادښوونځۍ لپاره

## جرم او جنا

ندي، داشخصی کالي دي اوپه شخصی کاليو کې اجازه نشته چې درس ووايې. نن خو خیر ده صبابه دې پلارته ووائې چې درته دښوونځۍ کالي راوړي. کالي خوبه پلار درته اخیستلای شي؟

دپانې نوداخیال وچې دازماوس کالي کوم چې می اغوستي دی، دازاره دی اونورنوی کالي راته رابښي نو ورته وویل:

چې صحي ده دا کالي که مي زاړه وی نو نورنوی کالي لرمه، هغه به صباو اغوندمه اویا به دښوونځۍ ته راشم.

مدیرې ورته وویل:

یادا کالي او هغه ستانوی کالی دښوونځۍ لپاره ندي، دښوونځۍ لپاره جلا خپل کالي شته، چې کالي یې تورو، پوړنې یې سپن اوبوټونه که یې هر رنگ وي فرق نه کوی، پلارته به دي ووائې هغه به یې له بازاره درته راوړي، نن به په دغه لباس کې په صنف کې کښینې، خصوصاً به دښوونځۍ په لباس کې راځې؟ ځکه چې دادښوونځۍ اصول دي. ښه اوس نوداراته ووايې چې په څه پوهیږي مخکې دي درسونه ویلي دي؟

پانې ورته وویل:

تراوسه خومی هیڅ شي ندي زده، اونه مي زده کړي دي لدې وروسته به یې زده کړم.

\_ چې داسي ده نوله اول صنف څخه به یې شروع کړو، همداسي دي خوښه ده؟

\_ زه په اول صنف لانه پوهیږم چې څه معنی لري، چې ته راسره همکاري وکړي نو هر څه به مي زده شي. ته پوهیږې او کار دي.

مدیرې هم پانه له ځان سره اول صنف ته راوستل. د صنف دروازه یې خلاصه کړه، په صنف کې شاگردان و خپل درس ویل، کله چې یې مدیره والیدله نو درس یې پرېښودي او د دیکت په ویلوسره ټول

## جڙم او جڙا

شاگردان دمديرې داحترام لپاره ودریدل.مدیرې هم وروسته دکنښنستلواشاره وکړه اوټول شاگردان بیرته پرخپلوځایوکنښنستل.بیامديرې دهغه صنف له معلمې سره چې پلوشه نومیده دصنف اوشاگردانو پوښتنه وکړه چې درسونه یې زده کيږی؟

پلوشې معلمې ورته وویل:

هوښه یې زده کيږي.

بیامديرې ورته وویل:

چې دانجلۍ پاڼه نومیري،اوس راغلې ده چې درس وواښي،دادیوې وزله اودیوې غریبي کورنۍ انجلۍ ده.لدې سره به ډیر کوښښ کوی،نوم یې په حاضری کې ورسوه اوتیردرسونه ورسره تکرارکړه،پردې دی ډیرپام وی.

پلوشې معلمې هم دسرپه ښوروالوسره مدیرې ته ډاډورکړ چې حتماً به ورسره مرسته کوي.

بیامديرې پاڼې ته دکنښنستووویل چې له شاگردانوسره په قطارکې کښینې، اوشاگردانوته یې داهم وویل چې گوري دانجلۍ درڅخه په تکلیف نشی. شاگردانوهم وعده ورکړه چې ترخپله وسه به ورسره کومک لاکوي.

پاڼه هم راغله اودشاه په قطارکې له انجونوسره کښینستله.وروسته مدیره له صنفه راووته اومعلمه پلوشه هم دمديرې سره راووته،په صنف کې انجونوپاڼې ته وکتل،ټولوانجونو له ځان سره وخندل چې عجیبه انجلۍ راغلې ده، داوگوره اودرس زده کول.نه یې دښوونځۍ کالي اغوستی اونه یې بوټونه په پښودي.تاسي ددې خیروچپلاکوته وگورې،دابه نوښه درس زده کړي هرې یوې به ورباندی قسم قسم مسخرې کولې خوپاڼه چپه خوله ناسته و،دیوې

## جرم او جنا

انجلی زړه ورباندي وسوځیدی د شاه له قطاره یې را ولاړه کړه اودمخ په سپ کې یې له ځان سره کښینوله، ورته وویل:

چې ته زماشریکه یې ته به لماخڅه نه جلاکیرې، زه درته تیردرسونه کوم چې موویلي دی هغه ټول درسره تکراروم. ته دانجونودخندا پروامه کوه، هیچاهم له ځانه سبق ندي زده کړي، ټولودلته له معلمیانوزده کړي دي، هره انجلی لومړی ستا په رقم ۹.

پانې هم له هغې انجلی سره کښینستله، که څه هم دومره وارخطاوه چې له ډیرې وارخطایې څخه یې خبرې نشوای کولای. خوددې انجلی خبرو یوڅه تاثیر ورباندي وکړ او یوڅه یې زړه ارامه شو، زړه ته یې دا ولويدل چې داربستنې انجلی ده اوزماسره واقعاً هره مرسته کولای شي، نویې له خپلې نوې ملگرې سره څنگ په څنگ کښینسته اودهغه په لاس کې چې کوم کتاب و، هغه ته یې کتل. پلوشه معلمه بیرته راغله صنف ته او په درس ویلويې شروع وکړه اودخود قیقولپاره بیرته له صنفه ووتله.

ټولودرسونه ویل خودپانې سرنه باندي خلاصیدی، حیرانه و چې داڅنگه زده کیرې دغسي یې ورته کتل، کله چې درس خلاص شو، نود خپلې ملگرې څخه یې پوښتنه وکړه چې زماخوهیڅ سرنشوباندي خلاص ستازده شو؟

ملگرې یې ورته وویل:

زماهم اول سرنه باندي خلاصیده، خواوس په هره جمله پوهیږم، ځکه دامی دوهم کال دی، تیرکال ناکامه وم اوبیرته په اول صنف کې کښینستم، ته به هم په هره جمله پوهه شي، بیابنه ځان ته حیرانه یې.

پانې ورته وویل:

## جرم او جنا

کاشکی می درس زده شي، دهغې ورځې په ارمان یم، چې  
دمور او پلار ارمان می راباندې پوره شي. ښه اوس خودي نوم  
راوښیږي، ستانوم څه شي دي؟  
ملگرې یې ورته وویل:  
زمانوم نازودی، اوس تانوم خومی دمديرې صاحبې څه زده  
کړ. څومره ښایسته نوم دي دی پانه.  
پانې ورته وویل:  
ستاهم ډیر ښایسته نوم دی نازو.  
نازو ورته وویل:  
راځه اوس درس زده کړو.  
پانې هم دنازو سره درس شروع کړ، بیرته معلمه یې راغله او کوم  
درس چې یې ورته ويلي ویا ورته تکرار کړ. کله چې د درس  
تکرار خلاص شونو د معلمې سترگې پر پانې ولگیدې، چې دا خو هغه  
نوي شاگرد ده. پوښتنه یې ځني وکړه چې ستادرس زده شو؟  
پانې ورته وویل:  
زده به می شي، نن می اوله ورځ ده، او نازو هم مرسته راسره کوی.  
معلمې ورته وویل:  
ډیر ښه کاردی چې نازو مرسته درسره کوی، ته هم کوښښ کوه  
چې زده یې کړې، او بیا به ښوونځۍ ته په خپل وخت راځې.  
پانه ورته وویل:  
وروسته تردې به په صحي وخت راځمه.  
معلمې ورته وویل:  
ښه خیر زده کیږی دي، اوس دی هم ښه کړي دي چې راغلي، ښه  
ښاگردانو درس موبیا هم په ټولوسره تکرار کړی چې له یاده موونوزي.

## جرم او جنا

ټولوشاگردانودرس تکراروي، پانې هم نوروانجونوته کتل اودې هم له ځان سره سوکه سوکه ويل، خوسريې نه باندی خلاصیده، له نازويې پوښتنه وکړه چې زماخواوس هم نشوزده، دابه زه څه کوم که مي درس نه زده کیدی؟  
نازوورته وويل:

زه درسره يم. په يوه ورځ خودرس هيچاندی زده کړي اونه په يوه ورځ زده کيږي، زه هرڅه درته بنيم ستالوارخطادی. ته صبا ته خپل دښوونځی کالي برابرکړه، زه په هرشي کې درسره مرسته کوم. دتفريح په وخت کې به درته کتابونه له تحویلدارصاحبه راوخلم، اوته به په کور کې کتابونوته پوښونه ورکړي، يوڅو به کتاب ټينگ شی اوبل به نه خیري کيږي. گوره پام کوه چې کتابونه دي ورک نکړي ځکه بيایې درڅخه غواړي. دوي خپلې خبرې لانه وې خلاصي کړي چې دتفريح زنگ ووهل شو. نازوپانې ته وويل:

درڅه زه به دي لومړی بوزمه تحویلدارته اوله هغه څخه به درته کتابونه راواخلم. پانه هم ورسره ولاړله تحویلدارته. هغه ته نازو وويل چې تحویلدارصاحب! دانجلی اوس ښوونځی ته راغلې ده، که کتابونه داول صنف ورته ورکړي. تحویلدارهم ورته نوي کتابونه ورکړل اوورته وويل:

پام کوه چې درڅخه ورک نشي\_ که دې ورک کړل بيایې تاوان درڅخه اخلم. ښه پاک به يې ساتي، خيري يې نکړی.  
نازوورته وويل:

ماورته ويلي دي، انشاءالله ښه به يې وساتي.  
\_ ښه نوچې داسی ده نوورځي چې تفريح درڅخه تيره نشي.  
نازواوپانې هم کتابونه ځنی راوخيستل اوپه يوه ځای کې سره دواړې سره کښينستلې. نازوبه له ځان سره هره ورځ کيک اوپه

## جرم او جنا

يو کوچنی ترموزکې چاي اويوگيلاس له کوره څخه راوړل. له بستې څه يې ټول شيان راوکښل کيک يې سره نيم کړ. نيم يې خپله له چاپوسره وخورى اونيم يې پانې ته ورکړ. وروسته تردې يې پانې ته وويل:

صبا به دي پلارته ووائې چې زما په رقم کالي درته راوړي.  
پانې ورته وويل:

پلارته مي حتماً وایم هغه زما سره دهرشي وعده کړي ده. چې زما هرشي ته ضرورت شي راته رااخلې يې. دغه کالي خوبه په بازارکې پيدا کيږي؟

\_ هو خود پيدا کيږي، چې ورته ووائې دښوونځۍ کالي مي په کاردي، بيا هر دوکاندار ته معلوم کيږي، که په بازارکې نه پيدا کيدل، بيا دې مورد ته جوړ کړي. دمور دې کالي زده دي؟  
\_ يادموري کالي ندي زده، خو خير که په بازارکې نه پيدا کيدل، بيا زموږ د کور سره يوه خياطه شته، دهغو وکړه به يې جوړ کړم. دا دومره مشکل ندی.

دتفريح وخت پوره شو، بيرته زنگ ووهل شو او ټول شاگردان خپلو صنفو ته ولاړل. نازواوپاڼه هم راغلې خپل صنف ته. معلمې ورته دبل نوی مضمون درس پيل کړ. دغرمی څه باندي لس بجې به وي چه درختی زنگ وکړنگيدی. ټول شاگردان خپلو خپلو کورونو ته تلل، نازواوپاڼه هم دخپلو کورونو پر خواروانې شوې، کورته چې نېرېدې شوې يودبله يې خدای په امانی سره وکړاودوي هم خپلو کورونو ته ولاړلې.

پاڼه هم خپل کورته راغله، موريې نو ترهغه وخته پوري په انتظارو. رقم رقم چورتونه يې له ځان سره وهل چې زماله لور سره به يې نواوس څه کړي وي. په ښوونځۍ کې به يې شامله کړې وی او که به

## جرم او جنا

يې نه وي شامله کړې. ناکراره وه او هيڅ ځمکې ځاي نه ورکوي. مورخو ډير مهربانه وي په هرحال کې دا ولادغم ورسره وي. داپه دغو چورتوکې وه چې پاڼه يې مخې ته ودریده. موريې هم تربل هرڅه له مخه د ښوونځۍ پوښتنه ترې وکړه. لورې! په ښوونځۍ کې يې شامله کړې؟ ولي دومره وځنديدې؟  
پاڼې ورته وويل:

هو مورجانې! په ښوونځۍ کې شامله شوم، نوي درسونه يې راته وويل. خوزما سر نه باندې خلاصیده، بيا يوې انجلۍ ډيره زياته مرسته راسره وکړه. نازو نوميرې ډيره ښه انجلۍ ده، هغې راته وويل چې درس خوپه يوه ورځ نه زده کيږي اونه چارده کړي دي، په سوکه سوکه سره زده کيږي په ډيره حوصله سره. نو ډير سات مې تير شو، دومره ډيري انجونې وې چې له حساب نه وتلي وې، ټولو درسونه ويل او ټولي خوشحالي وې. بيا يې د مديرې خبرې ورته وکړې، چې داسي يې راسره وکړل داسي يې شاگردانو ته معرفي کړمه، خپله ټوله کيسه يې مورت ته وکړه. او بيا يې ورته د ښوونځۍ د کالوو ويل چې مديرې اود صنف معلمې مې راته وويل چې صبا ته به د ښوونځۍ کالي حتماً درسره راوړې. د ښوونځۍ جلاکالي وي، نن لاهم ټولوانجونو راباندې خنډل چې داوگوره په داکالو کې ښوونځۍ وائي. ترڅو چې مې پلارجان راته د ښوونځۍ کالي اونوي بوټونه نه وي راوړي ترهغه وخته بيا ښوونځۍ ته نه ځم.  
موريې ورته وويل:

وزما گرانې لورې! چې ستاسات په ښوونځۍ کې تير شوی دی داڅومره ښه کار شوی دي. ته د کالو غم مکوه داڅو دومره غم ندی. د ښوونځۍ کالي به دي نن پلار په هرځای کې چې وي درته راوړي، کله چې راشي اول به ستاد کالو غم وخورئ، ته بيا غمه اوسه زه

## جڙم او جنا

ورته وایمه، سمه ده زما گرانې لورې. یوواري خوراشه چې پرداسر خودې مچ کړم. پاڼه یې پرسرمچ کړله، اودپلار تر راتگه پوري موراو لوردواړې ورته انتظار شول. کله چې یې پلار راغی، نو هغه ته یې ټوله کیسه وکړه اودښوونځۍ دکالوغوښتنه یې ځنې وکړه.

پلاریې هم دستی له ځایه راولاړ شو او پاڼه یې له ځان سره بازار ته بوتله، هلته یې پښتانه، پښیلونه، قلمونه، کتابچې، اوپنسل، کالي، بوټونه، دکتابو بوسته، کتابچې، قلمونه، پښیلونه، اوپنسل، پاکونه ورواخیستل. پاڼه هم خوشحاله شوه چې دصبا لپاره خومی ټول شيان برابر شول اودانجونوله خنداڅخه به خلاصه یم.

کله چې سهار شو اوساعت هم لس کمې اووه بجې وې، پاڼې هم خپل نوي کالي، بوټونه، اوپورنی په سرکې، بوسته یې پراوړو کړه اوله موراو پلاره یې اجازه ورواخیسته اودښوونځۍ پر لور ور روانه شوه، کله چې ښوونځۍ ته راورسیده نو ترپرون یوڅه دلاوره وه، سیده ولاړه خپل صنف ته. نازوپه صنف کې ورته انتظار وه، له هغه سره یې سترې مشې وکړه اوله څنگ سره یې کښینسته. نازو دتیري ورځې ددرس پوښتنه ځنې وکړه چې دتیره ورځ درس دې زده کړی؟ خو پاڼې په نه زړه سرورته وښورای چې سم می ندې زده شوی.

نازورته وویل:

چې داسه ده نو هله ژرکوه چې اوس یې درسره تکرار کړم، چې زده دي شي که معلمه راغله نو حتماً پوښتنه درڅخه کوي.

پاڼې هم له خپلې بستې څخه کتاب راویستی اوله نازوڅه یې دتیري ورځې درس وویل. وروسته بیا ددوي نگرانه معلمه راغله، لومړی یې حاضرۍ واخیسته بیایې له شاگردانوڅخه کورنی کاروغوښتي، ټولوپه نوبت سره خپلې کتابچې ورته راوړلې اومعلمې به ورته امضا کولې، دتیري ورځې ددرس په اړه یې هم له

## جرم او جنا

ټولو شاگردانو څخه پوښتنه کوله، خو چې کله نوبت پانې ته راوړسیدي، نو هغې معذورت ځنې وغوښتې، چې نن مې نه درس زده کړي اونه مې کورنۍ کار کړي صبابه هم کورنۍ کارو کړم او درس به هم زده کړم.

معلمې یې چې کله ددې حالت والیدی بله پوښتنه یې ځنې ونکړه او په نوی درس یې شروع وکړه. معلمې یې نازوته وویل چې له پانې سره کوښښ کوه، ځکه دا خود درس په زده کولونه پوهیږي. بیا یې پانې ته وویل چې ته به هره ورځ شل شل مخه نوی درس لیکې. پانې هم ورسره ومنله چې حتماً به بیا درس هم زده کوي او کورنۍ کار به هم لیکي.

بس شپې دي او ورځي دي تیریرې ترڅو چې پانه له درس ویلوسره یوڅه بلده شوه، یو خود نازو همکارۍ په پسي وه اوبل خپله داهم د درس په طریقه وپوهیده ترڅو چې

چهارنیمه ازموینه راوړسیدل، اوله ټولو شاگردانو څخه یې ازموینې واخیستې. کله چې ازموینې خلاصې شوې، ددوي په صنف کې پنځه وشت تنه زده کوونکې وې، ددوي نتیجې هم معلومې شوې اول نمره یې نازو وه اتلیسمه نمره پانه شوې وه، که څه چې پانه پدې لاهم نه پوهیده چې دایاڅه معنالري. ایا اول نمره ښه وي که اتلیسمه. خو په هغه نازو وپوهیوله چې اول نمره هغه زده کوونکې ته ویل کیږي چې په ټول صنف کې لایقه وی او تر ټولو یې نمرې زیاتې وي.

وروسته تردې بیادگر مې په خاطر پنځلس ورځي رخصتۍ وې، ټول شاگردان یې د پنځلسو ورځو لپاره رخصت کړل، پانه په دي ډیره خفه وه چې د پنځلس ورځي رخصتۍ به څنګه ورباندې تیریري، ځکه چې ددې له ښوونځۍ سره ډیره مینه پیداشوي وه، یوه ورځ رخصته هم پردې ډیره اوږدیدله، داخولا پنځلس ورځي

## جرم او جنا

وې. خونازوبه ورته داویل، چې پروانکوي ته بيازمونږ کره راځه يابه زه ستاسو کره درځم، تيردرسونه به سره تکراروو، اوسات به مو سره تيروي.

پانې چې کله له نازودا خبره واوریده نوښېر دي وچې له خوشحالي څه يې زړه دريدلای وای، دستي يې ورته وويل:

دواړې به يودبل کورته سره ځو\_ دابه ډيرښه کاروشي، کنې پرما به دارخصتۍ ټول درسونه هيرکړي و. سمه ده يوه ورځ به زه ستاسو کره درځم او يوه ورځ به بيا ته زمونږ کره راځي.

نازوهم ورسره ومنله، يوه ورځ به نازوددوي کره ورتله او يوه ورځ به پاڼه دنازو کره تلله، ټولې درخصتې ورځې يې په درس ويلوتيرې کړې. کله چې درخصتۍ وخت پوره شو او بيا له سره درسونه شروع شول، پانې ته نودانوي درسونه دومره اسانه شوي و چې هرڅومره به يې ورته وويل هغه به يې ترپخوا ښه زده کيدل، ترڅو چې کلنی ازموينې وخت رانېردي شو

، او ټولوزده کوونکو ورته تياري نيولی وه، کله چې ازموينې خلاصې شوې اود پارچوياطلاع نامو ورځ وه، نوداخل بياننازاوول نمره وه او پاڼه اووم نمره شوې وه.

په دوهم کال چې کله ښوونځی شروع شو، نوکه به دچهارنيم ازموينه وه او ياکه به کلنی ازموينه وه، پاڼه به اول نمره اونا زوبه دوهم نمره و. ټول شاگردان به ورته حيران تللي و، چې پاڼه وگوره او اول نمره گۍ داڅو ډيره سره ليري ده. داهغه انجلۍ ده کوم چې موږ ټولو ورباندې پسخندواهي او اوس راشه. خوددې کوښښ اوزيار چې به يې سره پرتله کړ، نوبه ټولوبيرته داویل چې دانشي اول نمره نوبه څوک اول نمره کيږي. ددې په رقم کوښښ خوهيچاهم نشوای کولاي،

## جرم او جنا

ځکه نودې په لږموده کې ډاول نمره گۍ ځاي خپل کړ.

په همدې ترتيب سره پوره نهه کاله دښوونځۍ وخت تير شو، چې پاڼه به دټول ښوونځۍ عمومي اول نمره وه او نازوبه دوهم نمره وه، ددوي ملگريتوب اوددوي لياقت په ټول ښوونځۍ کې يوشال گرځيدلی ؤ.

دواړې به يوځای گرځيدلې اودواړوبه يوځای درسونه ويل اودواړې به په يوه چوکۍ څنگ پرڅنگ سره کښيښتلي. کله چې له نهم صنف څخه کاميابې شوې لسم صنف ته اودښوونځۍ وخت هم شروع شونو ترهغه وخته خودرسونه ډيراسانه ول اوهرې معلمې کولاي شول چې دوي ته ښه درسونه ووايي دهرمضمون دا. خودلسم صنف رياضي ډيره سخته وه اوبښځينه ښوونکو نشوای کولاي چې دوي ته نهم څخه پورته صنفوته درس ورکړي، نو يونارينه ښوونکي چې په رياضي کې يې خاص شهرت درلوداوبښه رياضي يې هم زده وه، ددوي په ښوونځۍ کې مقررشو. هغه ښوونکي معلم اصف نوميدی او عمريې هم تقريباً پنځه څلويښتو کلنوته رسيدی. هغه په لسم، يوولسم اودولسم صنف کې خپل مضامين درلودل، له اتم صنف څخه نيولی تردوولسم صنف پوري، درياضي اوهندسې مضامين دده په غاړه ؤ، اودادوه مضامين دومره سخت اودومره دلچسپ دي چې په هروخت کې په هرځاي کې له هرچاسره پوره مرسته کولاي شي. نور مضامين چې زده شي نو کيداي شي چې يووخت هير شي، مگر رياضي اوهندسه چې يوار دچازده شوه بيادهغوو هيري دل مشکله وی. معلم اصف هم خپل درسونه شروع کړل خو کله چې يې په لسم صنف کې لومړی درس شروع کوي، نوله درس ويلو څخه يې مخته يوسوال پرتخته واليکۍ، سوال داسي و، ۱ ۲ او ۱ چې يواودوه ډيردي اوکه دوه او يو. له هر شاگرد څخه يې پوښتنه کوله اوهر شاگرده به په نوبت تختۍ ته راتله چې دواړه سره مساوي دي، خو چې کله نوبت پاڼې ته

## جرم او جنا

راغی نوهغې سوال داسی حل کړ. یواو دوه ډیردی تر دوه اویو، ځکه چې یواو دوه یو وشت کیږی اودوه اویو د ولس کیږی.

کله چې یې سوال حل کړ، نومعلم اصف خپله ورباندې چکچکې کړې چې اوس سوال حل شو، او پانې ته یې افرین اوشا باسی ورکړ او ددې لیاقت یې دستاینې وړوبلی.

وروسته تر سوال حل کولويې شاگردانوته نوی درس شروع کړ. دده درسونه دومره په زړه پوري اودومره په جلاواسانه میتود یې زده کوونکو ته تدریس کول چې هر زده کوونکی یې له کوم ستونزې څه زده کول. له هر زده کوونکي سره یې جلا جلا کوښښ کوی، او تر هغه وخته یې یوزده کوونکی هم نه پریښودی چې زده کړي یې نه وای.

ټولونه به یې داهم ویل چې که مونه وزده زما څخه پوښتنه کولای شی ځکه په پوښتنه کولو کې عیب نه وي خو چې پوښتنه ونکړي هغه عیب دي، کوم وخت چې چاته پوښتنه عیب ښکاره شي نو هغه وخت به هیڅوک یوشي هم زده نکړي.

وروسته تر درس ویلويې شاگردانوته کورنی کار ورکړ.

کله چې دا ورځ تیره شوه اوسهار ییاد معلم اصف دمضمون وخت په لسم صنف کې شروع شو، له شاگردانويې د تیرې ورځې کورنی کار وغوښتی. هرې زده کوونکې به په خپل نوبت سره خپل کورنی کار ورښکاره کوي، کله چې پانې ورته خپل کورنی کار ښکاره کړ، نو د معلم اصف ډیر زیات خوښ شو، یو خويي خط ډیر ښایسته او په ترتیب و او بل په څو قسمه رنگونه یې کې کار کړي و.

چې داهم یوازی او یوازی دلایقه شاگردان ونښه ده اولایقه شاگردان داکولای شي.

## جرم او جنا

---

دپانې لياقت معلم اصف ته ډيرزيات خوندوركاوي، ځكه چې  
لايقه شاگردهميشه ترنوروشاگردانوپر زده كوونكوډيرزيات گران  
وي.

## دوهم څپرکی

دپاڼې لياقت ښوونکي اصف ته ډيرزيات خوندور کاوی، اومینه يې په زړه کې ورسره پيدا شوه. اودامینه ورځ په ورځ زياتيده، خوداورته نامناسبه ښکاریده چې زه دي له يوداسي چاسره مينه ولرم، چې هغه زمايوه زده کوونکې وی، هغه خوماته داو لادپه شان ښکاري، اوبښوونکي هم دموراوپلارپه شان حق لري، نوزه بياولي دا حق ته توهين وکړم؟ اوولي خپل مقام ته په سپکه سترگه وگورم؟ که چيري ماداسي وکړل، بياخوبه ددنياټول ښوونکي دخلکو تر نظر بدور ځي اوپه بده سترگه به ورته گوري. دادښوونکي څومره سپيڅلی اوله مسوليت څخه ډکه وظيفه ده، خو....

بل به يې خپل عمر ته پام شو چې ماوگوره اوداکوچنی معصومه انجلۍ. نوځکه يې خپل دميني اظهارنشوورته کولای. دادعابه يې هميشه ورته کوله چې خدای (ج) دي هميشه کاميابه اوخوشحاله لري. له ځان سره يې داټينگه وعده وکړه چې خپله مينه به په زړه کې پټه ساتي، حتاپاڼه به لاهم لدې رازه هيڅکله نه خبروی. دپاڼه اونا زولياقت په صنف کې هيچاته چندانې خوندنه ورکوي، خودوي به باندي پوهيدلې اوخپله ملگرې به يې نوره هم پسي ټينگه کړه، هيڅکله په خپل منځ کې نه سره خفه کيدلې. نه به يوازې

## جرم او جنا

ښوونځۍ ته راتللي، نه به هم له ښوونځۍ څه کور ته يوازې تللي، يوبل د يوازيتوب طاقت يې هم نه درلود.

يوه ورځ د چهارشنبې ورځ وه، دوي نيمې بجې د ماښام پښين کيدونکې وې. د ښوونځۍ ټول زده کوونکې رخصت شوي ول او خپلو کور ته تلل، پاڼه اونا زوهم سره ملگرې وې او خپلو کورونو ته تللي، له بده مرغه چې په نيمه لاره کې يو ټونس ډوله موټر چې ټولي شيشې (اينې) يې توري وې، دوي ته په لاره کې ودریدل مول وهلي سړي خواړه لکه وږې ليوان ځني راکښته شول او همدادوي يې گناه او بې ازاره انجونې يې لکه د غرونو ناخبره هوسيانې په يوه حمله په موټر کې واچولې، دوي چې هر څه نارې غلبلي وکړلې هيچايې ږغ وانه وريدې. د موټر دروازې يې پسي بندي کړي او په خپله مخه ولاړل، په موټر کې يې يو قسم دښه کيدو دواوړسره و، هغه يې په دسمال کې واچول او ددوي په پزويې ونيول، دوي دواړې بې حاله شوي او په موټر کې ييسده پرتې وې. موټر نوله هغه ځايه تقريباً پنځه كيلومتره ليرې يو ځای ته ولاړی. هلته يې په يو خالی کور کې چې هيڅوک نه کې اوسيدل په دغو دواړو مظلومو، بې گناه او بيچاره وو ډير په بې رحمۍ، په ډير ظلم او په ډير وحشانه انداز دخپلو خواهيشتاتو د پوره کولو لپاره وحشی تيری وکړ. نه يې ددوي معصوميت، مظلوميت، انسانيت، شخصيت ته وکتل، نه يې ددوي راتلونکی ژوند ته چې بيا به يې په څه رقم سره دوي ژوندو کولای شي. لکه وږي او وحشی ليوان چې ښکار ته تېرې وې، له دوي دواړو سره يې دغسې په وحشانه ډول پردوي دغوڅلور ځناورو تيری وکړ او په خپله مخه ولاړل. دوي دواړې غريبانې لکه بسمل، او بې وسه بې وزره مرغې چې پر مخکې باندي پرتې وې، تر هغو پوري بې سده وې ترڅو چې شفا خانې ته يووړل شوې

## جرم او جنا

وې. هلته په شفاخانه کې پرسدراغلي، شاه وخواورباندي ډاکټران راگرځيدلي و، دواړې څنگ پرڅنگ لکه هميشه به چې په خوبنيو کې غاړه غړۍ وې نن دوحشت اوبربريت په همدې توره سيلۍ کښې غاړې غړۍ دروغتون په چپرکتانو کې پرتې وې، او هغه وحشيانو کوم چې پردوې يې ظلم، ستم کړې وي ورياديدل. دواړو به په هغه حال کې يوبل ته سره کتل اودومره به يې سره وژړل چې کراړيدل يې نه درلودل، ډاکټرانوبه چې هرڅه کوبښښ وکړ خوددوي ژړاپه هيڅ ډول کرارنه درلود، هيچا هم داسي ژړانشواي تحملولاي، ترهغوچې دشفاخانه ډاکټران هم ورسره په ژړاشول. که څه هم چې دډاکټرانو غټ زړونه وي اودغټوزړوخوانندان وي، خوددوي دواړې حال به چې هر ډاکټرواليدي حتماً يې ورسره ژړل، خودهغه سربيره به يې هم په داژړاکې ورته ويل چې لږڅه حوصله وکړي، چې موږموله موضوع خبر شواو تاسوته خپل خپلوان راخبرکړو.

خودواړوبه ورته داوويل:

چې مونږهيڅ خپلوان نه لرو، مونږته نورژوندهيڅ ارزښت نه لري، که له مونږ سره تاسي ښه کوي، نومونږلدې ژونده خلاصې کړې، تاسي ولی مونږژغورې؟ مونږته نورژوندې معنۍ دي اوبې معنۍ ژوندنوخه ژوندوي.

ډاکټرانو ورته وويل:

چې تاسوخوپه دي کارکولوکې نه ياست ملامتې، داخوستاسوسره ظلم شوي دي، او نه تاسوپه خپله خوبښه داکارکړي دي. داده انسانيته ليري خبره ده اونه دادانسانيت اوشرافت کاردي، اونه دادهغوولپاره يونيک نامي ده. دايجرم دي چې هغووله تاسوسره کړي دي، دادبزدلانوکاردي، داد بي رحمواوبې غريتانوکاردي، دادکافرانوکاردي، دوي دانسانيت له چوکاټه ليري

## جرم او جنا

کار کړي دي، دانسانان نه بلکې حیوانات دي، دا ظالمان دي. دوي ته به خدای (ج) حتماً سزا ورکوي. اوس ستاسوپه ویر کولو هیڅ نده جوړه، تاسي باید هغو ظالمانو ته سزا ورکړي، هغوي پیدا کړي او په سزابه رسیږي، تاسي ناامیده کړي، مه، کیدای شي داستاسو د دښمنانو کاروي، چې په دارقم یې تاسو ته بدنای دراپوله، تاسو باید لدې حالاتو سره مقابله وکړي، که نن له تاسو سره دا کار وشو، صبا بیا له نورو سره کيږي، او تاسي باید نورې انجونې لدې وحشي عمله وژغوري. اوس راته خپل دکورپټې راکړي چې مونږ مو خپله کورنۍ درباندي خبره کړو، هغوي به خومره درباندي پریشان وي، چې تاسو چېرې یاست او چېرې تللې یاست.

کله چې ډاکټرانو ورته دا خبرې وکړې نو دوي هم ورته خپل دپلار نومونه او دخپلو کور وپته ورته ورکړه.

ډاکټرانو هم په هغوي پسي امبولانس واستوي او دپانې، نازو مور او پلار یې ورته راوستل، هغوي یې په دي موضوع خبر کړل. کله چې یې پانې اونا زوپه هغه حالت والیدل، بیا ورباندي تازه غم او ویر کې گډشو، څه مریضان چې په شفاخانه کې وهغوي هم ورسره ژړله، ډیره سخته ورځ و خدای (ج) دي دغسی ورځ په هیچانه راوړلې، خومره زور غواړي خومره تکلیف او خومره درد لری. په دایوه شپه کې ټول ښارکه حکومت وکه رایت، که خبریالان وکه ښاریان، ددوي له موضوع څخه خبر شول، اودا کیسه په ټول ښار کې وپانښل شوه، په تیلویزونو کې، راډیو گانو او په انټرنیت کې لا داموضوع نشر او خپره شوه. وروسته بیا ورته امیر جینائی راغی له پانې اونا زو سره یې ولیدل او هغوي ته یې وویل:

موږ ته رښتیا وایاست، مونږ به هغه مجرمین حتماً پیدا کوو او په

سزابه یې رسوو.

## جرم او جنا

پانې اونازودواړودژړاپه حالت کې ورته ويله چې هغوي حتماً په سزاوړسوي، په داريې وځيړوي اوترهغوويې له داره مه راکښته کوي ترڅوچې مرغانويې دسر غوښې نه وي خوړلي، يايې ژوندی په ځمکه ښخ کړي، ترڅوله هغووسره هم دغسي غيړی انساني عمل وشي، لکه زموږ، سره چې يې کړي دي.

امرجينائي ورته وويل:

دغسي به کيږي، دغسي سزاوړته ورکوو، داسي سزاوړته ورکوو چې نورلاهم دي عمل ته بياخالي سترگې وروانړوي، اوترهغه چې موزره نه وي باندي سوړشوي نه يې پريږدم، دايې زماستاسوسره ټينگه وعده. اوس نوماته خپله کيسه سر ترپايه وکړئ، چې څنگه اوپه کوم ځاي باندي داپيښه وشوه؟

پانې ورته وويل:

دوي نيمی بجې به وې مونږله مکتبه څه رارخصت شوواوتللوخپلوکوروته، په نيمايي لاره کې مونږته موټرودروی اومونږيې په زورموټرته ورپورته کړلو.

— څونفره وه اوتاسوخوبه کوم يونه وي کې پيژندلي؟  
پانه:

څلورنفره وه، مخان يې پټ کړي و، يوموهم ندي پيژندلی.

— تاسوته خوبه مخکې کوم چاگوانښ نه وکړئ؟  
نازو:

ياهيچاهم مونږته گواښ ندی کړي، اونه مونږله کوم چاسره بدلرو.

— کچېري موږ، تاسوته مجرمين راولو، تاسي به هغه خپل مجرمين وپيژنئ؟

نازو: يانه يې شوپيژندلی، ځکه ټولو مخان پټ کړي و.

— تاسي پرکوم چاشک لري؟

## جرم او جنا

پاڼه:

داسي څوک خونسته چې مورښک ورباندي وکړو.

نازو:

مورهم له چاسره بدندي کړي، چې اوس شک پروکړو.

\_ دا خبرې کوم چې مونږ اوتاسوسره وکړي هيڅوک مه باندي خبروی اومه ورته وایاست چې مونږ داسي خبرې ورته وکړي، کچېري چاپوښتنه درڅخه کوله، نو تاسي ورته دا وایي چې زموږ حالت يې کتي او پوښتنه يې راباندي کول، دامه ورته وایي چې مونږ دمجرمينو په لټه کې يو. اوس مونږ له تاسو څخه څو، ترڅو مو مجرمين نه وي پيدا کړي، يوه سانیه کرارنه کښينو.

پاڼې اونازودواړو وعده ورکړه چې هيچاته به څه نه وایي، مورپه تاسو باور لرو چې تاسو کوم څه موږ ته وويل هغسي هم کولاي شي امر جينائي هم وعده ورکړه چې ستاسوپه زړه کار به وشي. دوي يې له اطاقه راووتل او په خپل کارپسي شول.

پاڼه اونازودوي ورځي لاپه شفاخانه کې پاته شوې په دريمه ورځ يې خپلو کوروته بوتلې. يوه مياشت پوره تيره شوه چې نه پاڼه اونه نازو يو دبل له حاله خبري وې، نه ښوونځی ته تللې. څومره مينه او محبت چې يې له ښوونځی او درس ويلوسره وله بل هيڅ شي سړي نه درلوده، او خپل ملگري توب يې هم د تل لپاره پرېښودي. مور او پلار به يې دواړو ته ډيري زارې کولې چې داسي مه کوي، درسونه موښه زده کيږي، له درسوسره مينه لري، له ځان سره ظلم مه کوي. خودوي بيانه غوښتل چې يادي ښوونځی ته ولاړې شي، او يادي خپله دوستی نوره هم سره وساتي، د دواړو دافکرو چې نورنوله هرڅه څه مزه تللې ده، او هيڅ شي ورته ارزښت نلري، حتا ملگري توب او ژوند لاهم. دابه يې ويل چې که مونږ يو دبله سره ووينو نو خپل تيرشوي حالت به بيرته

## جرم او جنا

راژوندی شي، نورمونږ نه غواړو چې تيره واقع موبه ذهین کې لاړاوگرځي. کچیري ښوونځۍ ته ولاړلوییاخونوټولي انجونې مونږ ته د شک په سترگه گوري، که د شک په سترگه راته ونه گوري دغسې راته وگوري، مونږ به په خپلو زړو کې داگمان کوو چې دوي به زمونږ دراپښې شوي واقعي په اړه فکر کوي، او که دغسې نه وي نویوه ورځ نه یوه ورځ خو پیغور راکوي. دهمصنفيانو پخوا لښه نه ایسدو، کله به چې مونږ اول اودوهم نمره و. اوس خو که نورڅه نه و، نو په نیمه کې به موپوه کوي چې تاسو لا ژوند ته زړه ښه کړي دي، نو تر دې چې هره ورځ په ښوونځۍ کې وژل کیږو، اوزیر یږ، ونوترهغه خوداښه ده چې په خپل کورناستې یو، څوک خوبه څه نه راته وایي، له پیغوره به خلاص یو. ژوند خوموبه له هغه هم تباه او بر باد شو، ښوونځۍ دي هم راڅه پاته وي، ارمانونه مودي هم نیمگړې پاته وي.

ددوي کورنۍ به چې هرڅه ورته وویل چې هیڅوک دغسې گمان نه کوي لکه تاسې چې یې کوي. ولی له ذهینه هغه واقع نه باسي، یوازي خونتاسې نه یاست په غم اخته شوي، موږ هم په غم درشریک یو، څومره چې تاسې زیریري، موږ له تاسو ډیر زیریرو، نوڅه وکړو ستاسو خوشحالي زمونږ خوشحالي ده، اوستاسو غم زمونږ غم دي، که خوشحاله واست موږ هم خوشحاله یو، او که غمگین واست موږ هم درسره غمگین یو، دا چې تاسې مونږ داسې ناامیده کوي نو پر دې خومو بیخي ناامیده کوي، زمونږ له خاطره، دغسې مه کوي، ناامیدي مه کوي او ژوند په ناامیدي سره نه تیر یږی.

خودوي به چې هرڅه کول پرپانې اونا زویې هیڅ تاثیر نکوي. اخیر یې کورنۍ هم پسي پرېښودل. خو خواجه یې ورباندي بده وه، او تر هر چا دگل محمد کا کوډیره خواباندي بده وه. یو خو غریبي په اور کباب کړي و، بل دلور په غم به دومره غمگین و، چې پر ځمکه یې

## جرم او جنا

هيڅ طاقت نه كيدى، اودغم دزغملو توان يې هم نه درلود، غم اوبې وزلي چې سره يوځاي شي نوبه څه نه سره كوي.

يوه ورځ لس بجې وې چې دپانې دكور دروازه وټكيدل، موريې دروازې ته ورغله، اوپوښتنه يې ځنې وکړه چې څوک يې اوڅه وايي؟  
ددروازې له خوا رته راږغ شول، چې زه يم مورجانې! زمانوم اصف دى، اوزه دپانې ښوونكى يم، ايا كيداى شي چې يوار له پانې سره له نيرېدي وگورم.

دپانې مور ورته وويل:

ولى نه، خداى (ج) دى هر كله راوله، راځه كور ته. زموږ خبرې خو پر هغې هيڅ تاثير نه كوي، څوكه تايوڅه نصيحت ورته وكړ.  
ښوونكى اصف ورته وويل:

بيغمه اوسه مورجانې! زه راغلى دهمدي لپاره يم، انشاء الله راضى به يې كړم.

گلالي ورته وويل:

كاشكي دغسي وشي. راځه زويه.

ښوونكى اصف هم كور ته ورسره ورغلى، پرپانې يې ږغ وكړ چې پانې! ته چيري يې، اوس خوهيڅ ښوونځى ته نه راځې. خوپانه په خپل فكر كې غرقه وه بيخي يې وړپام شوي ندي. ښوونكى اصف چې كله دپانې حالت واليدي، په سترگو يې توره شپه شوه اوستركې يې له اوبښكوډ كې شوې، خوييا يې هم په هغه حالت كې پرپانې ږغ كړل. چې پانې! په څه چورت كې غرقه يې. څنگه يې؟

پانې چې كله دښوونكى اصف له خولې څه خپل نوم واورېدي، نو ورته پام يې شو، چې ښوونكى اصف يې كور ته راغلى دى اوددې له څنگ سره ولاړ دى. نو وار خطاشوه اوچټكه ورولاړه شوه، چې ښوونكى صاحب! ته \_ ته اوزموږ كور، په لاس يې سترې ميسې وكړه.

## جرم او جنا

ښوونکی اصف ورته وویل:

زه خوښه يم. اودا تاڅه لیونتوب ته لاس اچولی دی. ولي ښوونځۍ ته نه راځې؟ خپل ځان ته دي پام دی، کوم حالت ته رسیدلې یې. ولي دغسي کوي؟ له ځان سره ظلم کوي؟ له موراو پلار سره ظلم کوي؟ ایا دهغوي خیال هم درسره شته؟ که هغه دي له پښولاندي کړي دي، څومره چې ته ځان خفه کوي، له تاهغوي یوپه سله خفه کیږي او خفه وي. دغسي مه کوه. دهغوي په فکر کې واوسه. او هغوي خفگان کولو ته مه پریږده.

کله چې ښوونکی اصف ورته دا خبرې وکړي، پانې غریبي ورته وژړل او ورته وویل:

نورنوبوونځۍ ماته څه گټه لري؟ په ما کې نورڅه پاته دي؟ زه نور خپل پاته ژوندیوازی پرکورتیروم. په کومو سترگو خپلو همصنفیانو ته وگورم، دومره جرئت زه نور نه لرم. ما وروسته لدې همدا لاره د ژوند تیرولولپاره غوره کړي ده. ښوونکی اصف ورته وویل:

ولي گټه نه درته کوي، دا ټول شاگردان چې ښوونځۍ وائي دالکه چې خپل وخت ضایع کوي، یایې کورسات نه تیریری، لیونتوب مه کوه، اومه مایوسه کیږي، په دي کې ستاڅه گناه ده چې ته وایي زه څنگه خپلو همصنفیانو ته وگورم. ټول پدي موضوع خبر دي. دا کار خوتا په خپله خوښه ندی کړی، نویا ولي داسي کوي؟ ته څنگه ویلای شي چې زه نور ژوندیوازی په همدي ډول تیروم، دا چې ته اوس لادنتها ژوند تیروولو غوښتنه کوی، چې عمر دي شلو کالو ته ندي رسیدلی، دخپل موراو پلار لپاره داوږو بار جوړه شوې، خپل موراو پلار ته احتاجه یې. اوس به تادخپل موراو پلار خدمت کوي. او هغه هم اوس خیر موراو پلار به هرڅه درسره وکړي هر خدمت به دي وکړه، هرناز به

## جرم او جنا

دي ومني، خودای (ج) مکره چې کله دوي له دنیاڅه سترگې پټې کړي بیا به نوڅه کوي؟ ایا په یوازې سره ژوند تیرېږي؟ او که یې ته تیرولای شي؟ ایا یوڅوک به دغسې پرتیاره ستا خدمت همیشه وکولای شي؟ لیونتوب مکوه داخیالونه په ذهن کې مه درگرځوه، داټول بیځایه اوعبث فکرونه له ذهنه وباسه. دخپل راتلونکي ژوند په فکر کې سه، خپله اینده په خپله جوړه کړه. ته خواوس هرڅه دخپل راتلونکي لپاره کولای شي، ته دي پلار له دې غریبې څخه خلاص کړه، ترڅو به دخلکومز دورې کوي، ترڅو به دغسې خوار او زاروي، ترڅو به ستاغم دده پراوږووي، دوي خوچې تا خوشحاله وینې دوي هم خوشحاله کیږي، اوچې ته داسې....

تاته ډیر بنایسته چانسونه برابرېږي، ستا په عمر او ستا په لیاقت او استعداد می زړه نه کیږي، چې هرڅه په نیمې کې درڅه پاته شي. ولي خپل ځان ته سزاور کوي، ولي خپلې مور او پلار ته سزاور کوي، داسې مه کوه لکه ته چې یې کوي، سرله صباڅه خپل ښوونځی ته راځه، مایه حاضرې کې تراوسه نه ته اونه مي نازو غیر حاضرې کړې. تاسو زمونږ ښوونځی افتخاریاست، په تاسو خومونږ ټول ښوونکي نازیدو، ستاسو په استعداد مونږ نازیرو او افتخار په کووچې موږ دومره ښه استعداد زده کوونکي لرو، موږ روزلي دي زمونږ تربیه یې اخیستې ده. مادا ډیرې ورځې تاسو ته کتل چې تاسو به راشي، خونه ته راغلې اونه هم نازو. اخیر ته زه خپله مجبوره شوم اودا تکلیف مي وکړ، په خدا کې یې ورته وویل، داهم ستاسوله وجې څه، دا تکلیف نوتا سوراته راکړ، ولي به زه درپسې راتلم.

دپانې نوپه دروهفتو کې دغه لومړنی موسکاوه، چې ښوونکی اصف ته یې دده په خبره وخنډل، ورته وویل:

## جرم او جنا

ښوونکی صاحب محترم! ستاله راتګه څخه خویوه دنیا مننه کوم، ماته دي فخر راوبخښی اوزه ددې لایقه هم نه یم چې ته په ما پسې زما کورته راشی، ستامقام خوتراسمانه پوري رسیدلی دی، خوزه به اوس په ښوونځۍ کې په کومو سترګو خپلو همصنفیانو ته کورم، په کومو سترګو مدیرې صاحبې ته کورم، ماته نور درس هیڅ ګټه نلري.

ښوونکی اصف ته چې یې داخل بیاداسي وویل نولړپه عصیانی ډول یې ورته وویل:

دا خبرې چې دي وکړي داستاسره هیڅ نه ښايي چې تا کړي وای. ماته څه بیا هیچاته دغسي مه وایه، زما زړه دي په دي ویلورازخمی کړ، په واقعیت سره خفه دي کړم. ولي به ته خپلو همصنفیانو ته نه ګوري. ولي به هغوي تاته ددي په اړه څه وایي. داسي هیڅوک به نشي پیدا چې تاته پیغوردرکړي، زه درسره ولاړیم، او که یوه ورځ هم چاددي موضوع په اړه کې څه وویل زه دي مسئول یم، او په هغه ورځ ماتر ګریوان ونیسه چې تاماته زموږپه کور کې څنګه وعده راکړي وه، ویل لاڅه کوي که چا اشاره لاهم درته وکړه. نورنوته څه وائي. زه دی ضمواریم اوزه درسره ولاړیم.

پانې به چې هره بهانه ورته جوړه کړه نوښوونکی اصف به ورته داسي لاره برابره کړه چې هیڅ یې نشوورسره کولاي، ترڅو چې ښوونځۍ تللو ته مجبوره شوه. اودايې راضی کړه. اوله ښوونکی اصف سره یې ټینګه وعده وکړه، چې سرله صبابه ښوونځۍ ته ځي، کله چې ښوونکی اصف له پانې له وعدې له ورکولو څه ډاډمن شونودپانې له کوره راووتی اودنازوکورته ورغی.

نازويې هم خوشحاله اوراضی کړه، چې دابه هم سرله صبابه ښوونځۍ ته ځي. دنازوله کوره بیرته راغی ښوونځۍ ته، دا خبره یې دمديرې سره ګډه کړه.

## جرم او جنا

مدیرې دښوونکۍ اصف لدي اقدام څخه ډیره خوشحاله شوه، چې واقعاً داسې کار یې کړي چې دستایلو وړدی. نو په دواړو سره یې د صبا ورځی لپاره پلان جوړ کړ، چې صبا به ټول ښوونځۍ ددوي تر راتگه پوري رخصت وي، او ددوي لپاره به د تعظیم په ډول ولاړوي، چې دوي بیا داسې خیال ونکړي چې زموږ پروانلري، اوبل به دوي هم درس ویلوته تشویق شي، چې زموږ خومره خیال ساتي او ټول راباندې خوابدي دي. نو تر صبا پوري ددوي په طمع شول.

کله چې سهار شواووخت اووه نیمې بجې شوي. چې پاڼه اوناړو ښوونځۍ ته راغلې. او ددوي په مخ کې مدیره، ښوونکۍ اصف او ټول ښوونکي اوزده کوونکي دوي ته په تعظیم ولاړدي، او په ډیره خوشحالي سره ددوي راتگ ته ښه راغلاست وویل، او دوي یې تر خپله صنفه په بدرکه بوتلې.

## دریم خپرکی

امیرجنایی چې کله له شفاخانې څخه راووتی، دپانې اونا زوپه مجرمینو پسي یې ورځي اوشپې صبا کولاي، چې کله به یې ونیسم او کله به یې دقانون منگولو ته وسپارم، خو تريوې میاشتی پوره یې چې هرڅه وکړل پیدایې نکړل.

یوه ورځ په عمومي بازار کې ډیره طلا (سره زر) له دوکانو څخه په شپه کې غلا شوي ول، دوکاندارانو خپل عرض قومندانې ته وړاندې کړ. په قومندانې کې هم دوي ته وعدې ورکړل شوې، چې موږ هم په دې کار کې جدي یو، او خپل کونښن کوو. ستاسو ورک شوي مالونه به بیرته پیدا کوو، خو چې تاسي یوڅه صبر او حوصله وکړي.

دوکاندارانو هم ورسره ومنله او ددوي تر احواله پوري معطل شول. یوه هفته لانه وتیره شوې چې دوه نفره غله، چې دصرافانو له دوکانو څخه یې غلاوي کولي ونیول شول.

دغلو داسي خوي دي، چې یوځای غلا وکړي بل ځای به یې هم کوي، په لږڅه قناعت نه کوي حرص وي، او حریص کوي چې نور هم باید ډیرڅه تر لاسه کړم.

دوي دصرافانو سرای ته وراوښتي و، او یو ډول کلیګانې ورسره وې، چې هر رڼم قلفان باندې خلاصیدل. دوي چې کله ددوکانو قلفونه خلاصول، پولیس مخکې لاوړته په کمین کې و، او ورو باندې ږغ یې کړل، چې شورونځوري لاسونه مو پورته کړي.

## جرم او جنا

اوعجيبه خولاداده خومره چې غل دلاوره وی، دغومره بيابې زړه هم وی، دپوليسودېرغ په اوريدوسره يې دبدن غړې وتښتيدل اولاسونه يې پورته کړل. پوليسويې هم په لاسوکې کړې (والچک) واچول اوقومندانۍ ته يې راوستل.

هلته يې امرجينائي ته ورتسليم کړل. امرجينائي به نوخومره ورته خواشني و. چې يوځای دوکاندارانوپه عذاب کړی و، اوورته ويل به يې چې، داڅه رقم وظيفه تاسي اجراکوي؟ ستاسود شتون سربيره هم په دي ښار کې غلاوي کيږي. معاش خوري اوصحی کارنه کوي؟ بل ځای دپانې اوناړو کيسې زړه ورکې خوړلی و، چې ولي يې مجرمين په لاس نه راځي. کله چې داغله په لاس ورغلل ډير خوشحاله و، ځکه ده له خدايه (ج) څخه دغسي يوه موقع غوښتل. نويې غلوته وويل:

زه ډيرخواشنی اوپريشانه يم، تاسوراته بې زماله څه کولوچې درسره وي کړم، خپله اقرارراته وکړئ، چې يامووهم اويا درکومه بله سزادرکړم، تردې به دانښه وي چې خپله راته ووايست. هرڅه چې موکړي دي. څومره غلاوي، چيري، اوله چاسره، اوستاسوسره نورڅوک ملگري دي، داټول بيان راته وکړئ. اوداتاسي له ماڅه واورې چې ترهغه خوموزه په خداي (ج) قسم که موپريږدم ترڅوچې واقعيت راته ونه ووايست. نورنوخپله سرخلاص کړئ.

غلوهم فکروکړچې داخورښتياده چې که ورته ونه وايونويامودوهلوپه زور اقرارراباندي کوي. اوبل له امرجينائي څخه دومره بيريدل چې زړونه يې ځني کښلي و. اودايې دځانولپاره بهتره وبلل چې بې له سزا هرڅه ورته رښتيارښتياووايي. نويې امرجينايي ته داسي وويل:

مونږددې ښارغله يو. تيره هفته موهم دزرگرانوله دوکانونوڅخه ډيره طلاغلاکړه. امرجينايي چې داواوريدل نوله ډيري خوشحالی څه

## جرم او جنا

په کالوکې نه ځاییدى، چې څه ددو کاندارانوله شره او خبروڅخه خو خلاص شوم. بیا د غلو خبرو ته غوږ شو.

غلو ورته ویل مونږ ډیرې نورې غلاوې هم کړې. ټولې غلاوې کوم چې دوي کړې وې، گوته په گوته یې وروښودې. اوددې سربیره یې یوه غلا لور ته ویل چې مونږ په نورو جینایې پیښو کې هم لاس لرو. کله چې یوه غله دا خبره کوله نو د ابل ملگری غل یې ورته خواشینى شو چې نورې غله مه لره چې شه، که لا لا خبر شو، بې مرگه به مو پرېږدي. په دغه وخت کې امر جینایې ددوي خبرو ته متوجى و او نور هم خوشحاله شو، چې دوي په جینایې پیښو کې هم لاس لري، اودڅومره ښه شو چې له جرمنو یې خبر شوم، بیا یې ورته بیا وویل:

کوم کوم جینایې پیښو کې لاس لري؟ هغه هم راته بیان کړئ؟  
دایوه غله چې کله د لالانوم واوریدى، په بدن کې یې لرزه پیداشوه، او په خوله کې بند بند کیدى او ورته وویل:  
زه وار خطاشوم، اوله وار خطایې څه راڅخه وویل شول. مونږ په جینایې پیښو کې هیڅ لاس نه لرو، فقط غلاوې کوو.

خو امیر جینایې پسي مجبوره کړل چې تاخپله یادونه وکړه، اوس خودوسیه درته برابره شوه، او ما هم ستاله خولې واوریدل. هغه هم راته ووايه. او بل دالاموڅوک دى، هغه څه درسره کړې دي (ژرشي ماته در دسرمه جوړوي) کیدای شي اصلې مجرم هغه وى.

غله نواوس هغه دچا خبره دپان او پرانگ ترمیان شول. خواوس دامیر جینایې په قبضه کې ول. نو د لالاوام یې په زړه کې دغومره نه و لکه دامیر جینایې دا، نو یې ورته وویل:

چې موږ څه موده مخکې انجونې اختطاف کولې، اوله هغه سره

مو....

## جرم او جنا

امرجينائي چې كله داخطف لفظ ځني واوریدی، دستي يې دپانې اوازو نښاني ورته وويلي، چې دښوونځۍ دوی انجونې وې، هغوي خوبه ستاسو ښکارنه وي شوې؟ غله ورته وويل:

هوهغه انجونې هم زموږ ښکار شوي وې. موږ ته چې هره يوه په لاس راتله، نو دې ته مونه کتل چې دادچا او دکم ځای انجلۍ ده. چيري چې به راته پيداشوه، هغه به مواخطف کول او خپل لالاته به مو ورتسلیم کړه.

اميرجينايي ورته وويل:

چې دښوونځۍ پر انجونو خوځلور نفرو تيری کړي و. تاسي هم پکښې واست؟ او هغه دوه نور څوک دي؟ غلو ورته وويل:

دوه موږو، او يو موبل ملگری و، چې تيره هفته يې مو تر ټکر کړ او مړ شو. او څلورم نفر موږ نه پيژنو چې هغه به څوک و. دوي ځکه دا څلورم نفر نه ورنښودی چې هغه ددوي لالاو. له هغه څه دومره بيريدل چې نوم يې لاهم په خوله نشوای ورته راوړلای. ځکه دهغه له ښودلو څخه پښيमानه شول. خواميرجينايي بيا هم پسي پرنيښودل چې څنگه درسره ملگری و او تاسي يې نه پيژنئ. هر څوک چې دی راويښيه.

غله ورته وويل:

چې هغه دومره زورور، ظالم، اودسخت زړه خاوند دی، کچيري پدي خبر شو چې موږ هغه تاته ښودلي دي، نو هغه به مو ژوندي پرېږدي. اقرار مو درته وکړ، هره سزا چې وي موږ ته يې راکړه او موږ بهره سزا پر ځان قبلوو.

## جرم او جنا

خوامیرجینایی ورته ویل چې کیدای شي چې تاسي بې گناه واوسي. اوتاسي هغه داجرم ته تشویق کړي یاست. اصلی مجرم ستاسولالادی، هغه راوښیئ نوره هم لدې جرم کولوڅخه خلاص شي. که تاسوته سزادرکړل شي، نو هغه خوباییا جرم کوي، تاسي دي نه یاست ورسره هغه بیانورملگري پیدا کوي. کچیري تاسي هغه ماته راوښودی نوزه ستاسوسره ډیرمرسته کوم. اوهیڅ تکلیف به نه درورسیري اونه به څوک درباندي خبرکړم. بیرته موايله کوم. دایازما ستاسوسره وعده ده.

غله یې مجبوره کړل چې خپل مشرلالا وروپیژنی. نویې دخپل لالانوم ورته واخیستی چې مرجان نومیري اوزموړدټولولالادی. اوټول ورته لالاوایو. اودوکیل صاحب سیف الله زوی دی.

امیرجینایی ته چې کله غلودخپل مشرنوم وښودی. زړه ته یې نه لویدل هیڅ باور یې نشوای باندي کولای. اوداگمان یې وکړ چې داغله دځان دخلاصیدو لپاره دادرواغ راته وایي. نویې غلوته وویل:

تاسوچې کوم شخص ماته راوښودی، داخو بیخي زما زړه ته نه لویږی، چې هغه به داسي فاسدکارونه کوي. هغه خویومنل شوي شخصیت دی. کچپری داخبره درواغ شول اوهغه بی گناه و، نویا؟ تاسوپوهیږي چې څه به درسره وشي؟

غلوورته وویل:

کچپری یوه خبره هم زموړداقراره درواغ وه. نوربیاته پوهیږي اوکار دی. هرڅه چې راسره کوي بیاستااختیار دی.

امیرجینایی حیران و. زړه نازړه اومجبوره هم وچې مرجان که مجرم وکه نه وبايدراوستلی یې وای. پر حکومت دامثال تیرشوي دي چې حکومت غوږونه لري، سترگې نه لري. داسي کاریې وی چې نه

## جرم او جنا

ورور پیژنی، نه خپل پیژنی، نه دوست اونه هم کوم ملگری. سراو کاریې له مجرمه سره وي.

کله چې یو اطلاع په لاس راوړي. شپه وي که ورځ دستي اقدام کوي، په کار کې یې شپه او ورځ نشته. دستي یې خپلو عسکرو ته امر وکړ، چې دوکيل سيف الله زوی مرجان لاس تړلی راولي. عسکرو یې هم مرجان په یوساعت کې، چې لاسونه یې تر شاه په کړی (والچک) تړلی و، دامیر جینایی مخته ودرولی.

مرجان چې کله امیر جینایی والیدی نو ورته وویل:  
امیر صاحب! ایاله هرچا سره دغسي عمل کیږي لکه زما سره چې نن وشو؟

ایا ددوي دغه انسانیت و زما سره؟

امیر جینایی ورته وویل:

ډیر وخت داسي پېښېږي. او ډیر داسي څوک شته چې دانسانیت کلمه نه پیژنی، او هرچاته دانسانیت کلمه وربښي، خو خپله یې تر پښو لاندې کوي. دانسانیت لاره بدله کړي او د حیوانت لاره یې غوره کړي وي. مخامخ یوانسان وی خو پټ تریو ځناور هم بد تروی. دانسانیت له کلمې څخه ګټه اخلي.

مرجان ورته وویل:

زه پوه نشوم، ستا څه مقصد دی، اوته څه وایې. شاید تازه پیژندلی

نه یم چې زه څوک یم او د چا زوی یم؟

امیر جینایی ورته وویل:

تابه زه په خپل مقصد باندې پوه کړم، چې ته څنگه او څوک یې. ته یو مجرم یې اوته باید خپله سزا وینی. تا داسي کارونه کړي دي چې زما څه دهیچا هم زړه ته نه لویږي. تا ډیر جرمونه کړي دي، اوته یو ډیر غټ مجرم یې. ددې پرځای چې دې ټولنې ته دی خدمت کړي

## جرم او جنا

واي، خیانت دی ورسره وکړ. ایاداستا خدمت وخیلې ټولنې ته. ایاداستانیک نامی ده چې له بی وزلوسره ظلم او پرهغو وستم کوي. اود خلکو مالونه غلا کوي. ته یو داسي څوک یې. لکه درته وچې می ویل. اوتاهم ډیر ښه پیژنم چې ددې ښاردنامتو وکیل سیف الله زوی یې. اوهرڅه چې کوی کولای یې شي، ځکه پلاردی واسطه دی. دهغه له نامه گټه اخلي. اوهرڅه چې وکړی صبادي هغه له هرمشکله خلاصوی. اوولې به یې نه کوی ته خودوکیل صاحب زوی یې. مرجان ورته وویل:

زه نه پوهیږم چې پرچامی ظلم کړي دي. اودچا مالونه می غلا کړي دي. دایونا حقه توردی چې په مایې لگوي. ځکه زه بیگناه یم، اوچې بې گناه شوم دهیچا پرواهم نلرم. زه چادرښوولی یم؟ چې زه مجرم یم. دابه ستایوه سهوه شوي وي. که سهوه نه وی نوهغه څوک ماته راوښیه، چاچې زه درښودلی یم؟

امیرجینیایی ته خو مخکي لاغلو ویلي و، چې که موږ مو وروښودو، هغه به له موږ سره ډیر ظلم وکړي، که په موږ یې زور نه رسیدي. زموږ کورنۍ ته به زیان ورسوي. نویې مرجان ته دا وویل چې موږ، اطلاع ترلاسه کړي ده، او خبرشوي یو. موږ خپل رازونه تاته نشوافشا کولای، چې چاراته ویلي دي. ته هغه پریرده اوس خپل ټول جرمونه کوم چې دي کړي دي هغه په خپله اقرار وکړه او قبول یې کړه. کنې زه به له زورزیاتي څخه کارواخلم. مرجان ورته وویل:

چې بې گناه یم نوڅنگه پرځان جرم قبول کړم. ته چې له هرڅه کاراخلي اخیستلی یې شي، ځکه صلاحیت لري. زه خودادرته وایم چې زه بې گناه یم.

## جرم او جنا

امیرجینایی هم ورته خواشني شو او خپلو عسکرو ته یې امر وکړ، چې دومره یې وواهي چې بیا خپل ځان هم ونه پیژني. تر هغویې مه پریري چې اقراریې نه وي کړي. عسکرو ته هم قومنده شوي وه، عسکریې دي ته اماده ول چې مرجان ووهي. غوښتل یې چې مرجان دوه لواطاق ته بوزي او هلته یې ښه ووهي، خو تر وهلو سره ونه رسیدل، ځکه چې د مرجان پلار وکیل سیف الله ورباندي راغی.

ډیره خواشني واوږه ډیره خواشتیا یې امرجینائي ته وویل: چې امیر صاحب! دادي څه کارونه شروع کړي دي، زما زوی دي ولي راوستلی دی. ښه شو چې زه په خبر شوم کني پوست به دي اوس ځني ایستلي وای.

بیا مرجان ته ورنیږدی شو، او هغه ته یې وویل:

زویه! وهلی خوبه یې نه یې؟

مرجان ورته وویل:

ښه شو چې راغلی، کني زما څه به یې پوست په ډیرو هلو کښلی وای. تراوسه یې نه یم وهلی خواوس یې نوبالاکار را کوی. زه نه پوهیږم چې څه مي کړي دي. زه په خپله گناه نه یم خبر. اونه دي راته وایي چې داجرم دي کړي دی.

پلاریې ورته وویل:

یاولي دي وهې. چې ستاجرم معلوم نه وي، او ثبوت نه وي ورسره، هیڅ هم نشي کولای. بیغمه اوسه زویه! ته دچازوی یې؟ او څوک څه درته ویلای شي. خیر داسي کیسې ډیروخت پیښیږي. کیدای شي چې ده سهوه کړي وي. نویې امیرجینایی ته مخ ورواړوي او ورته وویل:

امیر صاحب! ته خو یومنل شوي شخص یې، اوستاله کارونو څخه د ښار ټول خلک راضي دي. خونن دي داسي کار کړي دی، داسي نه وي

## جرم او جنا

بيادي حيثت او اعتبار ته زيان واړوي. ته پوهيږي چې زه څوک يم اوڅه کولاي شم؟ داځل خو خير يوه سهوه به درڅخه شوې وي، خوپه اينده کې که بيا دغسي کار درڅخه وشو، په زيان به دي تمام شي. او که دي بيا زما زوی بې له کوم ثبوت نه راوستلی وي، بيا به پردغه کوم چې قرار لري نه به يې. ستا خدمت اوستا مقام ته زه ډير درناوی لرم. ستاله شخصيت سره د اقامت ډير ښه معلوم يږي.

امير جينايي ته چې کله وکيل صاحب سيف الله دا خبرې وکړي، نو ده غريب هيڅ هم نه ورته ويل، ځکه ثبوت نه وو رسره. د غلوپه اقرار يې کومه دوسيه نشوای ورته جوړولاي. حيران تللای و، او په دي هم پښيमानه و چې ولي يې بې له کوم ثبوت نه هغه راوستی. نو په ډير عاجز سره له وکيل صاحب اود مرجان څخه بخښنه وغوښته. او دا ډاډ يې ورکړ چې نور به په اينده کې دده زوی څه، نور څوک به هم بې ثبوت نه راولي. هغوي هم په خدا او پرده درڅخند په ډول بخښنه ورته وکړه او ځني راووتل.

کله چې دوي ځني ولاړل، امير جينايي ډير خواشني و، چې وکيل صاحب ده ته تر ځان تيري خبرې وکړي. او زوی يې ځني خلاص کړ. نو يې له ځان سره دا وعده وکړه، چې تر څو يې مرجان ته ثبوت نه وي پيدا کړي، او هغه يې په سزانه وي رسولی، کړا به نه کښيښی. فکريې ډير خراب وغوښتل يې چې خپل د زړه درد او غم له يو چا سره شريک کړي. نو تر هر چا يې دا بهتره وگڼله چې له مديرې سره وويني او هغه هم لدې راز خبره کړي.

ښوونځی ته راغی. هلته يې له مديرې سره ملاقات وکړ او د مرجان له موضوع يې هغه خبره کړه. چې اصلي مجرم پيدا شوي، او اوس مي زور نه په رسيږي. تر څومي ثبوت نه وي ورته پيدا کړي. څه نشم پري کولاي.

## جرم او جنا

مدیره هم دې ته حیرانه وه چې داخو عقل نه منی. عجیبه ده هغه چې دا کار کوي، نوله نوروڅه گيله ده. اودايې څنگه پلاروچې دخپل مجرم زوی طرفدارۍ کوي. بايد تر ټولو لومړی هغه ورته خپله جزا ورکړي. خير خداي (ج) به يې يوه ورځ وشموی. چې اصلی مجرم پيداشو نو ثبوت به هم ورته پيداشي.

مجرم هيڅکله له جرمه لاس نه اخلي. ته يې هم تعقيبوه.

امير جينا يی ورته وويل:

ماتراوسه هم چاته دغسي ټينگ نيت ندي کړي. څنگه به يې نه تعقيبوم. ماته يې پلار څنگه خبرې وکړي، زمابه هغه خبرې هيريږي. تر ټولو کارونه مي دغه مهم کار دی. اخر به په يودام نه يودام کې راگير شي.

زړه مي ډير ناقراړه و، چورت مي ووهی چې داغم له چاسره شريک کړم. ترڅولر. مي دزړه بوج کم شي. تر ټول مي ته بهتره وبللې، ځکه نودرته راغلم. ښه خيراوس ماته اجازه راکړه چې په خپل کار پسې شم.

مدیرې هم ورته اجازه ورکړه اوده ته يې پدي لاره کې کاميابی وغوښته.

## خلورم خپرکی

پاڼې اونا زودواړ و خپل درسونه تريوولسم صنفه پوري په ډيره مينه  
اوشوق سره ورسول او ډير به ورته متوجې وې.

له خپلو ځانو سره يې دا وعدې کړې وې چې اوس نوباید تريو ځايه

پوري ورسيرې

چې چاته په ژوند کې محتاجې نشي داطمعه خوږې له  
خپلو ځانونو څخه ختلی و چې له مونږ سره به په ژوند کې يو څوک واده  
کوي. دواړو خپله توجه او خاص درسونه ته کړي وه، دومره  
ډير کوبښن يې سره کاوي چې هيچاهم تراخبره پوري اول نمره گۍ  
اودوهم نمره گۍ نده ځني وړې. ښوونکو هم ورباندې  
فخر کاوي، دښوونځۍ په ټولو ښوونکو دواړې ډيرې گرانې وې. خو په  
ښوونکي اصف بيا تر ټولو ډيرې گرانې وې، او پاڼه خويابايځی دومره زيا  
ته باندي گرانه وه چه ديوې ونې دتنې په څير يې دمحبت اوبه دپاڼې  
تررگونو ورسولې. دده ټوله توجه پاڼې ته وه، يو خوږې دزړه له کومې  
مينه ورسره کول اوبل ددې دلياقت له خاطره. خپله مينه اودمينې  
خمار يې باندي ماتوی. اوبل دا چې پر پاڼې هم ښوونکي اصف ډير گران  
و. خو پدې نه پوهيده چې هغه ورسره مينه لري اومينه ورسره کوي. هره  
خبره يې ښوونکي اصف ته کول اوهره مشهوره يې له ښوونکي اصف  
څه اخيسته. ښوونکي اصف به هم ورته صحتي او ډيره نيکه مشهوره  
ورکول.

## جرم او جنا

یوه ورځ ښوونکی اصف له ځان سره ډیره ټینگه اراده کړې وه، چې پاڼه به له خپلې مینې خبروې. نور طاقت اوسبريې نشوای زغملای، نور یې مینه په زړه کې پټه نشوای ورته ساتلې، نور ورته یوه ثانیه هم بې له پاڼې ژوند گران و.

زه خوبه خپل د مینې اظهار ورته وکړم، کچېری یې لاسره ومنله خومینه به ورسره کوم، او که یې نه راسره منل نو ښوونځی خوبه ورپریرېدم. ددې د مینې به ځان خلاص کړم. له هره ورځ هلاکته به خلاص شم. هره ورځ چې یې وینم نوي نوي زخموڼه مې په زړه راکوي. زه هم څه نه شم کولای اودامې له مینې نه خبریږي. هغه به لدې رازه خبره کړم او خپل د زړه بوج به مې کم شي. اوس خومي یوه طمعه ورته پیدا شوي ده. اودا به هم نه وایې چې زه وگوره اوته ځکه ...

یوه ورځ یې د پاڼې په صنف کې دانجونو کورنۍ کارامضاء کوي. کله چې د پاڼې کورنۍ کاريې ور امضاء کوي دامضاء لاندې یې پاڼې ته نوشته کړل، چې زما سره په تفریح کې یوازې وویڼه د تحویلدار خانې شاته، ډیر ضروري کار در سره لرم، بل څوک مه خبروه.

زه د تفریح په وخت کې د تحویلدار خانې شاته ولاړ یم اوته هلته حتماً راشه.

پاڼې چې کله د ښوونکي اصف لیکلې نوشته په خپله کتابچه کې والیدل، حیرانه شوه چې ښوونکی اصف ولي لاسره یوازې وینی؟ داسې څه ضروري کار راسره لري؟ حیرانه پاته وه او پدې فکر کې وه چې څنگه ځان لدې موضوع څخه خبر کړي. هر څه فکر چې یې وکړ په موضوع پوه نشوه. تفریح ته یې تلوسه زیاته شوه. کله چې د تفریح زنگ ووهل شو. او په هغه وخت کې نازو پاڼې ته وویل:

## جرم او جنا

نن به له صنفه نه وزو، مورمي ماوتاته چرگ راپوخ کړي دي، هغه به په صنف کې سره وخورواو دباندې به نه ځو.

دپانې نوټول چورت اوفکرله ښوونکي اصف سره و، چې هغه خوراته انتظار دی، اوبل دنارو خبره يې هم پرځمکه نشوای غورځولای. که يوې به يوه خبره وکړه، نو بس بلې به هماغسې کول. خودابنه يې نازوته وکړه او ورته وويل:

سمه ده ته يې سره برابره، زه به ديو خوشيو لپاره دباندې هواخوري وکړم او په بېره بېرته راځم، کله چې راغلم نوتابه تيار کړي وي زه به راشم. ته پوهيږي چې دتياړي خواپه څومره خوندوروي. په يوه يواړې سره وخنډل اوپانه دصنفه ځني ووته.

ترشاه شاه يې کتل چې هسي نه وي نازومی تعقيب کړي، او بيا دټول وخت لپاره ورته درواغجنه شم. خوهغه يې ترنظر نه ورغله او خپله راغله دتحويلدار خانې شاته.

هلته نوزده کوونکو ډيره راشه درشه نه کول، ځکه ښوونکي اصف هغه ځای دمينې دظهار لپاره غوره وبلې. کله چې پانه راوړسیده دښوونکي اصف په خهره کې تلوسې دومره ځان ښکاره کړي و چې تابه ويل پوره يوه ورځ يې انتظار کړي. دپانې له رارسيدوسره سم په ډير ادب يې سلام ورواچوی اونيردې ورغله، په لاس يې سترې ميشې ورسره وکړه. پوښتنه يې ځنی وکړه چې خيرخوبه وښوونکي صاحب! څه خبره ده چې زما سره دي يوازی ليدل غوښتل؟

خو ښوونکي اصف چې هرڅه کوښښ وکړ چې ورته ووايي، جرئت يې ونشوای کړای، چې دايې ورته ويلي وای چې زه مينه درسره لرم، نو خبره يې پرېله خواواړوله، چې دومره ضروري هم نه و، او په دغه ويلوسره په خوله کې بنديدی اوداسي يې ورته وويل:

## جرم او جنا

چ \_چ\_ چي \_م\_ م\_ ما\_ ما\_ ددي \_ل\_ ل\_ ل\_ له\_ لپاره  
 را\_ را\_ غو\_ غوښتي يې چه امتحانونه مورانيږدي دي، ته  
 با\_ با\_ بايد كوښښ وكړي په درسوكې د\_ د\_ دي\_ چ\_ چ\_ چي څوك  
 اه\_ اه\_ اول نمره كي درڅه يونه\_ نه\_ نه\_ سي..  
 پاڼه چي كله دښوونكي اصف داحركات واليدل حيرانه پاته  
 شوه، چي ښوونكي اصف خوتر اوسه هم لماسره داسي څه نه وكړي، اونه  
 يې تراوسه په داسي بنده لهجه خبرې راسره كړي دي. نويې ورته  
 وويل:

فقط دهمدي خبرې لپاره دي يوازي راغوښتي يم. داخودومره  
 مهمه خبره نه وه، خير چي اوس دي همدومره خبره كړم، زه به  
 نور كوښښ هم كوم. ستا تشويق چي راپسي وي، هيڅوك يې نشي  
 راڅه وړاي. ستا كوردي هميشه ودان وي چي زه دې خبره كړم. ته  
 بيغمه اوسه ښوونكي صاحب! انشاءالله ترخپله وسه خومي كوښښ  
 كړي دي.

ښوونكي اصف هم ورته وويل:

ښ\_ ښ\_ ښ\_ ښه \_چ\_ چ\_ چي \_كو\_ كو\_ كوښښ دې كا\_ كړي  
 دې، ب\_ ب\_ بياخونه ښه ده، ب\_ ب\_ بس نوما\_ ما\_ ماهم دهمدي  
 لپاره را\_ را\_ راغوښتي يې. دانجونوپه مخكې مي نش\_ نش\_ نشواي  
 در\_ در\_ درته ويلاي، ځ\_ ځ\_ څه نونوردې په مخه ښ\_ ښ\_ ښه  
 شه. پاڼه هم ځني رارهې شوه اوخپل صنف ته راغله، خوپه لاره كې  
 دافكور والويدی، چي كه داسي موضوع واي نوپه كتابچه كې به يې  
 راته ليكلي واي، نويوازي به يې نه راغوښتلم، اصلي موضوع بله خبره  
 ده، چي ماته مخامخ نشي ويلاي، ځكه په خوله كې هم  
 بندبنديدي، نوزه بايدلدې موضوع ځان خبر كړم، خير اوس دي پاته  
 وي.

## جرم او جنا

په صنف کې نازو خپله برخه ورته جلا کړي وه او دې ته معطله وه، کله چې پاڼه راغله نو په دواړو یې ښه په خوند او مزه سره وخوړل. کله چې ښوونځی رخصت شو ټول زده کوونکي خپلو کورونو ته ولاړل. پاڼه چې کله کور ته راغله ټول چورت یې له ښوونکي اصف سره و، چې حتماً یوه خبره خپله چې ماته یې مخامخ څه نه ویل. نوزه به داسې وکړم چې یو خط ورته والیکم، هره خبره او هر موضوع چې وه په خط کې خورا ته ویلای شى سمدلاسه یې له بستې څخه قلم او کتابچه راوايستل او متن یې داسې ورته ولیکی.

محترم ښوونکى صاحب! تر هر څه له مخه خوستا مبارک صحت جوړ او روغ له متعال خدای (ج) څخه غواړم، وروسته تردې محترم ښوونکى صاحب! تازما سره ډیر ښه کړي دي، دومره ښه دي کړي دي چې زه یې هیڅکله هم نشم هیرولاى،

اونه دي هیڅ وخت د نیکو حق ادا کړم. ستا په شان مهربانه خلک خواوس پدې دنیا کې ډیر کم پیدا کېږي، الله (ج) دې همیشه خوشحاله او سرلوړى لره. زه اوزما مور او زما پلار دې ټول عمر دعا گوښه یو. زه خودي آن په یوه لمانځه کې هم بې دعاوونه پرېږدم، او انشاء الله دا کار خوبه تر هغو کومه شو چې په ما کې د ژوند ساه وى. ما او تا چې کله د تحویلدار خانې شاته سره والیدل، او تاماته بل څه ویل، خوتا په هغه ساعت اصلی موضوع راڅخه پټه کړه او تاراته دا اول نمرگى خبره بهانه کړه، خو خبره هغه نه ده. نن ته یوبل رقم وي، چې ماته تراوسه هم په داسې حالت کې نه وي لیدلى.

ماهم هغه ساعت نشوای درته ویلای چې اصلی موضوع ولې نه راته وائي، خو کله چې کور ته راغلم نو دافکر راسره پیدا شو، چې ښوونکى صاحب به لاڅه درته ویل، نومي دا تصمیم له ځان سره ونيوي ترڅو لیک درته نوشته کړم. ته که په خوله نشي راته ویلای نو ته هم

## جرم او جنا

ماته ليک نوشته کړه، هره موضوع چې وي زه به ځني خبره شم، ترڅو کومه اندېښنه چې رالويدله ده راڅه ورکه شي. اوزه به ترهغه پوري ناقراره يم ترڅو ستا ځواب نه وي رارسيدلی. نوردي وخت نه نيسم خوستا د ځواب په طمعه يم \_ مننه پاڼه \_

داليک يې ورته نوشته کړ اوله ځان سره يې وساتي. کله چې په داصباښوونځي شروع شو، اوښوونکی اصف هم ددوي صنف ته راغی، خوپه هغه ورځ يې ددوي په صنف کې مضمون نه درلود، هسي يو پوښتنه يې په شاگردانو کوله، اودپاڼې ليدل خوده پرځان فرض داسي کړي و، داسي ورځ به نه وه چې ده به پاڼه نه ليدل.

پاڼې هم خپل ليکل شوي ليک په کتابچه کې کښيښودې، اوښوونکی اصف ته يې وويل:

ښوونکی صاحب! کچيري وخت لري نو يو سوال مي حل کړي دی، که يې ته راته وگورې چې صحي مي حل کړي که غلط، که غلط وي راته صحي يې کړه، ډير پيچلي سوال دی.

ښوونکی اصف هم د سوال غوښتنه ځني وکړه چې ته يې راوړه چې څنگه دي حل کړي.

پاڼه هم ورولاړه شوه، اوخپله کتابچه يې ورکړه، کله چې ښوونکی اصف کتابچه ته وکتل، ليک يې کې واليدي، په کتابچه کې يې داورته ليکلی و، چې داليک مي ستادپاره ليکلی دی، داليک درسره واخله. په کور کې يې درسره وگوره.

ښوونکی اصف پدې پوه شو چې ليک دده لپاره ليکل شوي دی، نو شاه يې شاگردانوته وروگرځوله اوله کتابچه څخه يې ليک راواخيستی په جيب کې يې واچوی. شاه يې شاگردانوته پدې خاطر ورواگرځوله چې که ددوي په مخ کې يې له کتابچه څخه ليک

## جرم او جنا

اخيستی وای نوټولوته شک ورلویدی او حتماً یې یوه گمان نه یو گمان ورباندې کوی.

بیرته یې مخ شاگردانوته راوگرځوي او کتابچه یې پانې ته ورکړه، چې سوال دی صحی حل کړي و، اودانورو شاگردانوته یې وویل:

چې که تاسي هم په سوالو کې کوم مشکل لري، کولای یې شي چې ماته اوس لا ووايست. په پوښتنه مه شرمیږي ځکه په پوښتنه کول څوک نه شرمیږي او څوک بدنه باندې ایسې، دایومترل دی چې وائي:

پوښتنه کول عیب نده بلکی نه پوهیدل عیب ده، اوس درسره همکارۍ کولای شم، او په امتحانو کې خوبیا تاسو پوهیږي چې بیانېدل او نقل کول نشته

## پنځم څپرکی

نبوونکی اصف نوترهغه وخته پوري دپانې لیک نه وکتلی، ترڅوچې کورته راغی اوله هرڅخه مخکې یې له جیبه څه لیک راوايستی. کله چې یې لیک خلاصوي لاسونه یې رپریدل اوزړه یې تکانونه خوړل، داگمان یې کوی چې څه به یې راته لیکلي وي. کله چې یې په ویلو شروع وکړه، تراخیره یې زړه دومره ناکاره وچې هیڅ یې په خونه کې طاقت نه کیدی، دخپلې بڼې ځانگې چې کله ورته پام شو، پوښتنه یې ځني وکړه، چې څه خبره ده چې پریوه ځای دی طاقت نه کیږي؟ څه شوي دي؟

نبوونکی اصف ورته وویل:

دا لیک دیوې معصومې انجلۍ دی، ماته یې رالیږلی دی، پانه نومیري کوم چې مایې تاته ټوله کیسه ډیره پخواکړي وه. ماته تراوسه دهغې په کیسه سمه نه وې پوې کړې. نن به درته هرڅه ووايم. هغه داچې زه لدې انجلۍ سره ډیره زیاته مینه لرم. اوتراوسه مي هیڅوک ندي باندي خبر کړي. داتصمیم مي نیولی دی چې له هغه سره کچیري هغې زه خوښ کړم؟ واده وکړم. اوتاته اوس لاځکه وایم چې چې ته څه راته وایي. ایادا کارستاراسره خوښ دي که یا؟ اوکه دي خوښ نه وي زه بیالدي کاره تیریرم. کیدای شي چې هغه هم واده راسره وکړي. ځکه له ماسره هغه زماپه گمان ډیره مینه لري. لکه زه چې نشم ورته ویلای دایې هم نشي راته ویلای. خپل دمینی اظهارنشوسره

## جرم او جنا

کولاي. دا ليک يې دهمدې په خاطر راته رالېږلي دي. اوس  
نوستاخوښې او کار ته گورم چې ته پدې کار کې راسره موافقه يې که  
يا؟

ځانگې ورته وخنډله او ورته وويل:

تاخپل ځان ته کتلي دي. ته وگوره هغه وگوره، يوځل خو خپل  
اودهنې عمر سره پرتله کړه. ايا هغه هم ستاسره واده کول  
غواړي؟ عجيبه ده چې هغه له تاسره پردغه حال مينه کوي. زماڅخه  
نوته څه اجازه غواړي، چې تاسي دواړه سره خوښ ياست  
بيا خوزماييځی درسره خوښه ده. زماله خوادرت ته اجازه ده. او هرڅومره  
ژر چې کيږي دا کار سره ورسوه.

\_ بس چې ستاراسره خوښه وي، بيانوما پريږده او کار. زه به هم  
خپل کوښښ وکړم. هغه به له خپلې مينې څخه خبره کړم. اوله خپل  
زړه نه به دادرونډپيټی ليري کړم، کوم چې له ډيرې مودې می لکه  
يوراز ساتلی دی. کچېری پانې واده راسره کوي خوښه ترېښه، او که يې  
واده نه راسره کوي بياخوبه نوزړه ته دايقين ورکړم، چې نورنودمينه  
کولولياقت نلری اودعمرې ابدلپاره به يې هيره کړم. بل زه په دي  
پوهيږم چې دپانې داخيال دی، چې لماسره خوپه ژوند کې هيشوک  
پرته له مابل څوک واده نه کوي. ځکه هميشه نااميده وي اوزه په  
پوهيږم. زه به يې دانااميدي هم ورورکه کړم. چې داسي څوک  
خولاشته چې ماته زماسره دواده کولولپاره تيار دي.

\_ داشاعرانه خبرې اوس مه کوه. ووايه چې څه ورسره کوي چې  
هغه لدې راز ه څخه خبره کړي؟ دا کار بايد ژر وکړی هسی نه چې  
بياوخت دي له لاسه وتلی وی.

\_ زه ورته يوليک ليکم. او په ليک کې ورته ټول خپل دميني  
اظهارکوم. نورنوهغه پوه شه او کاريې کچيري هغې هم راسره مينه

## جرم او جنا

درلوده نوبه معلومه شي. اوپه خوښه به سره واده وکړو. که يې زه نه وم خوښ بياخونو خبره خلاصه ده.

\_ دابه پيرښه کاروشي، چې له هغې غريبې سره مرسته وکړي. زماخوښخ زړه ته نه لويږي چې هغه دي واده درسره وکړي. ځکه چې ماوريډلي دي چې اوسني انجونې له سپين ږيروسره واده نه کوي. ته دي ځان ته وگوره اوس خود سپين ږيروپه جم کې راځي. ايا داخوبه له امکانه ليري خبره نه وي؟

\_ شه اوس دي لاسپين ږيري راڅخه جوړ کړ. زه هم پدي پوهيږم چې زما عمردهغې له عمره څخه تردوه برابره زيات دی. خوزه څه وکړم اوڅنگه خپل زړه ته داتسلي ورکړم چې دا کارله امکانه ليري دي. هرڅه کونښن چې می وکړ خونه کيږي، اونه مي زړه په دي يقين کوي چې زه دهغې لپاره مناسب نه يم. ته ووايه چې څنگه خپل زړه ته دايقين ورکړم.

\_ تانوخپله فيصله کړي ده، زه څه نشم کې ويلای. ته خپل نهايې کونښن وکړه چې څنگه کيږي هغسي وکړه، زه هم درسره ملگري يم. ځانگې نويدې خاطر خپل خاوند ته اجازه ورکوله چې دهغې له واده څه پوره شپاړس کاله تير شوي وڅو کمه ثمره يې نه درلوده، اوددې په واده کولو ځکه خوشحاله و، چې خداي (ج) مهربانه دی گوندی دوي لدې ثمره څه برخمن شي.

ښوونکی اصف هم دستي قلم اوکتابچه راواخيستل اوداسي يې کې وليکل.

گرانې اومهربانې پانې!

که څه هم چې ته زما شاگرده يې، څه وکړم نن به درته خپل د زړه حال پوره ووايم. نورمي دصبر کاسه ډکه شوې ده، نور دانتظار پرېتۍ نشم پاته کيدای. وايې له هرڅه سره کيږي خوله مينې سره نه کيږي.

## جرم او جنا

هرڅه پتيدلاي شي، خومينه نشي پتيدلاي. ماډير کونښن وکړ چې خپل دميني اظهاردرته وکړم، خوداراته بې انصافي اوبې عدالتي معلومیده، چې زما عمر وگوره اوستا عمر. څه وکړم ډيروخت غلی پاته شوم خون درته هرڅه وایم. له کومي ورځې څخه چې ته می لیدلی یې، ته باور وکړه چې ترداوسه پوري دي له خیال اوفکر سره گذاره کوم، ستا خیال راسره تل ملگری وي. ډيرواري مي کونښن وکړ چې درته ووايم خودومره جرئت مي نشوای کولای اونه دومره جرئت راکې پکښې و.

تیره ورځ مي ډير زړه وکړ چې له هرڅه دي خبره کړم اوته می دتحويللدارخانې شاته راوغوښتي، څو کله چې ستاسره مخامخ شوم ټول بدن مي ريرېد واخيستی اوساه می بنده بنده کيده، نيرېدی وچې زړه می دريدلای وای. هيڅ زړه می نشوای کولای چې خپل دزړه حال درته ووايم، نوځکه مي خبره پرېله خواکړه اوتاته مي ازموينه بهانه کړل. زما اصلی مقصدهغه نه و، اصلی مقصدمي داوچې تاله خپلې مينه څه خبره کړم. چې زه درسره څومره مينه لرم. همداوس چې زه داليک تاته ليکم ته خونه يې خدای (ج) خوشته، ټول بدن می دقلم په شمول ريرېدي اولکه سخته تبه چې مي وی، داسي ريرېدم. خپل ځان نشم قابو کولای، دومره تاثیردي راباندي پروت دی. خودومره پوهيرم چې داستادميني زور دی. څوځله مي نيت وکړ چې ستا اوزماپه مينه ټول ښوونځی خبره کړم، خوداياماته نامناسبه ښکاریده چې داسي ولي درسره وکړم، ځکه بيرته به له خپل نيول شوي تصميم څخه تير شوم اوستادرضایت رایه به می خوښه کړه چې ترخومي لدې سره خبرې نه وي کړي هيڅ به نه کوم. مابه چې ماښام له ځان سره پلان برابر کړ، چې سهار به درته هرڅه وایم او ټينگه اراده به مي کړي وه، څو کله به چې سهار شو او ښوونځی ته به راغلمه ته به مي واليدلې، ټول پلانونه به

## جرم او جنا

می له خاوروسر خاورې شول اوهیڅ به می نشوای درته ویلای. دانن چې تاته دزړه له اخلاصه داسي خبرې لیکم، داستادلیک برکت دي چې په ماکې یې دومره جرئت پیدا کړ چې تاته لیک ولیکم او په لیک کې داسي الفاظ ورسره ارافه کړم. کچېری تاراته لیک نه وای لیکلای مابه ستادمینې ارمان دژوند ترپایه پر خپلواوړوگرځولای وای. شاید چې ماهیڅ کله هم دغه موقع او جرئت نه وای کړي، چې تاته خپل دزړه حال ووایم. هرڅه به پر خپل حال پاته وای، اوزه به په اور کې یوازی سوځیدم لکه دادومره وخت چې سوځیدم. ماوڅانگې هم پرېکړه سره وکړه، هغه هم لدې موضوع څه خبره ده اودایې راته خوښه کړې چې تالدې رازه خبره کړم. هغې راته خپله رایه راکړې ده، اودایې راته ویل چې ته به حتماً داکار کوي زه درسره ملگرې یم. ته ورته ووايه که یې درسره خوښه وه واده به درسره وکړي، او که یې نه ودرسره خوښه نو دا خو ییابد کارندی چې ته یې کوي. اوس می درته خپل دزړه حال ټوله ووايه. زه تل ددغې ورځې په ارمان وم چې کله به خپل دناکرارزېرگۍ خبرې تاته وکړم او تا خبره کړم، خون می داموقع پیدا کړه اودمودومودوارمان می نن پوره شو. نورنوستاخوښه اوستاکار. خپل رضایت ته دي وگوره خپلې خوښې ته دي وگوره، څنگه چې دي زړه درته وایې. له خپل مور او پلار سره اوهم دي له نږدې ملگرو او خپلوانو سره دا خبره یاده کړه. هررقم چې دوي درته خوښه کړه، له ټولوسره مشهوره وکړه.

زه ستادځواب په طمع یم ځواب به حتماً راکوي. اوزه پوهیږم چې دامناسب کارندي خوڅه وکړم، زه هم لیونی یم اوزړه می هم لیونی دی.

د فکرونو او خیالونو په دنیا کې می غرق کړي، زررقمه چورتونه راواچوی، چې داسي وکړه داسي به وشي، ژوند به دي برابر شه او....

## جرم او جنا

په دې کیسه لمانځنګې پرته نور هیڅوک خبر ندي اونه ماچاته ویلي دي، چې زه له تاسره مینه لرم. دامې یوازساتلي واوهیڅوک مې ندي باندې خبر کړي. ځکه که څوک خبر شوي وای نو دارازپاشل کیدی اوزه به ټولوته خړمخی وم. ټولوبه راباندې خنډل چې دایوښوونکی اوله خپلې زده کوونکې سره یې داسې وکړل، له نورو خوگیله نشته. نور نونه غواړم چې خبرې راڅه اوږدې شي. الله (ج) دي همیشه خوشحاله او کامیابه لره. ستادځواب په هیله. مننه هغه څوک چې تل ستامینه له یو پاچاهي څخه بهتره ګڼي \_ ښوونکی اصف

لیک یې سره وپیچي په یوپاکټ کې یې ورته واچوی او په جیب کې یې له ځان سره وساتي.

کله چې سهار شودښوونځی وخت و. نودښوونکی اصف دوهم ساعت دپانې دوي په صنف کې و. هلته یې تر درس ویلو مخکې دټولو کورنۍ کاروکتی او ورته امضاء کوي یې، کله چې یې دپانې کورنۍ کار کتی له جیبه څه یې هغه لیکلی لیک چې مخکې یې تیار په لاس کې نیولی و، دپانې په کتابچې کې کښیښودی او کتابچه یې بیرته پانې ته ورکړه.

## شپږم خپرکی

زیاته موده وتلې وه چې مدیرې له امیرجینایې سره له نیرېدې نه ولیدلې. یوه ورځ یې دې ته زړه شو چې له هغه سره ووينی. دستي یې امیرجینایې ته په تیلیفون کې خبرورکړ چې که چیرې د لیدلوا مکان وي نو په ښوونځۍ کې ورسره وگوری. امیرجینایې هم به له کوم ځنډه ورته راغی اوله مدیرې صاحبې سره یې له نیرېدې ولیدل.

مدیرې هم ورته ښه راغلاست وویل، اوډیره بڅښنه یې ځني وغوښته چې ده ته یې تکلیف ورکړ.

امیرجینایې بڅښنه ورته وکړه چې داڅوکوم تکلیف ندي. وروسته تر مجلس کولوڅه یې دمرجان پوښتنه ځني وکړه، چې دهغه لپاره دي کوم ثبوت ندي پیدا کړي؟ ډیر وخت نه کې ووتې. دا پوښتنه چې یې ځني وکړه، امیر صاحب لیرڅه بل رقم ته شو، مخ یې سور شو او درنګ بڼه یې تغیر وکړه. په خبرو کې بند بند کیدی، داسي یې ورته وویل:

اصلي مجرم څومرجان ندي. ماډیر کونښن وکړ چې هغه ته یوه لارنه یوه لاره پیدا کړم ترڅو هغه مجرم ثابت کړم او په سزايې ورسوم. خو هغه د جرم له دنیاڅخه ډیر لیرې دي، اونه هم له مجرمینو سره کومه راشه درشه لري. ما چې کله هغه دوه غله نیولي و، هغوي دخپل ځان دخلاصیدو لپاره دوکیل زوی مرجان په لاس

## جرم او جنا

راکړ. خو هغه بې گناه واوماخوار کی ډیر خوراوه، اوس یې پلار ته سم نه شم کتلاي. اصلی مجرم یوبل څوک دی چې هغه هم پدې ښار کې اوسېږي. خو هغه هم پدې پوهیدلی دی چې زه دهغه په لټه کې یم. هغه ډیر هوښیار دی، دا ډیره موده کیږي چې له جرمه یې لاس اخیستی دی. خوزه

خدای (ج) ته امیدلرم چې هغه له ثبوته سره ونیسم او په خپله سزایې ورسوم.

مدیره پوه شوه چې د امیر صاحب کاریې کړي دی، په پیسويې خوله ورکندلی ده. حیرانه دې ته پاته وه چې څنگه یې امیر صاحب راضی کړي دي. دده عظم خوله ډېرې څخه هم کلک و، دی خو ډېر ورته خواشني و. دده خواشتیا څه شوه. دده هغه قول او وعده څه شوه کوم چې یې له ماسره کړي وه.

دده هغه ټینگه اراده څه شوه، دده هغه خجالت څه شو کوم چې وکیل صاحب په خپله شعبه کې له خاورو څه لاهم سپک کړي و.

رښتیا چې پیسې پر ډېره کښېږدي ډېره ماتوی. اورښتیا چې پیسې ډېر وښو خلکو خولي وربندوي. هیڅوک د پیسو په مقابل کې څه نشي کولای. داسي څوک لکه امیر صاحب چې په ټول ښار کې یې جوړه نه وه، او د ټولو یوازي او یوازي ده ته سترگې وي چې که ودغه یو امیر صاحب دی. نویې امیر صاحب ته وویل:

رښتیا چې ماهم دا گمان کاوې چې دوکیل زوی وگوره او داسي کار. دا خونا حقه تبلیغات دي چې په دوي خوارانو پسي کیږي. دا چې خپله د حکومت خلک داسي یو جرم وکړي، نوله مجرمینو څخه بیا څه گيله ده. خبره یې غواړو تر هر څه خیر به تره دي. بیا هم ته کوښښ کوه کله چې دي مجرم ونیوی نومابه په خبروې. بس نور نو وښځنه ستا قیمتی وخت می در ضایع کړ. کیدای شي چې تابه ډیر مصرفونه

## جرم او جنا

درلودل. ماددغې موضوع لپاره راغونښتی وې. له راتګ څخه دي يوه دنيا مننه ډيره خوشحاله شوم چې ومي لیدی.

مصرفتونه خورښتيا هم شته. ستاد خبر را کولو څخه مخته، قومندان صاحب د يو کار راته ویلی و، خو هغه دومره مهم نه و لکه ستالیدل چې و. خیر په هر صورت مونږ اوتاسي چې همکاري ونکړو څوک به یې راسره وکړي. ته بیغمه اوسه کله چې مي مجرم ونیوی، اول تاته خبر در کوم، ته باور وکړه چې زه دغسی یوه لحظه هم نه یم کښینستلی. د پانې اونا زو ژړاوي خومی اوس هم په غوږو کې ازانګې کوي، هغه ورځ خود هیریدلونه ده. ددوي حق به انشاء الله تر پښونه لاندې کیږي. ستا خبره خیر به یې غواړو اوله هر څه نه خیر به تره دی. نور نودر څخه ځم. زه هم ډیر خوشحاله شوم چې ومي لیدی.

له مدیرې څه یې رخصت راواخیستی اوله مکتبه راووتی. په لاره کې له ځان سره موسکاشو چې دانځې څنګه ژر خطا کیږي. اودې په ماڅومره اعتبار درلود، دا خوار کی نوڅه خبره ده چې....

مدیره نو په چورت کې ورکه وه، دایې له ځان سره ویل، چې عجیب وخت دی، هیڅوک دا اعتبار کولوندي پاته. په چاڅوک باور وکړي؟ په چاڅوک اعتبار ولري؟ نه انصاف شته، نه عدالت شته، نه دچا خاطر څوک کوي، ټول کارونه او ټول کاروبار له پیسوسره شو. دایسې څنګه دهر چا خوښي شوي اوڅنګه هرڅوک ورسره مینه کوي. دپیسوپه مقابل کې، نه خپل شته، نه دوست شته، نه ورور شته، ټول ورته پردي پردي وي. دانوپه دغه فکر کې وه چې پانې دادارې په دروازه کې ولاړه ده اودې ته وایي چې مدیرې صاب! زه دننه راتللی شم.

خو دمدیرې هیڅ ورته پام نشو اوپه خپل خیال کې غرقه ده بیا پانې ورباندې برغ کړل، مدیرې صاحبې! ایا زه دننه راتللی شم؟

## جرم او جنا

بياهم دمديرې نه شوو ته پام. ترڅو پانې دادارې دروازه په نوک وټکوله او وروسته ترهغې مديره په سدر اغله اوو ته پام يې شو. کله چې يې پانې ته وکتل ډيره وار خطاشوه، په قهر جن انداز سره يې پانې ته وويل:

څه کوي؟ چې په دروازه کې ولاړه يې؟ څه راته وايي؟ ولي بې اجازې راغلي يې؟

پاڼه غريبه هم وار خطاشوه، چې مديرې په داسي تونده لهجه ورو ته وويل. په ډير عجز سره يې مديرې ته وويل:

مديرې صاحبې! زه په ترقی تعليم او حاضری پسي راغلي يم، هغه مو تر اوسه ندي وړي. که ستا اجازه وي چې زه يې خپل صنف ته راسره يو سم.

مديرې پدې خاطر پانې ته خواشنې شوه، چې داسي نه وي زما او دامير جينا يې خبرې يې اوريدلې وي، خو چې پانې د ترقی تعليم او حاضری غوښتنه ځنې وکړه، بيرته يې له پانې معذورت وغوښتې او ورته وويل:

ډيره بخښنه غواړم زما فکربل ځای و. هو ستاسو ترقی تعليم او حاضري دلته ده درسره يو يې سه.

پانې دخپل صنف ترقی تعليم او حاضری پيدا کړل او ځني راويې خيستل. په لاره کې يې دافکرله ځان سره وهې، چې مديره خوما هيڅکله دومره خواشنې نه وليدلې، زما سره يې هم چندانې رويه ونکړه، کيدای شي چې يو مشکل ورته پېښ شوي وي. نو په دغه فکر او حيرانۍ کې صنف ته راغله.

کله چې پاڼه له ادارې څخه راووتل نو مديره خوشحاله شوه، چې څه زموږ خبرې يې ندي اوريدلې. دا په دي پيريده چې که په مجرم خبره شي چې زما مجرم پيدا شوي او پيژندل شوي دي، نو که نور څه يې

## جرم او جنا

په وس نه وپوره، ښوونځۍ خو پرېږدي او خپله دهغه په محکومیدو پسې پایځي راټولوي، خویابه یې هم څوک برغ وانه وري، دابه له خپل مظلومیت څه زیریږي او ټیږي به. که نورڅه یې نشوای کولای نوداخو کولای شي چې ښوونځۍ پرېږدي، که یې ښوونځۍ پرېښودي نویابه یوازي وي اوله ژونده به ناامیده وي. نفس تنگه به شي، کله چې له ژونده نفس تنگې شوه، بیاخوهرڅه کولای شي، یابه ځان وژنه کوي او یابه هم له ډیرو چور توافکرونوڅه لیونی شي. په همدې دلیل مدیرې نه غوښتل چې پاڼه لدې رازه خبره کړي او یادي هم خبره شي ترهغه پوري ترخوږې مجرم ته سزانه وي ورکړي. وروسته که بیاخبره هم شي پروانه کوي. زړه خوبه یې باندي خوشحاله شي. او خپل بوج کوم چې یې پر زړه پروت دي هغه خوبه یې یوڅه ورباندي سپک شي.

# اووم خپرکی

پانې چې کله دښوونکی اصف لیک په کتابچه کې والیدی نو دکتابوپه بسته کې یې واچوي او یوه لحظه یې هم بسته له ځانه نه جلا کوله، پدې بیریدله چې داسې نه وي دبل چالاس ته ورسېږي اوددوي له رازه خبر شي. درخصتۍ وخت یې شواوټول زده کوونکي خپلو کوروته ولاړل. پانه هم کورته راغله. دابه چې کله کورته راتله نوموربه یې ورته په ترموز کې چاي مخکې له مخکې برابرې کړي وې چې کیدای شي په ښوونځۍ کې سترې شوې وې، اوچاي ستر یا اوذيله توب ورکوي.

دې به ترڅه مخکې چاي څیښلې او وروسته به یې ډوډۍ خوړله بیا به دیوساعت لپاره بیده شوه. نن چې کله راغله ترهرڅه له مخه یې دښوونکی اصف لیک له بستې راوايستی او په ویلويې شروع وکړه. کله چې یې لیک ترپایه ولوستي حیرانه پاته شوه او هیڅ یې دازړه ته نه لویدل چې ښوونکی اصف دي له دې سره مینه لري. په ښوونکي اصف یې ډیره خوابده شوه چې څنگه یې دادومره وخت ماته نشوای ویلاي. بل به دې ځاي ته حیرانه پاته وه، چې زه وگوره اوښوونکي اصف. زما عمر اودښوونکي اصف عمر. اودی څنگه لماسره اوس دهرڅه سریر ه مینه کوی. زماخوداگمان وچې زماسره به هیڅوک هم واده نه کوي، ځکه چې زما عزت له خاورو سره خاورې شو، ټول عالم راباندې خبردی. پرماخو تورداغ لیگیدلې دي. چې زه ژوندې یم دټولوبه په

## جرم او جنا

ياديم اوزماله کيسې به خبروي. دلبر ساعت لپاره د فکر په دنيا کې ورکه شوه. حيرانه حيرانه وه چې دا څنگه نابله خبره اوناډيره کيسه سره مخ شوم. داپه خپلو فکرو کې ورکه وه چې خوب دنيا ورباندي غلبه کړي وه. کله چې راکښينسته موريې سر ته ولاړه وه او د ډوډۍ د خوړلو لپاره يې راکښينول. داهم ډوډۍ ته راکښتله لاسونه يې پريمنځل او پر ډوډۍ يې شروع وکړه. ډوډۍ هم چندانې خوندنه ورکاوي، يو قسم ته چورتی و او داهم دې ته حيرانه و چې ولي نن داسي چورتی يم؟ او ولي داسي شوم؟ خو بيرته به يې دا ويل چې کيدای شي دادښوونکی اصف په ليک کې دا تاثيرات وي، بيا به ورته په فکر کې ډير سوالونه پيدا شول او په خپله به يې ځوابول.

بيا يې په زړه کې دا ارمان ورته ودریدی چې کاشکی خوله ماسره ظلم نه وای شوي. خپل د پيغلتوب امانت به می تر هغه پوري پاک ساتلي وای ترڅو مي واده وای. او پر هغو انجونو به يې زرافرينونه ويل، کومو چې په امانت کې خيانت نه وي کړي. او خپل لاسونه يې خدای (ج) ته پورته کړل چې نوري انجوني زما په رقم مه کوي. ته د ټولوا نجونو ارمانونه مه نيمگړي کوي.

ټولي انجوني د پلار له کوره په عزت او شرافت تر خاوند تر کوره ورسوي. اوله هغه ظالمانوسره کوم چې لماره يې دا وحشی عمل کړي دي، دهغوي له خویندوسره دي دغسي وکړي. ترڅو هغوي زما درد احساس کړي، زما غم اواندينښه احساس کړي، اوزما غوندي يوازيتوب احساس کړي، له ژونده دبیزاره کيدلو او د مرگ د غوښتلو هره ورځ اوهره شپه لکه زه چې يې غواړم دوي يې هم وغواړي. خو بيرته به ورته دا نامناسبه ښکاره شوه چې ماله خدایه (ج) څه وغوښتل، اوڅه بد راڅه وويل شول، خویندي يې نو څه گناه کړي ده، پدې کې يې خویندي څه ملامتې دي. بيا به يې بيرته ويل چې له

## جرم او جنا

خویندوسره یې څه مکوی خدایه (ج)، دوي ظالمانوته سخته سزا ورکړی. بیا به یې ځان ته پام شو چې زه په څه اخته یم او دا څنگه نن راته بیا هر څه له سره یاد شول. بیا به یې د ښوونکي اصف لیک ته ورپام شول چې دا هر څه د ښوونکي اصف لیک راته یاد کړل، او دده د لیک له وجې دغه حالت ته ورسیدم. بیرته به یې خپل زړه ته ډاډور کړ چې نور نو د چورت وهلو او فکر کولو وخت ندي، اونه په ښه راته خوړل کیږي، راشه اصلی موضوع ته چې د ښوونکي اصف راغلی لیک ته څنگه ځواب ورکړم. د ډیر چورت وهلو وروسته یې په کتابچه کې ښوونکي اصف ته داسي والیکل.

مهربان او د قدر وړ ښوونکي صاحب!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

ډیر پوهان وایي چې مهمه وظیفه چې دانسانانو لپاره اجرا کیږي او اجرا کوي یې هغه یو ډاکټر اجرا کولای شي. ځکه دخلکو ژوند لومړی خدای (ج) اوبیا دغه ډاکټر دی چې له مرگه یې راگرځوي. هر چاته د ښه صحت او خوشحاله ژوند د تیرولو توصیه کوي. خو زما بیا دا یقین، باور او نظردی چې دانسان لپاره چې مهمه وظیفه اجرا کوي هغه بل څوک نه بلکې یو ښوونکي دی. ځکه ډاکټر جسماني کارونه اجرا کوي او ښوونکي معنوي کارونه. ستاله هر څه کولو څخه قربان.

تاخوله ماسره پرته دیو ښوونکي په څیر څه دیو ښه دوست په حیث چلند راسره کړي دی. زه ستا احسانمنده یم تر هغه وخته پوري تر څومې په بدن کې ساه چلیږي. ستاله دومره انتظار ایستلو څخه قربان چې تازما په مینه کې دومره وخت یوازي تیر کړي اوما ته دي په خپل زړه کې تراوسه پوري ځای ساتلي دي. زه خودمینی په نوم هم نه پوهیږم چې څنگه یې ترجمه کړم او څنگه کیږي، خودومره مي په

## جرم او جنا

داستانوکې، کيسوکې، له مور او پلاره اوله خپلو همصنفیانو څخه دا اوریدلي دي چې مینه اسانه نده، نه یې هر څوک کولای شي. یوه لحظه یې تر کال اوږده وي پر هغو کوم چې رښتني مټینان وي. تاماته صحی لار راښودلې ده، ماله تاڅه هر څه زده کړي دي. تابه چې ماته کوم وخت یوڅه رازده کول پرته د درس ویلوڅه، لکه خبرې، ښه رویه له چاسره کول، ښه کول له همسایگانوسره، دمور او پلار عزت کول او دهر چا دعا اخیستل. داځکه چې دعا د جنت هواده، دهغه چالپاره چې د زړه له صدقه ورته کیږي. مابه داهر څه په خپل ذهین کې ساتل او تر اوسه مې ندي هیر کړي اونه دهیریدودي.

ځکه ستاهره خبره ماته دسروزروڅخه هم ډیر اهمیت درلود. تاچې څه ویلي دي هغسي هم شوي دي. تابه چې ماته کوم ورځ یوښه خبره راوښوده مابه هغه ماښام له خپل مور او پلاره سره شریکول چې مانن له ښوونکي صاحب څه داخبره زده کړي ده، هغوي به ډیر خوشحاله شول چې مابه ورته داستا خبرې کولای اوستاڅخه به هم ډیر خوشحاله شول. که څه هم زما مور او پلار دواړه بیسواده دي خودښه فکر خاوندان دي، اوزما په باب کې یې له هیڅ شي څخه ځان ندي سپمولي.

ماته یې دا ولاړه پوره حق راکړي دی، خدای (ج) دی زما په حق دوي نه نیسي، خوزه به یې هیڅ کله هم ددوي حق پر ځای نکړم. په هغه ورځ کوم چې زه په روغتون کې وم زه په خپل غم اخته وم اوله خدایه (ج) می هره لحظه مرگ غوښتی، خوزما مور او پلار دواړو چې زه یې په زړه پوهیدم بیا هم دوي زماله وجې څه نه ویل اوزه یې غم او ژراته نه پرېښودم. تسلی به یې راکول چې هر څه به سم شي مجرمین به سزاویني، خومابه په هغه وخت کې هم له دوي سره گستاخی کوله چې زه یې نواوس سزاڅه کوم، زما اینده یې راخبرابه کړه زه یې په

## جڙم او جنا

دنيا کې بدنانه کړم، پرمايې تورداغ ولگوي. ايا دهغوي دسزايه ورکولو سره به زماينده بيرته سمه شي اوزما بدناني به دټولوهيره شي؟ ايا زماڅه به داتورداغ کوم چې په ماوس ليگدلي دي داليروي شي؟ وبخښه ښوونکی صاحب! که څه هم چې دا خبرې دليکلونه دي خومادرته ځکه نوشته کړي چې زه دهغوي يواځنی ارمان، ارزو، هيله او قوت يم. زه پردوي ډيره گرانه يم، ستاهم دوعاگوپه دي، پدې خاطر چې ته له ماسره هميشه ښه کوي، او دهغوي تاته هميشه دښه ژوندغوښتونکي دي. خوهغوي اوس لدې رازنه خبروم اونه زه اوس دستي واده درسره کوم. ماخوداسي گڼله چې زماپه نصيب کې به نور هيڅکله واده کول نه وي، خودهغه سربيره چې ته په ما خبرهم وې، تاراته دواده کولوپیشنهاد وکړ. زه پدغه لاهم ډيردرڅخه خوشحاله شوم اوماته دې نوی ژوندراوبخښې چې زه خپل نفس ته داوويل شم چې داسي څوک شته چې زما سره واده کوي. داته يې چې زه دي دخپل ژوند همسفره وگڼلم،

اوزه دي ددې لپاره انتخاب کړم ترڅو ستادژوند يوه برخه شم. ترتيبه زه بل داسي وفاداره، دلورفکر خاوند، دښه استعداد خاوند، او غم شريکه چېرې پيدا کړم. الله (ج) خوله ازله هرڅه پوره درکړي دي، اودهېڅ شي کمی درکې نشته. ستاپه رقم خلک خو پردې دنيا ډير لږ. او هغه هم يو څوک څوک وي، چې دهغوو کموله جملې څخه يوته يې. خبرې راڅه اوږدېږي اصلي موضوع ته به راشم. محترم ښوونکی صاحب!

ماخودا تصمیم تراوسه پوري ندی نيولی چې زه به دستی واده کوم. ماداپريکړه له ځان سره کړي ده، ترڅومی ښوونځی نه وي خلاص کړي واده نه کوم. او خپله اينده دالله (ج) په توکل اوملگرتياسره په خپله سموم. زه غواړم چې ځان تريوځايه ورسوم

## جرم او جنا

اوله ځانه يومسلکې جوړه کړم، ترڅو وکولاي شم دې ټولنې ته خدمت وکړم. هره رشته مي خوښه ده که هرې رشتې ته کاميابه شوم انشاءالله سرته به يې ورسوم. خوزماچې ډيره خوښه ده هغه ډاکټرې ده او که خدای (ج) ورته کاميابه کړم خوبه شه يې. داربسته مي ځکه خوښيږي چې عموماگوم څوک چې پدغه رېسته کې کارکوي، هغه ټوله دصبر خاوندان اوپه زړه کې ترحم لري.

پر مريض مهربانه وي اود مريض لپاره لکه نوکر چې يې وي، ترهغه يې خدمت کوي ترڅو چې دښه صحت خاوند شي. دمريضانوپه مقابل کې له ښه رويه څخه ډيره استفاده کوي. تل پدې هيڅه کې وي چې دمريض زړه ځان ته راجذب کړي، هرڅه دمريض په ژبه اود مريض په خوښې سره کوي. نوزماهم ځکه داربسته خوښه ده. زه خوډير کونښن کوم ترڅو ددې رېستې ارمان پوره کړم. کچيري مي داهيله پوره نشوه بياهم نه نااميده کيږم، بياکه هر رېسته وه هغه پسي تعقيبوم اوسرته يې رسوم. زه دومره ژر دواده کولونيت نلرم، اوتاته هم داوعدۀ نشم درکولاي ترهغه پوري څوچې زه خپل مقصده نه يم رسيدلې. خودومره ويلاي شم چې ستاپه شان بختور خاوندبه ديوي بختورې ښځې په نصيب وي. ته رېستياچې دانسان په ښه ملايکه يې.

په تافخر کيږي، اوته دفخر کولولايق يې. ته چې زماخاوند شي زه به نورڅه وغواړم. زه درسره واده کوم اوستاسره په واده کولوراضی يم. خوهغه وخت چې زه خپل تحصيل بشپړ کړم. ته به دازمايوه خبره مني. چې داکاربه زماوستاپه منځ کې وي بل به هيڅوک نه باندي خبروي. دابه يورازوي زماوستاپه منځ کې. يوازي اويوازي به زه اوته ځني خبريو. ترهغه وخته پوري چې زماوستاواده کيږي. نوردي وخت نه نيسم هميشه خوشحاله، صحت مند، سرلوړي اودژوندپه

## جرم او جزا

ټولو چارو کې کامیابه واوسی. اوددې بیت په لیکلوسره دي په خدای (ج) سپارم.

عزت الله (ج) درکړي قدردان یې ترهر چا \_ جنتی اوسې معلمه  
مهربان یې پرهر چا  
تشکر ستادعا گوښه اوستازده کوونکې پاڼه.

بیایې لیک په یو پاکټ کې واچوی په کتابچه کې یې وساتئ. کله چې یې لیک په کتابچه کې واچوي نو د افکرو رته پیداشو، چې څومره ډیرې خبرې مې کې والیکلې، دومره اوږد تفصیل ته خو حجت نه و، کاشکې یو کوچنی لیک بیرته ورته والیکم. خو بیرته یې ارادې ته تغیر ورکړ چې څه اوږد تفصیل سحي دي، ځکه چې یو خوبه دي له انتظار ایستلو خلاص شي او هم به له هر څه خبر شي. اوبل زه به خپل درسونه ښه په بیغمې سره سرته ورسوم. خو بیرته یې لیک پر خپل حال پرېښودي. کله چې سهار شو او ښوونځۍ ته راغله، نو ښوونکی اصف ته یې لیک په داسې حال کې ورکړ چې هغه یې کورنۍ کارامضاء کوی. هغه هم د پانې لیک له زده کوونکو څخه پټ کړ او له ځان سره یې وساتئ.

د پانې لیک ته ډیر په تشویش و، چې څه به یې راته لیکلي وی. دا چورت به وروالویدی چې ایاداسي خوبه یې نه وي راته لیکلي چې ته مې د پلار په ځای وې، مادا گمان نه کاوې چې ته به ماته په داسې بدنظرو گوري؟

ته خوزموږ ښوونکی یې او ښوونکی نه باید داسې څه په خپل ذهن کې ولري؟ ته خوزموږ لارښودوې، او تا باید ماته په داسې نظر نه وای کتلې. اونه باید تا ماته داسې څه ویلي وای؟

## جرم او جنا

که نوره وای تاخوبه زما عمر له خپل عمر سره پرتله کړي وای؟ په یوه ساعت کې ورته زر رڼمه چور تونه ور لويدل. اودی غریب به یې یوې اوبلي خواته دوري دوري کوی.

بیایې له ځان سره دافکرو کړ چې پانه نن خوابدې معلومیده. حتماً یې دغسي راته لیکلي دي. کچېري دغسي یې راته لیکلي و، بیابه زه هم ددې دمنې اوددې ښوونځۍ سره خدای په امانی دتل لپاره وکړم. دابوونځۍ دي وي اوپانه. ماته نور دابوونځۍ دوزخ ده. زه به بیادپانې مخ په ټول ژوندونه وینم. ترهغو پوري مایوسه و ترڅو چې کورته راغی.

کله چې کورته راغی له څانگه سره یې سترې مسې لانه وه کړي چې له جیبه یې لیک راوايستی اودلیک په ویلوبوخت شو. دپخوا په رقم بیادلیک په ویلوسره په لرزه شو او ریریددی لکه د عمر و سپن ږیرې چې وی، یالکه چا چې خپله حوصله له لاسه ورکړي وي او ډیر خواشني وي.

هیڅ یې ځان نشوای قابو کولای. خولیک یې په ویلو ویلو ترپایه ورسوی. کله چې یې لیک ترپایه خلاص کړ، نو نیرې و چې له ږیرې خوشحالی څخه یې زړه دریدلای وای. دایې له ځان سره ویل چې ماڅه گمان کوي او پینښ څه شول. څومره ښایسته الفاظ یې راته لیکي دي. رښتیا هم چې دیومین لپاره له ملغلرو اوسروزروڅخه دخپلې معشوقې لیک بارزښته وي.

له پانې څخه ډیر خوشحاله شو، چې دده دومره صفت یې کړي و، چې په لیک کې یې دا ورته لیکي و چې ترتابه بل بختورچیري وي. اوته به دیوې بختورې ښځې په نصیب کیږي. داپه دي مانا چې واده راسره کوي اوزه یې خوښ کړي اوقبول کړي یم. خو هغه وخت چې دا خپل درسونه سرته ورسوي.

## جرم او جنا

په هغه ساعت ښوونکی اصف نه ویو پاچا و او پاچاهی یې کول. په ځمکه نه ځای دی له ډیرې خوشحالی څخه.

له ځان سره داوویل چې زه خوترمرگه پوري انتظار ورته کولای شم. بس ماهم لدې څخه دغه توقع درلوده. دغه ماته کفایت کوي چې زه فقط ددې خوښ شوي يم نور فرق نه کوي که ډیره موده ووتنه کې. غوښتل یې چې یوبل لیک ورته والیکي خویایي خوښه نه شوه، چې څه اوس خو خبره ټوله سره خلاصه شوه نور نولیکونو ته ضرورت نشته.

دا کیسه یې ځانگې ته وکړه چې پانې خوزماسره په واده کولوراضی ده.

ځانگې خومخامخ ورباندي خوشحاله شوه. په زړه کې یې ډیره خوابده وه. ځکه دیوې ښځې هم بن (بله میرمن) نه خوښیږي. مړه یې کړه څه نه وایې خو چې دبل واده دکولو ورته ووايې ځان وژني. خو ځانگه ځکه ددوي په واده کولو خوشحاله وه چې دې اولادنه درلود. او دښوونکي اصف او پانې په واده کولو خوشحاله اوراضی وه.

هلته یې له ځان سره داتصمیم ونيوی چې له واده وروسته به له پانې سره دیوې ښې ملگرې په حیث ژوند تیروي. جنگونه، چنجالونه، دعوي اوبیځایه غالمغال به نه ورسره کوی.

## اتم خپرکی

دپانې له ښوونځي څخه د فراغت وروستی کال و، دامتحان وخت  
يې ورځ په ورځ رانیږدي کیدی. دې اوددې  
ټولو همصنفيانو د کانکور لپاره ښه اماده گۍ نیوله وه. اوهرې یوې به  
یو بل ته داویل چې که خدای (ج) راسره مل واوښمې مي پوره وي زه طب  
انتخابوم. بلې به ویل چې زمانجینرې خوښه ده بلې به ویل زما حقوق  
خوښ دی، بلې به ویل چې زما ډیرې پیسې خوښې دي غواړم  
اقتصاد ووايم. ډول ډول مسلکونه هرې یوې دځان لپاره مخکې  
ترکانکوره خوښ کړي و. خو بعضو انجونو به داویل چې زما لپاره  
دغومره درسونه کافي دي، چې له مکتبه فارغه شم دستي واده  
کوم، داځکه چې یو خوله درسونو څخه سترې یواو بل دکورنۍ له  
خوادلوړ وزده کړولپاره اجازه نشته راته. خوپانې څه نه ویل چې  
زما دغه رښته خوښه ده، ترڅو ناز وپوښتنه ځني وکړه چې ته ولي څه نه  
وايي ستاکوم مسلک ته زړه دي؟

پانې ورته وویل:

زه خومخکې له مخکې پیشگويي نشم کولای. خومسلکه انتخابوم  
هره یوه ته چې کامیابه شم هغه وایم. دافرق نه راکوي چې حتماً دې  
انجینرې یا طب وي. هرې رشتې ته چې مي نمرې پوره وي هغه رشته  
وايم.

ناز وورته وویل:

## جرم او جنا

چې داسي ده زه به هم ستا په خیر خواتخابه وکړم.  
 \_ هوداسي نه وي چې یو انتخاب وکړي، او هغه ته دي نمرې کمې  
 وي. ډیر مسلکونه انتخاب کړه، یونه یوبه سره ورسپړي.  
 \_ ښه شو چې راته ودي ویل. کني ماخو یو مسلک انتخابوی.  
 دازموینې وخت راغي او ټولو شاگردانو ازموینه ورکړه. کله چې  
 د اطلاع نامو وخت شو، نو د پخوا په شان پاڼه اول نمره اونا زودو هم نمره  
 شوه. دوي دواړې پدې ډیرې خوشحالي وې چې اول نمره اودو هم نمره  
 د دولسم صنف ډیر امتیازیات لري او ډیر امتیازونه ورته ورکول کیږي.  
 په خارجی بورسونو کې.

کله چې یې دوي ته پارچې ورکولې، دوي پریرده ټول  
 ښوونکي، مدیرې اوسر معلمې دوي ته مبارکۍ او په یو پاکټ کې څه  
 نقده پیسې ورکړي ترڅو نور زده کوونکي ښه تشویق او په  
 خپلو درسونو کې کوښښ وکړي ترڅو ښه نمرې یوسي.

پانې چې کله خپله پارچه کورته راوړه، هلته یې  
 مور او پلار ډیر خوشحاله شول. پلار یې مخکې لا وعده ورکړې وه، چې  
 که په دوولسم صنف کې هم اول نمره شوه، نو خپلې نازولې لور ته به یوه  
 دسرو زرو انگوشتري اخلې. پانې هم دسټي پر خپل پلار ډیری وکړ چې  
 زه خوپه دوولسم صنف کې اول نمره شوم. تاجې کومه وعده راسره  
 کړې وه په یاد به دي وی پلاره؟

\_ هولورې! په وعده خوزه ولاړ یم او هغه وعده پرځای کوم.

\_ رښتیا پلاره! دسرو زرو انگوشتري راته راوړې؟

\_ هولورې! همدان او همداوس یې درته راوړم. پلار یې له ځایه  
 را ولاړ شواوله بازاره یې یوه دانه دسرو زرو انگوشتري چې په مایین کې  
 یې یو ښایسته پیروژيې غمۍ وپه څلور زره افغانۍ خپلې نازولې لور ته  
 واخیسته او ورته رایې وپړله او ورته وویل:

## جرم او جنا

دغه ده لوري! داستاد اول نمره گۍ انعام.  
پانې هم له پلاره انگوشتري واخيسته اود پير خوشحالي احساس  
يې کاوه، مننه يې ځني وکړه.  
په دغه ماښام ښوونکي اصف هم ددوي کره راغی، يوغت گل چې  
دمبار کی پيغام هم باندی ليکل شوی و، پانې ته يې ورکړ، او په خوله يې  
هم مبارکی ورکړه. اوددي سربيره يې دکانکور په امتحانوکې هم  
برياوي وغوښتي.

پانې هم گل ځني واخيستی اومنه يې ځني وکړه.  
وروسته يې دکانکور په باره کې معلومات ورکړل، چې ته بايدله  
لسم صنف څه تر دوولسم صنفه پوري ټول کتابونه مطالع کړي، داځکه  
چې دکانکور په امتحان کې ددغه درو صنفو پير سوالونه راځي، داهم په  
يادولره چې په کانکور کې خورشتې انتخاب کړي، کيدای شي يوې ته  
نه يوې ته کاميابه شي. کچېري تايوه رشته انتخاب کړه، اودهغې  
رشتې لپاره دي پوره نمرې نه يووړي، نوبيا بله رشته نشي ويلاي کوم  
چې تانه وي انتخاب کړي، انتخاب بايد د پيرو شماروو کړي. پانې هم  
ورسره خوښه کړه چې حتماً به دغسي کوم. بس هر څنگه چې ته راته  
وايي هغسي کوم.

ته په ژوند کې هر څه کولاي شي. اوته ددرس ويلوارمان لري، ته  
به حتماً خپل مقصد ته رسېږي. ته پيره لايقه، هوښياره اودښه  
فکر خاونده يې. اوبل زه هم هره همکاري درسره کوم. دپيسوغم چې  
ونکړي. اوما ستاد پيسو بندوبست کړي دي. له کوره اوله خپل  
پلار او مور څخه هم بيغمه اوسه، ځکه زه يم اوددوي پير خيال ساتم.  
دښوونکي اصف خبر و پاڼه دې ته وهڅول چې رښتيا په ژوند کې  
بايد هر انسان خپل ځان يوځای ته ورسوي، خپله اينده پخپله روښانه

## جرم او جنا

کړي. د ښوونکي اصف هر ه خبره يې منله، اوداد دې يقين و چې زما لپاره هر څه کولای شي.

ځکه هغه له پخوا څخه ورته يو منل شوي شخصيت و. بل پدي بيا بيخي باورې شوه چې ښوونکي اصف يې کيدای شي دراتلونکي ژوند يو خوږ ملگري جوړ شي، او هغه خپله غواړي چې په مالوړ تحصيلات وکړي نور نوزه څه غواړم. زه بايد خاص او خاص توجه و خپل د رسونو ته وکړم.

ښوونکي اصف به موراو پلار ته هم ويل، چې پر خپلې لور ټينگار وکړي چې خپل عالي تحصيلاتو ته زياته متوجه شي. هغوي به هم د ښوونکي اصف خبره پر ځمکه نه غور ځول. دا ځکه چې هغوي په دې پوهيدل چې يوازي ښوونکي اصف دی، چې له پانې سره همکاري کولای شي. اود هغې دنبه ژوند غوښتونکی دی. اودی پدې هم پوهيږي چې پانه يو ځای ته ځان رسولای شي. نوبه يې ځکه پانې ته ډير ډيرويل چې تاته چې ښوونکي اصف هر څه وايي هغه منه.

پانې به تسلی وړ کوله چې زه هم هغه کوم، چې ښوونکي اصف راته وايي. اودده هرې خبرې ته ډير ارزښت وړ کوم. له هغه پرته تراوسه چاراسره دومره مرسته نده کړی. په اوس وخت کې د مرسته کولو څوک پاته دي، چې له چاسره مرسته يافتو يوه نيکه مشهوره وړ کړي، داسي هيڅوک نشته. تاسي بيغمه اوسي زه هم هغه څه کوم چې د ښوونکي اصف راته خوښه وي.

له نيکه مرغه چې يوه مياشت لانه وه تيره شوي، چې رياست معارف ته له استراليا څخه د پنځوزده کوونکو لپاره بورسونه راغلي و، دري دهلکانو لپاره اودوه دانجونو لپاره. مختلفي رشتې پکښې وې، لکه انجينري، طب، اقتصاد، اداره، کمپيوټر ساينس او حقوق. اوددغو بورسو انتخاب خپله د شاگردانو په خوښه و.

## جرم او جنا

کله چې ښوونکی اصف لدې بورسونو خبرشو، ډیر خوشحاله شواوبل یې دپانې اونا زولپاره دایوطلايي چانس وگڼي. اوددوي ددواړودغه رشتې خوښې وې. دستي دپانې کورته راغی له هغې سره یې مشهوره وکړه چې په دابورس کې ولاړه شي، ځکه داخوتر کانکور لابنه چانس دي. زمادرته دابورس خوښ دی.

پاڼه خودښوونکی اصف په هرې خبرې باور درلود، ورته وویل: خومره ليري ځای دی؟ اوخومره ډیر وخت؟ ايازه به ددومره ليري مسافری طاقت ولرم؟

\_ ولي يې نه لري. ته خو پرته له هغه هم مسافره کيدې، څه نيردي مسافره اوڅه ليري.

\_ زماخودهغه ځای ژبه نده زده.

\_ ژبه خواسانه ده، دستي دي زده کيږي. ته خوپه انگریزی لږ لږ پوهیږی. اوانگریزی خویین المللی ژبه ده، هرچېری کولاي شي چې خپل مشکل په رفع کړي. څوک چې په یوه هیواد کې اوسیږی، هغه ډیر ژر ددهغه ځای ژبه زده کولاي شي. په شپږ میاشتې کې دي ټول مشکلات حل کيږي.

\_ زه څه نشم کې ویلای. چې ته وایي نوییاخوسحي ده. مخ یې موراوپلارته ورواړوي، چې ستاسوڅنگه راسره خوښه ده چې زه ولاړه شم؟

موراوپلاريې دواړوورته وویل:

مونږ به څه ووايو. اوتاته خوموويلي و، چې که ښوونکی اصف هرڅه درته ووايي هغسي کوه. مونږ پدې کې هيڅ نشوويلاي. زمورااختيار ټول دښوونکی اصف په لاس دي. هغه پوهیږی اوکاريږي. بياښوونکی اصف پانې ته وویل:

## جرم او جنا

دایوطلائی چانس دی، اوتاغوندي لایقوزده کوونکولپاره دی، که ته نه ولاړې بیاستا پرځای بله یوه استوې. داسي چانسونه ډیر لږ پیدا کیږي.

پانې ورته وویل:

چې دمور او پلار اوستا راسره خوښه وي، بیاخوزه څه نه وایم. ځمه توکل پر خدای (ج).

— وارمه خطاکوه. ډیر ژر به دهغه ځای قدر درته معلوم شي. زه به نواوس نازوته ورشم اودهغې کورنۍ به لدې راغلی بورس څخه خبره کړم.

دناز وکره راغی اودنازوله کورنۍ سره یې داخبره شریکه کړه، چې داسي یوطلائی چانس راغلی دی، کچیري تاسونازوته اجازه ددې چانس لپاره ورکړي چې خپل لوړ تحصیلات په خارج کې وکړي؟ هغوي هم لومړی وار خطاوه چې دادومره لیري ځای، دومره اوږده مسافری. دااختیار یې نازوته پرېښودی چې نازوپوه شه اوکاريې. کچیري ددومره لیرې مسافرې توان لري. موږ څه نشو کې ویلای.

ناز وورته وویل:

زه څه نه شم ویلای، داخوښوونکی اصف ته معلومیږي. ځکه هغه دډیر وخت ښوونکی دی، اوډیر زده کوونکي یې روزلي دي. نوډا که طلائی چانس نه وای بیاخودی په ماپسي نه راتلې. چې دده راسره خوښه ده بیانو ځم زماهم توکل پر خدای (ج).

دناز وکورنۍ پر ښوونکی اصف ډیر اعتبار درلود، دهغه اعتبار اودنازود خوښي په خاطر یې اجازه ورته ورکړه.

ښوونکی اصف پدې ډیر خوشحاله شو، چې پانې اونا زود و اوږد چانس له لاسه ورنکړ، ځکه ډیر زده کوونکي دلیري ځای

## جرم او جنا

مسافري نشي کولاي، بل دوي چې سره يوځاي وي په غره کې به لاخوشحاله وي. له هغه ځايه دستي راغی دمعارف رياست ته او هغو ته يې پاڼه اونا زوور معرفي کړه. رياست معارف هم فورمې ورکړي چې دابه خانه پوري کوي، هم به خپل شپږ دانې عکسونه او د تذکرې فوتو کاپياني له دغه ډکوفور موسره راوړي.

ښوونکی اصف درياست معارف دقانون پراساس، ددوي ټولي فورمې ورډکې کړي، او هم يې ددوي د تذکرو فوتو کاپياني راوړي. هلته يې ددوي ټول کار خلاص کړ، او ددوي تر خبره پوري معاطله شو. کله چې دمعارف له خوا ورته خبر ورکړل شو، چې صبابه ټول زده کوونکي مرکز ته ځي او هلته د دريو مياشتو لپاره کورسونه ورته ويل کيږي. کچېري کوم زده کوونکی هلته ناکامه شو، بيا هغه نشي کولاي چې پدې بورس کې کوم چې ورته انتخاب شوي برخه واخلي. دپاڼې اونا زو اخيره شپه وه په خپل کور کې. سهار يې نو حرکت کوي.

دپاڼې مور ډيره وار خطا پدې وه چې لور به به يې په هغه پردي ملک کې څنگه گذاره وکړي. داپه دې هم بيريدنه چې هسي نه وي لوريې هلته ورکه شي اوبيا يې په ټول عمر ديدور سره ونشي. خو پاڼه پدې پوهيده او خپلې مور ته يې ډيره دلاسا يې ورکوله چې زه نه ورکيږم. زه خو يوازې نه يم نازور اسره ده. اودري نور هلکان دي. اوته خو پر ښوونکي اصف پوره باور لري. ايا هغه ماداسي ځای ته ليږي چې زه هلته ورکه شم؟ خو هيڅ وخت داسي نشي راسره کولاي. دهغه سره زما غم دی.

او هغه زما دراتلونکي دلابنه کيدوپه خاطر داهرڅه کوي. زما زړه هم نه غواړي چې ولاړه شمه اولتاسوڅخه ليږه په پردي ملک کې ژوند وکړم. هلته خودرسونه وایم. ښه دي چې خدمت وکړم. که نور نه

## جرم او جنا

وي ددې وطن حق چې ديو مور حق لري. لږ تر لږه هغه پرځای کړم. ته وارمه خطاکوه، چې ښوونکی اصف راته وايي نوبيازه هم دهغه خبره پرځمکه نشم غورځولای. هغه ماته دا قناعت راکړي، چې هلته به ډیره خوشحاله يې، دهغه ځای ډیر ښه خلک دي، حکومت يې حکومت دي، دهیچا حقوق تر پښونه لاندې کېږي. په هغوځایوکې دنارینه اوبښځې حقوق سره برابر وي. په زرهاوونښځې شته چې هلته یوازې ژوند کوي. هیڅوک یې مخته نشي دریدلای. مورې ته ولي دافکر کوي؟ هلته خو حکومت شته، عدالت شته، داسي ځای خوندي هغه چې نه پوښتنه شته اونه به دچاپروالي، نه به دچاخواو رباندې بدیږي.

مورې! هلته پوښتنه شته، انصاف او عدالت شته، بیانویه ماڅه کېږي. ته هیڅ مه خفه کېږي.

مورکې! ته هم دعاوي کوه چې خدای (ج) مو وطن راجوړ کړي. لکه نن چې زه له خپل گران هیواده څم پردي ملک ته په تحصیل پسي، دغسي دي خدای (ج) هغه ورځ راولي چې دنور و ملکونو څخه زده کوونکي د تحصیل لپاره دلته راشي.

لکه دانور ملکونه چې په پښو ولاړ دي زموږ وطن هم پر خپلو پښو ودریږي.

اودهر چا حق کې معلوم وي، اوله هیچا سره ظلم اوستم ونشي. دهغې ورځې په ارمان یم، زما مورجانې! ته بیغمه اوسه، داسي بیغمه اوسه لکه ستا په څنگ کې چې یم. ته فقط دعاوي راته کوه. ستادعا خدای (ج) قبلوی، اوزه به خپل مقصد ته ورسیرم، ترڅو خپل مظلوم اوبیچاره ولس ته په صادقانه توگه خدمت وکړم.

پانې اومورې ترسهار داشپه په وینښه تیره کړه. مور غریبې یې فقط ددې سترگو ته کتل چې بیابه یې وویښم که یا. کله چې ساعت اته

## جرم او جنا

---

بجې شوي نو ښوونکی اصف يې کور ته راغی. وروسته له هغه څخه يې  
پاڼه اونا زودواړې ریاست معارف ته راوستلې.

## نهم خپرکی

ښوونکی اصف پاڼه اوناوچې کله ریاست معارف ته راغلل، هلته نوورته هغه دري ښوونکي هلکان کوم چې ددغه بورس لپار انتخاب شوي ول، په انتظار ورته ناست ول فقط دوي ته معطل ول، کله چې ټول سره یوځای شول او ټولو خدای په امانی سره وکړ، مخ دمرکزپه خوا وروان شول.

په لاره کې لومړي هلکانو خپل ځانونه ورته معرفي کړل، هریوه خپل نوم ورته وښود. یونظروبل محمدجان اودریم ثناءالله نومیدی. پاڼې اوناوهم خپل نومونه او ځانونه ورته معرفي کړل.

کله چې مرکزته راورسیدل، هلته بیا ټول زده کوونکي چې دافغانستان داتوولایتونو څخه راغونډ شوي و، یوځای شول. ټول جمله زده کوونکي څلویښت نفره شول، دیرش هلکان اولس انجونې وې. هلته ټولو زده کوونکو ته په مرکز کې داوویل شول چې موږ تاسو ته دري میاشتي درسونه وایو، هغه پدې خاطر چې تاسي دهغه ځای له ژبې اودرسونو سره بلدشي.

وروسته له دریو میاشتو له تاسو څخه ازموینه اخیستل کیږي. کوم څوک که په ازموینه کې ناکامه شو، هغه به ددې چانسو څخه محروم کیږي، اونشي کولای چې ولاړشي. داپدې خاطر اوس لاتاسي خبرو چې تاسي دلته ډیر زیات کوښښ وکړي ترڅو ښه نمرې یوسي او کامیابه شي.

## جرم او جنا

زده کوونکو ورسره ومنل، یوبل سره ویل کچیري ناکامه شویباخونشوتللاي. دابنه وشوچې مخکې تر مخکې خبرشوو. اوس باید پیره وجود رسونوته وکړي. همدوجه وه چې ټولوسهاراومانښام دومره کونښن کوي چې حدیې نه و.

کله چې دري میاشتي پوره شوي، ددوي ټولوازمینه شروع شوه. کله چې یې نتیجه معلومه شوه یوشاگردهم نه و ناکامه شوي. هر شاگر دخپله فیصدی پوره کړي وه.

پاڼه اونا زودواړو طب متوسط ته پوره نمرې وړي وې. ثناءالله

انجینری ته، محمد جان اونظر جان اقتصاد ته کامیاب شول.

پاته هغه نور زده کوونکي مختلفو شتوته لکه، انجینری، کمپیوټر ساینس، اقتصاد، اداره (منیجمنټ) او طب متوسطه ته کامیابه شوي ول. ټولو خدای (ج) ته شکرونه ایستل چې یوهم ناکامه نه شو.

دغو څلویښتوزده کوونکویوه هفته لابله په مرکز کې تیره کړه. ددوي لپاره یې پاسپورټونه او ویزې اخیستلي.

کله چې یې ټول کارونه هلته په مرکز کې خلاص شول، نوله هوا یې میدان څخه یې حرکت وکړ. لومړې دوبي ته راغلل بیاله دوبي څخه په بل جهاز (طیاره) کې سپاره شول او استرالیاته ولاړل.

ټول زده کوونکو یې داسترالیاپه مرکز سپڼی کې چې جنوبی سپڼی پوهنتون په نامه نومیدی، اوددوي لپاره خاص ځایونه چې په پوهنتون کې ورته پرېښودل شوي وي دوي ته وروښودل او ټول یې ځای پر ځای کړل.

کله چې شپږ میاشتي دټولوزده کوونکوپه سپڼی پوهنتون کې تیري شوي. پرته ددرس ویلو څخه داسترالیادخلکواوزده کوونکوپه خوي او خواص وپوهیدل. وروسته تر شپږو میاشتو څخه هیڅ مشکل نه

## جرم او جنا

د ژبې له خوا ورته ونه ددرس ويلو. افغاني استعداد خو ټولي دنياته معلوم دی. په شپږومياشتو کې يې له ټولوزده کوونکو څخه په درسونو کې مخته شول.

اودهغه ځای شاگردانو څه دنورو مملکتو څخه چې کوم شاگردان راغلي وهغوي هم لدوي سره پدي خاطر تضاد درلود، چې دوي وگوره اوددوي دومره استعداد. نورخو يې کوم تاوان نشوای ورسولای فقط دابه يې ورته ويل چې خپل هيواد خو يې خراب کړي، اوس غواړي چې زمونږ هيواد خراب کړي.

دا افغاني زده کوونکو هيڅ نه ورته ويل خپل درسونه به يې تعقيبول اودچا خبروپروايې نه درلوده. ټولو توجه درسونو ته کړي وه دابه يې له ځان سره ويل چې ځواب به يې په ازموينه کې ورکوو. په هر صنف کې به چې افغاني زده کوونکی و، په هغه صنف کې نه چاډيري نمرې وړلای شوي اونه اول نمره گي، اونه داسي زده کوونکی پيداشو چې دوي يې شاته کړي وای.

ورځي اوشپې دي چې افغاني زده کوونکي يې داستراليا په ايالت کې صباکوي. پوره دوه نيم کاله يې ددرس ويلوتيرشول. ددې پوهنتون ټولوزده کوونکو ته له دوو کلوروسته ددریومياشتولپاره رخصتی وه. هرزده کوونکی کولای شول چې ددریومياشتولپاره رخصتی وکړي.

دټولومملکتوزده کوونکو اوهم افغاني زده کوونکو دتگ تياری ونيوي چې خپلوکورته وروسته تر دوو کلنو ولاړشي. خويوازي پانه غريبه وه چې دخپلې غريبۍ اودکم اقتصاد له وجې ونه توانيده چې خپل خواږه هيواد اوکورته ستنه شي. دا يې دځان لپاره بهتر وگڼل چې هلته پاته شي اونور کورسونه چې درخصتی وروسته ويل کيدل ووايي.

## جرم او جنا

نازوچې كله پانه والیده چې دانه خې نودې هم نه غوښتل چې ولاړه شي او هلته له پانې سره پاته شي. خوپانې دې ته مجبوره کړه چې زه خوددې لپاره نه ځم چې دلته نور کورسونه وایم. که یوارولاړم بیاخو ته پوهیږي چې زړه مې له هغه ځایه نه راځي. اوس لادله اموخته شوې یم، څوک مې ډیرنه یادیري. ته پوهیږي درسونه دي هرڅه یې راڅخه هیرکړي دي. کورخوپه میاشت کې له ټولوسره خبرې کوم. هلته کرارې ده ټول روغ او جوړ دي. ښه ده چې دلته خپل دوه نیم ماستنې کورسونه ووايم. هغه ډیره گټه راته کوي. ته ولاړه شه ستاخوټوله کورنۍ یادیري.

ښه نوچې داسي ده بیا زه څه وکړم.

پانې ورته وویل:

بس زماله خواڅخه که هرچامي پوښتنه کول، سلامونه مې باندې وایه. بل زه درته یولیک لیکم دابه یوازې او یوازې ښوونکی اصف ته ورکوي هغه یې بیا زمامور او پلار ته رسوي. دایې نازوته ځکه وویل چې هسي نه وي نازوهم ددوي له رازو اوس دلته خبره شي. دابه داگمان کوي چې دالیک یې دخپل مور او پلار لپاره لیکلې دي. اوبل زموږ کره که ولاړې نوزمامور او پلار ته زماله خواډیر سلامونه وایه. هغوي به زما په خاطر په لاسونو مچوي دابه ورته وایي چې دپانې هلته ډیرسات تیردی او ډیره خوشحاله ده. پدې خاطر چې درسونه ورباندې ډیرو، نه یې شواي کولای چې راشي. گوره چې دا ډیر ورته ووايه چې زما دلته ډیرسات تیردی. بس دغه کار مې دي چې سرته یې راته ورسوي.

نازو ورته وویل:

داخو ډیر اسانه کار دي. داخو حتما کوم. اولیک به دي ښوونکی اصف ته په خپله ورکړم. ماته به ډیري دعاوو کوي چې په خیر تر کوره

## جرم او جنا

ورسیرم. دواړوپه غیر کې سره ټینګې کړي او خدای په امانی یې سره وکړل.

پانې نوپه دادرېو میاشتو کې نور کورسونه اود کمپیوټر پروګرامونه چې دې بیا کولای شول چې خپل هر مشکل باندې رفع کړي وویل. اودا کورسونه اود کمپیوټر زده کړي یې بیا په خپلوشخصی پیسوباندې ویل.

کله چې درې میاشتې تیرې شوي. دټولو ځایوڅخه زده کوونکي بیرته پوهنتون ته راغلل او افغاني زده کوونکي کوم چې تللي و بیره ټول راوړسیدل.

ددوي په راتګ سره پاڼه ډیره خوشحاله او هغه ورځ خوبینځي پردې داختر ورځي وي چې خپله ټینګه ملګرې نازویې والیدل. دومره خوشحاله وه چې اندازه یې نه کیده.

له هغې سره یې سترې مسې وکړه اود خپل ګران هیواد، مور او پلار او ښوونکی اصف، او هر څوک چې به یې ذهین ته ورتلل دهغوي پوښتنه یې ځنې وکړل. خوددې چې ډیره یادیده موریې وه. ځکه مورخو ډیره مهربانه اودهر اولادهمرازه وی. پوښتنه یې ځنې وکړه چې تامي موروالیده.

نازو ورته وویل:

ټول مي والیدل. او ټول جوړ او روغ ول. ټولو ستا پلاره سوغاتونه را کړي دي. ټولو تاته ستاد کامیابی دعاګانې کولي. ټولو ویل چې مونږ ستاد کامیابی په هیله یو. اود ټولو دایقین و چې ته به دلته هم اول نمره کیږي. ستامور او پلار مي دواړه ولیدل او یوه غرمه مي ورسره تیره کړه.

بل ستالیک مي خپله ښوونکی اصف ته ورکړ.

پانې ورته وویل:

## جرم او جنا

ښه نوښتابه ډير سات تير شوي وي. خپل ټول خپلوان، دوستان،  
موراو پلار، خپله کورنۍ به دي ليدلې وې؟

\_ ټوله مي وليدل، ټول مي په ليدوسره ډير خوشحاله شول.

\_ څوک ډير درته خوشحاله شول چې اول يې وليدلې؟

\_ ټوله کورنۍ راباندي ډيره خوشحاله وه. خوچې رښتيا درته  
ووایم مور می ډيره راباندي خوشحاله شوه بيخي يې زړه ته نه لويدل  
چې زه دې ورغلې يم. بی حاله وه له ډيرې خوشحالی څخه. ددې  
خبرو په اوريدوسره دپانې له سترگو څخه اوبښکې راتوي شوي اودايې  
سوکه ورته وويل چې مور خونوموروي. اه ښه اوس داراته وويه کله چې  
دي زمامور والیده؟ هغې څه عکس العمل وښود ستا په ليدلوسره؟

\_ اف وی پانې! داته څه کوي. که ژاړې بيا يوه خبره نه درته  
کوم. تاراته اوبښکې او ژراساتلي وي؟ زه بيخي يوه کيسه هم نه درته  
کوم ژاړه څومره چې دي په وس پوره وي.

\_ سمه ده نوره نه ژاړم. ښه اوس نوراته ووايه. دسترگو څخه يې  
اوبښکې پاکې کړې اوبيانا زو ته غوږ شول.

\_ کله چې می ستامور والیده هغه زما په ليدو ډيره خوشحاله  
شوه، هغې دافکرو کچې ته هم راسره راغلې يې. ستاپوښتنه يې  
راڅخه وکړه چې هغه څه شوه او چيره ده؟ چې يوارخويې پرداسر مچ  
کړم. څومره به يم يادیده.

خومايې خبرې ورنيمي کړي او ورته ومي ويل:

ستادرسونه نه خلاص شوي، هغې نشوای کولاي چې  
راشي. وروسته تردې خبرې ماداگمان کوي چې ستاحال اواحوال  
پوښتنه به راڅخه وکړي چې هلته خوشحاله ده نده. خو هغې خپل  
پوښتنې مخ ته ونيوې اودومره يې وژړل چې زه يې هم په ژړارواستم

جرم او جنا

اوماهم ورسره ډير وژړل. په خپل ورتگ يې پښيماڼه کړم چې ولي ورته راتلمه. ماغوبنډل چې دلاسا يې ورکړم نومي ورته وويل:

مورکۍ پاڼه پدې خاطر نشوای راتللې چې دهغې ډير درسونه پاته و. هغې غوښتل چې اول نمره شي. او هغې ماته ويلي و چې زه ډير کوښښ پدې خاطر کوم چې ماته مي موراوپلارويلي دي، چې ته بايد هلته هم اول نمره شي. اودهغه ځاي اول نمرگۍ خو يوڅه نه ډير کوښښ غواړي. هغه ډيره خوشحاله ده داسي ده اوداسي....

خوزما خبرو هيڅ تاثير ورباندې ونکړاوماته يې وويل چې لورې! مابه نه خطاکوۍ، زه خپله لورښه پيژنم چې دڅه له خاطر نده راغلې. زه پوهيږم چې هغه ولي نه راتله. ستادموردې خبرې ډير زور راکړ او تر ځمکه يې وايستم. بله بانه مي نشوای ورته کولای چې دهغې اوبښکې ورباندې ودروم.

ستامور راته هرڅه وويل اوماغوږ ورته نيولې و. ما هم ورته ددې ځای ټولې کيسې وکړي. ماته يې په هغه ورځ دا وويل چې کله بيا بيرته تللې مابه حتماً خبروې. ما هم وعده ورکړه چې هروخت که تلمه نوتا دوي ورځي منځته خبروم. کله چې مي رخصتۍ پوره شوه نودوي ورځي مخکې ورغلمه او هغې ستالپاره تحفې تيارې کړي وې هغه يې راته راکړي اوماهم درته راوړي دي.

پاڼه دمورپه حالت ډير وژړل اوديو ساعت لپاره يې ځان نشوای قابو کولاي.

وروسته تريوه ساعته يې بيا دناز وڅخه پوښتنه وکړه چې په هيواد کې څه حال و. ترقي شوي وه پرمختگ شوي و، حتماً به ډيره ترقي کې شوي وي دادي څه کم دري کاله تير شول. نازو ورته وويل:

## جرم او جنا

ستاسره خومره دوطن غم دی، چاکه وطن ته خدمت کوي نو هغه به یوازی ته یې ترهرچایې لتاسره دترقی غم دی. څنگه چې پخوا وهغسي اوس هم دی. څوک یې پروالري، څوک یې جوړ کړي، دچاسره دوطن غم شته، چیري دي دوطن مینان. ته لیونی شوې یې چې دوطن دابادیو غم درسره دی، چې نور یې نه ابادوی ته یې څه کوی.

\_ ولي یې څه کوم. ته وگوره دلته ورځ په ورځ په هره برخه کې پرمختګ کیږي. ټول ولس یې دوطن په ابادیدو کې ونډه اخلي. ترڅوبه زموږ خلک بیده وي. ترڅوبه دخلکوسره دترقي او پرمختګ غم نه وي، او ترڅوبه دبل وپرمختګ او ترقي ته حیران تللی یو. اخیردوي هم انسانان دي. ترڅوبه دنوروله وسایلو څخه ګټه اخلو، او خپله نوییا یوه ستن نشو جوړولای. افسوس اوافسوس ....

اې نازو! زه دهغې ورځې په ارمان یم چې زموږ په هیواد کې دهیڅ شي کمی نه وي. ټول دضرورت وړتوکی موپه خپل هیواد کې دخپل هیواد تولیدات وي. اوله هیوادو مونو رو هیوادو ته تولیدات صادرشي. موږ هرڅه لرو او هرڅه کولای شو. خودکار او مسولیت څوک ولي نه پیدا کیږي. اخیر ترڅوبه دغسي بې وزله اوبې وسه یو. ترڅوبه مونو روته دخیرات لاسونه اوږده کړي وي.

\_ اف پانې! زما پر سردي درد کړل. ته اوس دادافسوس او ارمان خبرې مه کوه ماته. راشه چې خپل راوړي سوغاتونه در تسلیم کړم.

## لسم خپرکی

په ښار کې پوه نوې واقع شوې وه. پریوې دوولس کلنه انجلۍ تیرې شوې و. په ټول ښار کې غوغاوه، شکایتونه وه، نارې وې ټولو پر حکومت نیوکه کوله، چې حکومت خودټولنې خدمتګاروي خوزمو پر حکومت پر ملت ځان ساتي او خپله ملت ته هیڅ نشي کولای. ټولنې ته یې هیڅ ګټه نده رسیدلې. مجرمین ورځ په ورځ زیاتېږي او یوه هم په سزانه رسیږي.

کاراهل کارته نه سپارل کیږي. خپله وظیفه سرته نشي رسولای. معاش اخیستلو ته تیاروي او کار کولو ته نه. چې کارنشي کولای بیا خومعاش هم مه اخلي. دامعاش هم مجرمینو ته ورکوي او هغو ته دا وایاست چې موږ هم درسره شریک یو. نور مونږ په کراره نشو کښنستلی. مونږ له مجرمینو څخه په تنګ راغلي یو، مونږ مجرمینو ته سزا غواړو، له حکومته کار غواړو، حکومت باید زموږ له مشکلاتو څخه ځان خبر کړي، مونږ د ظالمانو له ظلم اوستم اودهغوي له پنځې څخه وساتي. باید دهغوي مخنیوي وکړي. که حکومت دا کارنشي کولای بیادي له حکومت کولو څخه لاس واخلي چې موږ یې خپله وکړو.

دا د خلکو غوغا او لاریونونو دومره زور وکړ چې هره ورځ به مظایرې وې او د ښار ټولې لارې به بندي وې. لاریون کوونکو به د ولایت

## جرم او جنا

مخه، د قومندانۍ مخه، او د ملي امنيت مخه نيولي وه پر دوي به يې داسي تورونه لگول او د ډبرو بارانونه يې باندې جوړ کړل.

ټول اورگانونه د حکومت دومره ورسره په تکليف شول چې له اندازې يې خبره ووته. د دوي مخه يې هم نشوای نيولاي. ځکه د عوام زور يې له خدايه (ج) بل هيڅ ستر قدرت نلري. ځکه احساسات يې راپاريدلي وي. د ځان او ژوند پروا نه لري. او دخپل حق غوښتونکي وي. د حکومت ټول اورگانو ورته دا وعده ورکړه، چې دا ځل تاسي موږ پرېږدي. موږ به دي وروسته ستاسو په غوښتونو عمل کوو. له تاسو سره دا وعده کوو، چې وروسته لدې څخه به هيڅ چيرې يو کوچنی جرم لاونه شي. کچيري وشوهم موږ به حتماً مجرم ټينگو او د قانون منگولو ته به يې سپارو.

موږ لدې وروسته د جرم په مقابل کې سخت اقدام کوو. تاسي به هم راسره همکاره کوي. ځکه حکومت خو پر رايه جوړ او اباد دی. کچيري تاسوله موږ سره ملگرتيا وکړي، نو په يوه ځای کې به نه جرم کيږي او نه به له چاسره بې انصافي. تاسو ته دا وعده درکوو، چې که موږ په خپل کار کې پاته راغلو، له خپلو وظيفو تيرېږو، او تاسو ته دا چاري پرېږدو. تاسي پوه شي او حکومت داري مو.

لاريون کوونکو به ورته ويل:

چې که دغسي تاسو وکړل موږ ستاسو سره هر رقم همکاري ته تيار يو. موږ هرې قربانۍ ته تيار يو. خو چې تاسوله مجرم سره هغه څه وکړي چې په قانون کې ورته ټاکل شوي وي. داسي ونشي چې مجرم ونیول شي او بيا ته د پيسو په مقابل کې خلاص شي. مجرم گنهکاره وي او گنهکاره بايد سزاو وني. موږ دا ځل ستاسو په راکړي و عدو باور کوو. کچيري دغسي ونشول بيا موږ به کراره نه کښينو. موږ نه

## جرم او جنا

غواړو چې خپل پنځه زره کلن تاريخ تر پېښولاندي کړو. په موږ کې د غومره دم شته چې حکومتي چاري پر مخ یوسو.

د دولت پدې وعده ورکولو سره لاریونکو نکوله غوغا او شور څخه لاس واخیستي، او حکومت یې پرېښودي خپل کار ته.

د دولت هم خپل ټول اورگانونه سره یوځای شول او سره کښینستل په خپلو کې یې دافیسله وکړه چې نوره په کراره نه کښیښي. د جرم، د فساد اور شوت، د امنیت په مقابل کې جدي هڅې کوو. د جرم مخنیوي به کیږي. مجرمینو ته به سزا ورکول کیږي. مجرم که هر څوک وباید خپله سزا وويني.

که د دولت کوم چارواکی له مجرمینو سره پټې اړیکې درلودې، له هغه سره باید تر ټولو سخت چلند، تر ټولو سخت سزا او تر ټولو سخت مجازات شي. تر هر څه له مخه زموږ اوستاسو لومړی داکاردی چې هغه مجرم ونیسو کوم چې پر هغې کوچنۍ انجلۍ یې دري ورځي مخکې جنسي تیري کړي و.

دا ځکه چې په دې سره به بیرته دخلکو او ولس په زړو کې ځای پیدا کړو. زموږ په ورکړو وعدو باندې به باور وکړي. خویوه خبره داده چې موږ به څنګه د مجرم پیدا کوو؟

ددوي له منځ څخه امیر صاحب جینایې چې فضل محمد نومیدی اونوی مقرر شوي و، دوي ټولوته یې داسي وویل:

داکار زه کوم په ماږه لري. تاسي ټول پیغمه اوسي. زه همیشه لومړي په هر ځای کې له داسي پېښې سره مخامخ کیږم. تاسي په ما باور وکړي چې زه هیڅکله په خپل کار کې نه یم ناکامه شوی. زه تاسو ته پوره ډاډر کوم چې زه به مجرم ستاسو حضور ته لاس تړلی ودروم.

## جرم او جنا

کله چې امیرجینایی داخبره وکړه ټول ورته راوړل شول ،ورته وویل:

داکارستاپرته بل هیڅوک کولای هم نشي. هررقم چې کیږي  
داکارژر تر ژره وکړه. موږ ټول لدې عذابو خلاص کړه. موږ ته به هم یوه  
داوړ وپزه شي.

امیرجینایی هم دستي ددوي له مجلسه راوړل شو او راغی روغتون  
ته په هغه انجلۍ پسې په کومې چې تیري شوي و.  
په روغتون کې ورسره څلور نفره ساتونکي و. هغه یې د اطاق  
د باندې ودرول او خپله دهغې مظلومي انجلۍ اطاق ته ننوتی.

هلته یې له انجلۍ سره دهغې پلار، ورور، او مور ناسته وه. ټولو ته یې  
سلام وکړ او خپل ځان یې ورته معرفی کړ. وروسته له هغه څخه  
دانجلۍ پلار ته یې وویل چې زه غواړم ستاد لوره څخه تحقیق  
وکړم. کوم چا چې پردې ظلم کړي دی. هغه به انشاء الله دخدای (ج) په  
زور پیدا کوم او د قانون منگولو ته یې سپارم.

دانجلۍ پلار ورته وویل:

تراوسه له کوم مظلوم سره مرسته شوي ده چې ته یې زموږ سره  
کوي. موږ مظلومان یوازموږ بڼه هیڅوک نه اوري. موږ په درواغومه  
غولوه. ستا همدردي موږ ته هیڅ گټه نلري. ورځه په مخه دی بڼه شه.  
موږ نه غواړو چې مجرم ته سزا ورکړو، مونږ مجرم بڅښلی دی.

امیرجینایی ته چې یې کله داسي وویل نو نیږدې وچې له ډیري  
خواشني څه یې وهلی وای، ورته وویل:

زه دهغوو له جملې څخه نه یم چې د مظلومانو بڼه نه اوري. ما په  
خپل ژوند کې څوک ندې غولولی. نه تاسو ته په درواغو وعدې  
درکوم. زه ترهغه پوري کرار نه کښیښم ترڅومي ستاد لور مجرم ته  
سزانه وي ورکړی. پوه شوي که یا؟ ته څنگه پلاریږ چې هغه مجرم ته

## جرم او جنا

سزانه ورکوي. ته نه غواړي چې ستادلورسره خويې ظلم کړې دی، خو که صباهغه بیا پر نوروانجونو تیري وکړي یا؟ که ته دنورو انجونو پروانه لري. مجرم اوغل دواړه یو خاصیت لري، چې یو اراموخته شویا راگرځول یې ترهغه وخته پوري مشکل وي ترڅو سزایې نه وي لیدلې. اخیر ته دي دالور ته وگوره. ایاستا پر نور وپلرونو زړه کیږي؟ ایاتاخل درددن دی احساس کړی؟ ایاستاپه زړه یې داغ ندی درجوړ کړی؟ ایاته نه غواړي چې داسي ظالمان ورک کړي؟ ایاته نه غواړي چې هغو ته سزا ورکړي؟ زه داسي یو شخص یم. اوس که زما په خبرو دي باور کیږي، نوماپریږده چې دلورڅخه دي تحقق وکړم. زما هم ستالور لکه خپله لور چې می وي. که زما په لورهم چا د ظلم کړی وای. نودغومره به باندي خوابدی او غمگین وم، لکه نن چې یې ته غمگین کړی یې..

دانجلۍ پلار چې دامیر جینایی څخه دا خبرې واوریدي، نوزړه ته یې ولویدل چې داددروا غواودو کې سپری ندی، ورته وویل:

امیر صاحب! دا چې ته دومره په خپل وطن مین سپری یې، نودرته دا اجازه درکوم چې زماله لورڅخه تحقیق وکړي. که ستاماسیو ابل هرڅوک راغلی وای، مابه دا اطاق ته نه وای راپرایښی. دا ځکه چې د مظلوم پروا اوس هیڅوک نه لري. په هرځای کې مظلوم، غریب او بې وسه زورول کیږي. حقوق یې له پښولاندي کیږي. په سپکه ورته کتل کیږي. په حق کې یې خیانت کیږي. په تاځکه باورکوم چې تادرد احساس کړی دی. اوتته ددرده خبرې، ته ددردپه معانا پوهیږي. موږله اطاقه وزو. ته پوه شه زمالور او تحقیق. دا خبرې یې امیر جینایی ته وکړه اوله اطاقه څخه ټول راووتل.

## جرم او جنا

امیرجینایی له انجلی څخه پوښتنه وکړه. چې وار خطا کیرمه مه. زه درسره مرسته کوم. ستاسره چې هرڅه شوي دي هغه ماته ګوته په ګوته ووايه. زه به پوښتنه درڅخه کوم، ته ځوابونه راکوه. مظلومي انجلی هم دسره په ښورولو امیرجینایی ته دنبه ځواب ورکړ.

لومړی پوښتنه یې ځنې وکړه. چې ستانوم څه شي دي؟ مظلومي انجلی په داسي حال کې خپل نوم وروښودی چې په سترګو کې یې ډنډې اوبښکې ولاړې وې، او په کښته اواز سره ورته وویل، چې فوزیه.

— ستاهمکاری ته زه ډیر ضرورت لرم. ځکه زه بیا په ډیره اسانې سره هغه مجرم ته لاره پیدا کولای شم. ښه ته غواړی چې هغو مجرمینو کوم چې لتاسره دا ظلم کړي دي، زه هغوي په سخته سزا ورسوم.

— هو غواړم یې. زه غواړم چې هغه ژوندی په ځمکه ښخ کړي. او په دې ویلو سره یې دومره په زور او دومره په ارمان وژړل چې که د ډبرې زړه د چا وای هم به باندي ژړلي وای. بله پوښتنه یې ځنې وکړه چې دا واقعته څه وخت او څنگه پیښه شوه؟

فوزیې ورته وویل: تقریباً پانؤکم دری بجې به وې. کله چې زه له ښوونځۍ څخه د کور پر لور روانه وم. — دوي خونفړه و؟

— درې نفره و. دوو نفرو یو رقم ته خولي پر مخ اغوستي وې، چې یوازي سترګې یې معلومیدي. او دا دریم نفر چې و، هغه بیا په یو دسمال

## جرم او جنا

چې مول يې ورباندي وهلی اومخ يې کې پټ کړی و. مايې له مخه څخه دسمال ليری کړ. اوومي پيژندی.

اميرجينايی چې کله دفوزيې څخه داخبره واوریده. ډير خوشحاله شو. صبريې دفوزيې خبروته نشوای کولاي. دستي يې پوښتنه ځني وکړه. څوک وچې تاهغه وپيژندی؟ دکم ځای دی؟

\_ کوريې زموږ په کلی کې دی. شيرجان نوميری، زموږ دکلی دځان زوی دی.

\_ هغه نوردوه نفره دي وپيژندل؟

\_ ياهغوي مي ونه پيژندل.

\_ ته شيرجان پيژندلې؟

\_ څه ووايم. خوزه يې پيژنم.

\_ له شيرجان سره خوبه موکمه مدعانه درلوده؟

\_ ياهيڅ مدعامونه ورسره درلوده.

\_ څوک درباندي خبر شول. چې له تاسره داسي شوي و؟

-زه هلته بهوښه پرته وم. کله چې په هوبښ راغلمه. نومي ډيرې ژړاوي اونارې وکړي. چې يولاروی مي ږغ اوريدلی و، هغه ترخپله کوره په شاه راوستم. له کوره څخه بياپلاراوورومي دلته روغتون ته راوستلې وم.

- ته نوره بيغمه اوسه. زه به هم ددوي خوښ شم. داسي سزابه ورکړم چې په عمر يې نه وی ليدلی. ته به يې له حاله خبره شې. ټول به ورڅخه عبرت واخلي. هيڅوک به بيا داسي له چاسره نه کوي. لکه دوي چې له تاسره وکړل.

\_ امر صاحب! که دي سزاور کوله. نوژوندي يې په ځمکه ښخ کړه چې ټوله دنيا يې وويني. اونورددوي په لاره روان نشي.

## جرم او جنا

\_بس زماگرانې! داوعدۀ درسره کوم چي ستادهرې اوبنکي، ستادهر فرياد بدل به ځني اخلم. ترهغو خويي په والا که پريرېدم ترخو ستاوستاد کورنۍ زړه نه وي باندي يخ شوي. دغسي يې چيري پريرېدم. او! بله خبره تاخوبه دشيرجان په اړه چاته څه نه وي ويلي؟  
\_ يوازي پلاراوورورمي په خبردي. هغوي ماته ويل چې گوره هيچاته دهغه نوم وانخلي. زه خويي دهغه دنوم بنودلو څخه منعه کړې يم. خوما يوازي تاته وويل.

\_ شاباس. چي بل چاته دي ويلي ندي. تاته خوبه شيرجان اونور ملگروي څه نه وي درته ويلي؟

\_ راته وويل. چي که پدې اړه دي چاته څه ويلي و، يادي څوک راباندي خبر کړي و، تاوستا پوله کورنۍ به مړه کړو. هغه څه به درسره وکړو چي تر اوسه له چاسره نه وي شوي. خوما هلته ورته وويل:  
همداوس مي مړه کړې. زه نور ژوند نه غواړم. نو به څوک درباندي خبريږي هم نه. خودوي ظالمانوز ما خبره ونه منله په مايي خندل اورا څخه ولاړل په خپله مخه.

امير جينايي دفوزيې پرسرلاس راکښ کړ او ورته وويل:  
ته دهغوي په خبرويسي سرمه گرځوه. هيڅوک به تاوستا کورنۍ ته يوه زړه تاوان ونه رسوي. چي زه يم، هيڅوک په بدنظرنشي درته کتلاي. زه اوس درڅخه ځم. ددې خبروپه ويلوسره له اطاقه ځني راووتی.

دشیرجان په لټه کې شو. پوښتنه پوښتنه ترخوشیرجان يې په خپل کور کې پيدا کړ او لاس تر لۍ يې قومندانې ته راوستی. شیرجان چې هرڅه زارې او عجز ورته وکړ چې ماڅه کړي دي؟ په څه گناه موزه دلته راوستلی يم؟ څه شوي دي؟

امير صاحب فضل محمد ورته وويل:

## جرم او جنا

زه ددې ټول ښاراميرجينايي يم. ته پوهيږي چې دجينايي كوم کارونه له غاړې وې؟

شیرجان ورته وويل:

پوهيږم چې جينايي کارونه دي له غاړې دي. نويياپه ماڅه کوي. زه خويو تجار يم او خپل تجارت کوم. له ماڅه غواړي چې دلته موراوستلی يم. زما يې له جينايي کاروسره څه.

\_\_ ښه ته يو تجاريې اوته له جينائي کاروسره هيڅ ټراونلري. ډير هوښياريې. ته پوهيږي مابه ستاپه رقم څومره هوښياريانوته دخپل جرم سزاوړ کړي وي. په لومړی سر کې ځان يوې اوبلې خواته کوي. دانه منې چې مادي يو حادی جرم کړي وي. خوز مامنگولو ته څوک راغلی دي بيا يې حادی څه غټ جرمونه يې قبول کړي دي. اوس به درته ووايم. ته يو ډير غټ مجرم يې. اوتا ډير داسي کارونه کړي دي چې دکولونه دي. مادي ته مه مجبوروه چې له زورزياتي څخه کارواخلم. خپله خپل جرم قبول کړه.

\_\_ دڅه شي جرم قبول کړم. څه جرم مي کړی دی. زه په هيڅ جرم نه يم خبر. زه وگوره او جرم کول. کيدای شي چې دابه ستايوه سهوه وي. جرم به بل چاکړی وي، سزايې ماته راکوی.

\_\_ گوره مامخکې هم درته وويل چې مادي ته مه مجبوره وه چې زه له زورزياتي څخه کارواخلم، وروسته به خپله راته ووايي، چې دا جرم ما کړي دی؟

\_\_ نوزه څنگه ووايم چې جرم مي نه وي کړي او ووايم چې هوزه مجرم يم او هر جرم چې شوی دی هغه ما کړی. زه څنگه دبل چا جرم په ځان قبول کړم. چې مجرم نه يم بيا څنگه ووايم، چې زه مجرم يم. هيڅکله به دا جرم پر ځان قبول نکړم. ته چې هرڅه راسره

## جرم او جنا

کوي، وکړه. زما خولاسونه درته تړلي دي هېڅ نشم درسره کولای. اوته مي ولي دبل په جرم نيسي.

\_ ښه نو چې داسي ده. بياخوزه په خپل کار تر تاډير پوهيږم. چې ځان مجرم نه گڼي. خپله به راته ووايي. جرم وکړي او ځان ناگمانه کړي چې څه څوک راباندي خبريږي. ټول ښار به درباندي خبر شي. که تاداسي گمان نه کاوي چې حکومت دي وي دولت دي وي. څوک به زما څخه پوښتنه کوي. څوک شته د پوښتنې کولو.

\_ ماته خو جرم راوښی چې دچاپه جرم مور او ستلی يم.

\_ ته تراوسه په خپل جرم نه يې خبر، خيرزه بدی ورباندي خبر کړم. تاډيريوي معصومي انجلي چې فوزيه نومیده اوستاسودکلی د عبدالغفار غريب لور ده. تا اوستادوو ملگرو پر هغه غريبې هغه څه کړي و، چې نه په اسلام کې شته، نه په کفر کې. بيخي دانسانيت له چوکاټه وتلی کارو چې تاسو کړي و.

کله چې يې دامير جينا يې څخه دفوزيې نوم واوریدی نو پوه شو چې رازيې افشاشوي دی. رنگ يې تک سور شو خو! دهغه سربيره يې ځان ناگمان واچوی چې زه نه پوهيږم چې له هغې سره څه شوي دي. هغه څوک ده. چاڅه ورسره کړي دي.

\_ ښه نولاتراوسه دي عقل سرته ندی راغلی. دفوزيې له پيژندلو څخه انکار کوي؟

\_ فوزيه څوک ده. زه بيخي دفوزيې په نامه څوک پيژنم لانه. زه به يې درپه ياد کړم. له نن څه دري ورځې مخکې ته اوستانوردوه نفره ملگري، پريوه مظلومي، بې وسې اوبيچاره انجلي چې فوزيه نومیده. هغه دښوونځي څخه کورته روانه وه. تاسوپه لاره کې هغه په زور موټر ته پورته کړه او اختطاف مو کړه. وروسته موبيا هغه څه ورسره وکړل کوم چې ستاسودوحشي نفس خواش و.

## جرم او جنا

ایادهځې مظلومې اینده مو په نظر کې نه و؟ ایادهځې معصومیت او مظلومیت مو په نظر کې نه و نیولی؟ ای انسانیت او شرافت مو په نظر کې نه و نیولی.

تو! لعنت دي درباندي وي په داسي کار کولو کوم چې تاسو کړي و. نور نو پوه شه، ځان ناگمانه مه اچوه اومه زما عصاب را خرابوه. خپل جرم قبول کړه او هم خپل دوه نور ملگري کوم چې در سره و هغوي هم راوښيه.

\_\_ ته چې هر څه راباندي وکړي خو زه بيا هم وایم چې دا کارماندی کړی. اونه به زماله خولې څخه اقرار واورې. ته پوه شه او کار دي هر څه راباندي کولاي شي.

\_\_ ښه نو په سمه خونه وايي. اخير دی مجبوره کړم چې له زوره کار واخلم. هم به اقرار وکړی هم به سزاو زغمي. خپلو څلورو عسکرو ته يې قومنده ورکړه چې نظارت خانې ته يې بوزي چې درڅه يوه ثانيه بيده نشي او خوراک او څيښاک هم درڅخه ونکړي تر هغو پوري څو اقرار يې نه وي درته کړي.

او تاسي به ورته دوه دوه نفره په فیره ولاړ یاست. دغه مو کار دی بل به هيڅ کار نکوي له هره کاره خلاص یاست.

عسکرو هم دغسی ورسره وکړل. په نظارت خانه کې يې واچوی. په لاسونو او پښو کې يې ځنځرونه ورته واچول. يو عسکر دننه په نظارت خانه کې لده سره و، او بل دنظارت خانې په دروازه کې ورته ولاړ ولاړ و. پوره اته څلويشت ساعته تیر شول چې شیرجان خپله حوصله له لاسه نه وه ورکړی او خپل مقاومت يې وکړ. خو وروسته تر اته څلويشت ساعته يې هره شيبه د زغملو توان له لاسه ورکوی. عسکرو هم نه خوب ته پرېښودی اونه يې دده بيا ځایو خبر وته غوږنيوي. دابه ورته ويل چې

## جرم او جنا

موربه ته بغيرله اقرار کولوڅخه بل هيڅ وايه. اقرار وکړه موربه هم لدې مشکله خلاص شوته به هم.

شیرجان فکر وکړ چې دوي رښتيا وایي، زه به ترڅو داسه زغمه. نور یې زغمل دتوانه ووتل اوله ځان سره دا ویل چې پرېږدي څومي ترهغونه، څومي اقرار نه وي ورته کړی. نویې عسکرو ته وویل:

نورمې پرېږدي زه خپل اقرار درته وکړم. ماخپل جرم قبول کړ. عسکرو ورته وویل:

ستا هغه نوردوه ملگري څوک دي. هغوي هم راته وښيه. نوبدی پرېږدو.

خو شیرجان دهغوي له ښودلوڅه ډډه کوله. چې تاسي هرڅه لمانسره وکړي. هغوي په دې کار کې لمانږته نور هیڅوک هم نه ول. دا درواغ دي چې زما سره نوردوه ملگري و. زه یوازی وم او مایوازی دا کار کړی و.

عسکرو ورته وویل:

موربه هرڅه خبر یو. ته چې خپل ځان ته سزا ورکوي او هغوي ته نجات ورکوي دا خو بیاله ځان سره ناانصافی کوي. چې ته سزاوینی هغوي کړاړ او خوشحاله وگرځي. ته وگوره چې نن ستا دریمه ورځ ده چې ته دلته یې. هغوي خودي پوښتنه ته لانه راغلل. هغوي خوداسي ملگري تیا درسره وکړه او دادودوي ملگري وه چې له تاسره یې کوي. ته لاهغوي ته نجات ورکوي او لا ملگري تیا ورسره ساتی. ته وگوره ستا هغه نور ملگري. ته یې څومره پروا لري او یوهغوي دي چې هیڅ پروا دي نلري. موربه هم ستا اقرار امیر صاحب ته ورسو. اودابه ورته ووايو چې هغه خپل جرم پر ځان قبول او دخپلو ملگرو دښودلوڅخه یې ډډه کړي.

## جرم او جنا

شیرجان ته چې يې دا خبرې وکړي. نوله لږ ځنډوروسته يې دافکرو کچې رښتيازماسره مي ملگروهيڅ ملگرتياونکړه. که نورڅه نه ويوه پوښتنه خوبه يې راباندي کړي واي. اه نوزه بياولي هغوي وژغورم، ولي ورسره ملگرتيا وکړم. زه بايد هغوي هم په لاس ورکړم، که نورنه وي يوازي خوبه نه يم، دوي به هم راسره وي. دستي يې عسکروته وويل:

ماته امير صاحب راولي. زه اقرارورته کوم.

عسکروورته وويل:

يوازي خپل اقرارورته کوی او که هغه نور ملگري دي هم وربښي؟

— هغه هم وربښيم. تاسي فقط امير صاحب ماته راولي.

عسکروهم امير صاحب ته خبرورکچې شيرتاته اقرارکوي. هغه

هم بې له ځنده ورته راغی، ورته وويل:

چې عقل دي اوس سرته راغی. مادرته ويلي وچې ځان ته سزامه

ورکوه. ښه اوس نوراته ووايه چې څنگه موداکاروکړ او هغه دوه ملگري

دي څوک دي؟

— موږدري نفره ملگري يو. يوخوزه خپله يم، دوهم دوکيل صاحب

زوی مرجان، دريم نفر محمدزی. مونږپه دريوسره داکاروکړ. کله چې

موداکاروکړ نوماته مرجان هغه وخت هم داوويل چې راځي دانجلۍ

مړه کړو. خوماددې کارمخنيوي وکړ، خو هغه بيا بيا غوښتل چې مړه يې

کړې اودابه يې ماته ويل چې ته پدي نه پوهيږي. دا بيا مونږته

دردسر جوړيږي. مامخکې هم له دوونورو انجونوسره چې يوه پاڼه اوبله

نازونومیده، له هغو سره موداسي وکړل اوژوندی

موږينښودې، بيا هغوي دردسراته جوړې شوې، اونيردي وچې

سزراته راکړل شي، خودر شوت په ورکولوسره وژغورل شوو.

## جرم او جنا

خومايي هلته په خبرو باورونکې او فوږيه موټروندي پريښوده. زه  
څه خبروم چې دانجلۍ به تاسي خبروي.

\_ اياته په نور وجر مونو کې هم ورسره ملگرۍ وې؟

\_ ياماتراوسه په بل جرم کې برخه نده اخيستی. خو هغه به ماته  
ډيرويل اوما به ورسره ملگرتيانه کول. نه پوهيرم چې  
د چا زار ووهلم. خواصلي مجرم مرجان دی هغه په ډيروجرمو کې لاس  
لري.

امير جينايي چې دشيرجان څخه دا خبره واوري دل. حيران پاته  
شو او دستي يې په مرجان او محمدزي پسي خپل عسکرواليرل.

دواړه يې لاس تړلي دامير صاحب او شيرجان مخ ته ودرول.

دواړو چې شيرجان واليدی ډيروار خطاشول. ځکه پدي وپوهيدل  
چې ددوي راز افشاشوی دی. خو مرجان له ځان سره وخنډل چې څه  
دا کار خوماته اسانه دی. پلارمي شته هغه مي له هر مشکل څخه  
خلاصوي. ډيري پيسې به ورکړم. خو څنگه چې يې فکر کړی وهغسي  
ورسره ونشول. نه يې دپلار مرستې کم ځای ورته ونيوی اونه ورته  
ډيرو پيسو.

ددريوسره دوسيه چې دوي اعتراف باندي کړي وله جينايي څخه  
څارنوالۍ ته واستول شوې.

## یوولسم خپرکی

یوه ورځ دسهاراته بجې وې چې ښوونکی اصف دکورڅخه دښوونځۍ پر لور روان و. په لاره کې دووانجونوچې یوه یې تقریباًلس کلنه اوبله یې نهه کلنه وه، چې لده څخه یې دخیرات غوښتلوغوښتنه وکړه اوورته وویل:

کاکاموږغریبان یو.له موږسره یوڅه مرسته وکړه موږدادوي ورځي کيږي.په وچه ډوډۍ څکه نده کړي.

ښوونکی اصف چې له دوي څه داواوړیدل دستی یې له جیبه ورته شل افغانۍ راوايستې یوې ته یې هم لس افغانۍ ورکړي اوبلې ته هم.دپیسوله وړکولووروسته یې ورته وویل:

گورې نن خوموداکاروکړخوچې بیايې ونکړي.زه درباندي پوهیږم چې تاسوهرچاته داسي درواغ وایاست اوپه درواغوپیسي ځني اخلي.

ځې نورموپه مخه ښه.تاسي خوهوښیاري انجونې یاست داکاربیامه کوي.

انجونوچې له ښوونکي اصف څخه پیسې واخیستي په خپله مخه ځنې ولاړلې نه یې دهوځواب ورکړي نه یې دیا.

ښوونکی اصف له ځانه سره افسوس وکړ چې داخوددې انجونو گناه نده،ونه دوي په دې پوهیږي. اصلاًدایې دکورنۍ گناه ده چې کوچنې انجونې په خیرات ټولولوپسي لیږي. دوي خوبی عقلاني

## جرم او جنا

او کوچنياني دي يوڅوک نه يوڅوک به ورته خيرات ورکړي، څو کله چې بيا پيغلي شي خيرات ټولول يې عدت گرځي. او يو حديث شريف دی چې عدت نه پرېښودل کيږي. يوڅوک به پيداشي چې دوي ته هغه وخت هم خيرات ورکړي خو يو بيا داسي څوک هم پيدا کيږي چې دخپل نفس د خواهشاتو د پوره کولو لپاره دوي ته دومره پيسې ومني چې دوي دهغه پيسو په مقابل کې چاته ځواب نشي ورکولاي. دخپل اينده ژوند پر واد پيسو په مقابل کې نلري. ځکه چې له دوي څخه شرم او حيا په کوچنيوالي تللای وي. دوي خو په پيسو موخته وي، اوله هر شي څه ورته پيسې ارزښت لري.

په دغه چورت کې ورک و ترڅو ښوونځی ته راوړسیدی. او په کوم صنف کې به يې چې درس ورکوي، نو دا خبره به يې ورته يادول، چې که گاونډيان مووي يا موخپلوان وي يا موښاخته وي، که لويان وي که کوچنيان وي له سوال کولو، خيرات ټولولو يې راگرځوي. که دوي نه راگرځيدل نو تاسي به دا ورته وایاست چې که نور نه وي په کوچنيانو خو يې مه ټولوي. لويان کې يې ټول کړي بيا هم خیر. که يې درسره ومنله خو ښه تر ښه که يې نه منل ستاسو خو به غاړې نه وي باندي بندي. ويل يې پر مونږ عمل يې پر دوي.

زده کوونکو هم ژمنه ورسره وکړه چې مونږ به حتماً دا کار کوو. مونږ ډير داسي هلکان اوانجونې ليدلي دي چې په بازارونو کې خيرات ټولوي. بل هيڅ کار نه کوي اونه بل کار لري هميشه خيرات ټولوي.

رښتيا هم چې داد ټولنې بدنمي ده، او داد هر چا ايمانې او وجدانې وظيفه ده چې ددي کار مخنيوي وکړي. هيڅوک دي يو فقر خيرات ټولولو ته پري نږدي. بايد مخکې له مخکې هغه کسان چې د دولت او شتمنۍ خاوندان دي هغوي دي له بې وزلو او غريبانو سره مرسته

## جرم او جنا

وکړي. پردوي دي پوښتنه وکړي، له دوي سره چې يې هر رقم همکاري په وس وي ورسره وي کړي، ترڅو دوي له خيرات ټولولو څخه راوگرځي. هم به موټولنه له بدنامۍ څخه راوگرځي هم به د شتمنوخلکو مال حلال شي هم به ورته داخيرت لپاره دغه مال کوم چې يې په غريبانو، بې وزلو، محتاجانو ویشلی دي ورته توبه وي. دغه به په اخيرت کې دوي ته سرمايه وي.

د اسلام ستر پيغمبر حضرت محمد (ص) فرمايلي دي چې که هر شتمن، دولتمن پر بې وزلو رحم او ترحم وکړي، ياله خپل فرض شوي مال يعني ذکات څخه خپله حيثه پر غريبانو تقسيم کړي، په ټوله دنيا کې به يو غريب وږی او مسکين نه شي پاته. يو بل حديث شريف هم دي چې وايي ته د ځمکې پر مخ کوم خلک چې دي لورينه وکړه او هغه چې په اسمانونو کې دي هغه به پر تالورينه کوي.

## ددولسم خپرکی

ښوونکی اصف ته چې کله دپانې لیک ورسیدی، ډیر ورباندې خوشحاله ودستي یې له پاکته راوايستی او په ویلويې شروع وکړه چې پانې په لیک کې ورته لیکلی و.

د قدر او عزت وړ محترم ښوونکی صاحب!

خپل د مینې او محبت څخه ډک سلامونه ستاسپېڅلي حضور ته وړاندې کوم. سلامتی دي له لایزاله خدای (ج) څخه همیشه غواړم وروسته له سلامه څه زه پوهیږم چې له ماسره ډیره زیاته مینه لري، دومره مینه خوراسره لري چې زه خويې هیڅ تصور نه شم کولای. یوازینی کس ته وي چې زما ژوند دي له تاریکو څخه وژغوري اوماته دي درې ګانواو خوشحالیو څخه ډک ژوند ستا په برکت سره راپه برخه کړ. زه ستا څخه ډیره مننه کوم، ستا بڼه به زه هیڅکله په هیڅ رقم سره ادا نکړم. دا ستا برکت دی چې زه نن دې ځای ته رسیدلې یم. که رښتیا درته ووایم دومره ډیر مې یادېږي چې ستا یادیدل مې د لیونتوب تر حده ورسوي. خودا بڼه مې بیا کړي دي چې کله راتلم ستا عکس مې له ځان سره راوړی و، هغه په زړه پوري ټینګ ونیسم ورته وژاړم وژاړم تر څو لږ مې زړه په کرار شي. نه پوهیږم چې دا څه تاثیر دی. ته باور په خدای (ج) بیا یې په ماو کړه چې که ورځ وي که شپه وی له یاده مې نه وزی، په یاد یاد مې یې.. دابه درواغ درته معلوم شي چې تر خپل پلار او مور مې ته ډیر یادېږي.

## جرم او جزا

خیر که ژوند و حتمابه سره وینو. ستا قدرماته دلته معلوم شوي دی، تاچې لماره خومره ښه کړي دي هغه هیڅ دهیریدو لخوا وحتاهیڅوک یې دبل چالپاره کولای نشي. زه پدې پوره یقینې یم چې ته به مې همیشة همداسي خوشحاله وساتې. ستاسره مې واعدہ کړي وه چې زه به نه ژاړم اونه به خفگان کوم. خوډیره مجبوره شم ځکه یو خوله وطنه لیري یم بل له مور او پلاره جلا یم اودلته ورځي شپې تیروم. ما پرته له دوي څخه یوځای هم یوه شپه نده تیري کړي. هغوي دواړه مې پیریاډیري، خوداچې بیاته ورسره یې نویغمه شم اوځان ته تسلي ورکړم چې ته به یې کله هم دوي خفگان او پریشاني ته نه پریردي. خیر دځان په اړه مې ډیر درته وویل دغه کفایت کوي اوس به ددي ځای په اړه درته یوڅه معلومات درکړم. استرالیا له شپږو ایالتونو څخه جوړه ده. په دنیا کې دپراخوالي له کبله شپږم هیواد دی. ۹۹ فیصده خلک یې سوادداره دي. ددې ځای تقریباً له دوو سوو څخه زیاتي ژبې دي چې عام اوزیاته چې کارېږي هغه انگلسي ده. پیسې یې ډالري خواستریالي یې ډالر. استرالیا یو داسي ښایسته اوله هر نعمته ډکه ده. دلته دهیڅ شي کمي نشته. هرڅه یې دتعلیم په برکت سره تردې ځایه رسولي دي. ټول وگړي یې دخپل وطن په جوړولو پسې پایڅې راټولي کړي دي. هریوچې وینی لومړی دوطن غم کوي بیا دځان. که غټ وي که کوچنی دخپل وطن په غم کې دي. تکنالوجی خویې اوج ته رسیدلي ده. داسي شیان یې جوړ کړي دي چې عقل کارنه ورته کوي. اوډیر داسي شیان شته چې زه خو بیخي نه په پوهیږم. ډیر ښایسته هیواد دی اوډیرې انتهابنايسته سړکونه، پارکونه، هوټلونه، رستورانونه، دلو بمیدانونه، روغتونونه، هوايي ډگرونه، دانټرنیټ، سهولتونه، کورونه، منارونه، بلندمنزلونه دهر ډول

## جرم او جنا

ميلولپاره ځانگړي ځايونه لري. اوحتادابه درواغ درته معلوم شي چې په دې ځاي کې غرونه لا دومره بڼايسته دي چې وبه نه وايي چې دادی غروي.

دکوچنيانولپاره ځانته، دښځولپاره ځانته، دنارينولپاره ځانته ځانته دهرشي سهولت په کافي اندازه سره موجوددی. ددې ځای ټول وگړي تعليم يافته دي يودبل په کار کارنلري فقط اوفقط خپل تعليم کوي، هريوپه دي لته کې دي چې څنگه يونوی اختراع وکړي اوڅنگه دنوبل يانړيواله جايزه وگتي اوپه نړيوال کتاب کې ځان راجسترکړي. دهریوه سره دغه چورت اوفکروي چې څنگه يونوی کاروکړي. که ځوانان دی که سپن ږیری دی، که کوچنيان دي که لويان دي، ټولووجودخپل هیواددلاجوړيدولپاره کړي کوي.

پشرفت يې اوج ته رسيدلی دی عقل کارنه ورته کوي. زه چې کله ددې ځای خلکو اوپشرفته وسايلو ته وگورم پرخپل هیواد اوخلکوژړاراشي. ځکه اوس لاهم مونږد خپل وطن دپشرفت په غم کې نه يو. تريوې پيړۍ لاپړيوخت تيرشو چې په هیوادکې موجنگونه اوبدبختي دي. په يوه نامه په بل نامه سره جنگيږو. په يوه نامه په بل نامه موپردي سره جنگوي. اخيرترخوبه دپردولپاره جنگيږو، اوپردي به موسيل کوي، په مابين کې خپله اوهیواد اوخپل پنځه زره کلن تاريخ تباہ کوو، له خپل تاريخ سره جفاکوو. زموږ څنگه تاريخ دي نورورباندي وياړي. که په جنگونومو هیواد جوړيدای نوپه دايوه پيړۍ کې به اوس گل اوگلزار وای. دلته که څوک يوله بله سره ټکرشي، نوپه ډيره مينه اومحبت سره ځني معذورت غواړي خوافسوس....

ډيربڼايسته اوپرمختللی هیواددي اوډيره اسانه ژبه يې ده، مونږټولوپه شپږمياشتوکې زده کړه، کمپوټراوانټرنيت کوم چې اوس په هرځاي کي له دغو وسايلوڅه گټه اخيستل کيږي، مونږهم

## جرم او جنا

دومره زده کړي دي چې خپل مشکل په هرځاي او هروخت کې ورباندې حل کولای شو.

انټرنیټ یو داسې په زړه پوري اودلچسپه تخنیکي وسیله ده چې دهغه په ذریعه ټول پرمختللي تکنالوجی په ډیره اسانې سره سمبالېږي. ددې سربیره په یوځای کې چې کومه خبره یا کومه نوی موضوع وي هرڅوک کولای شي ځان ورځنی خبر کړي. هرچا چې یوه کیسه یا شعریاکوم بله مهمه موضوع یانوي اختراع کړي وي، لومړي یې انټرنیټ ته استوی اونور هم ددې لارې ورباندې خبرېږي. ټول کارونه اوس په انټرنیټ سره سرته رسیږي. که دفتري دي که بانکي دي که تخنیکي دي که معلوماتي دي ټول د انټرنیټ څخه کار اخلي. دهرې ژبې لپاره په زړه اوو سایتونه ( د انټرنیټ پرمخ جوړه شوي پاڼه، ځای یا موقعیت ) جوړ شوي دي. اوحتا اوس خو په پښتو کې لپاره زړه اوو سایتونه (ځای، موقعیت ) جوړ شوي دي، زه هم دافغانستانه دحالاتو څخه ددغو سایتونوله لارې ځان خبروم. هره کیسه چې هلته پېښه شوي وي.

اوس به زه تاله یوې کیسې خبر کړم. کیسه داسې وه چې ما په انټرنیټ کې والیدل اوډیره ځني متاثره شوم. ډیره په زړه پوري اوډیره له ارمانه څخه ډکه کیسه ده.

یوه ورځ دیکشنې ورځ وه، پوهنتون مو رخصت و. ټول زده کوونکي پارکونو او میلو ته تللي ول. خوزماییا په هغه ورځ زړه هیڅ ځای ته نه کیدی په خپل اطاق کې پاته وم. کمپیوټرمي چالان کړ او په انټرنیټ کې مي کار کوي. چې یو عنوان مي والیدی ورته لیکلی یې و. د شهیدې برتانوي په ویرلړلي داستان. دا چې مي کې والیدی حیرانه پاته شوم چې دایيا څنگه خبره ده . برتانویان خوانگریزان دي

## جرم او جنا

اوانگریزان خو کافران دي، بیاولي انگریزانوته شهیدان وویل شي. شهیدان خویوازي مسلمانانوته ویل کیږي نه کافرانوته. نومي دغه عنوان ترپایه پوري تعقیب کړ. چې داپوره داستان وهغه هم په داسي ډول سره.

یوه برتانوی ښځه چې په یوه روغتون کې دیوې ساتونکې په حیث وظیفه اجراکول، بلینډه گارډینل نومیده. پښه څلویښت کلنه وه، له یومسلمان سره چې یحیی خان نومیده اوله پاکستان څخه لندن ته دغریبې لپاره تللی و. هلته په یوناروغۍ اخته شوي و. دخپلې تداوي لپاره هغه روغتون ته تللی وپه کوم روغتون کې چې بلینډه گارډینل کارکوي. دغه ساتونکې هلته له یحیی خان سره معرفي کیږي اودایحیی خان ته دواده کولوپیشنهادکوي.

خو یحیی خان دهغې پشنهادردوي، اوهغې ته وایي چې ماته په خپل دین کې دا اجازه نشته چې له تاسره واده وکړم.

داځکه چې دیومسلمان نکاح له کافرې سره نه کیږي. خوبلینډه گارډینل پدې پوهیده چې یومسلمان هیڅکله هم له یوانگریزې سره واده نشي کولای. نويحیی خان له خپل پټ راز خبروی اوورته وایي، چې زه پدې پوهیږم چې ته نه غواړي زما سره پدې خاطرچې زه یوه انگریزه کافره یم واده وکړی. خو په اصل کې زه کافره نه بلکې مسلماننه یم. ماستاسوله دینه مخکې ځان خبر کړې دی، زه ستاسوپه دین ښه پوهیږم. اوس ستاسودین یوازي ستاسونه بلکې زما دین هم دی. ستاسولاره زمالاره ده. ستاسوهدف زما هدف دی. هیڅوک دادعوه نشي کولای چې اسلام یوازي دیوچا دین دي بلکې دادټولودین دي. بیشکه چې دا ترټولودینو څخه بهتره اوحقیقتی دین دی.

که څوک دکامیابی لاره غواړي چې دځان لپاره یې پیداکړي، همدغه داسلام لاره ده. ماخپل نوم هم بدل کړي پرځان مي دامني نوم

## جرم او جنا

اينې ډی. ماداسلام مقدس دين دوه کاله وړاندی قبول کړي و، خوداظهار کولو جرئت مي نشوای کولاي، که مي کړي هم وای نوزه به حتمالگه مرگ سره مخامخ شوې وم. نومي داپريکړه له ځان سره وکړه چې ترخومي له يومسلمان سره واده نه وی کړي زه به دمسلمانيدواعلان ونکړم. وروسته تر واده کولومي که څوک راباندې خبرهم شي بياڅوک تاوان نشي راته رسولای .

که ته اوس زماپه خبرويقين نه کوي نو بياصحی ده، زه به دبل مسلمان په انتظارشم اولله (ج) خومهربانه دی.

یحی خان چې کله د امنې (بلينده گاردینل) له خولې داخبرې واوريدې دومره خوشحاله شوچې اندازه يې نه وه. دی به تل په دې لټه کې وچې څنگه خپل دين ته خدمت وکړی. کله چې امنې (بلينده گاردینل) دواده پشنهادورته وکړ، نو دايې دهغې اودخپل دين دخدمت کولو لپاره مناسب کار اودخدمت وگڼی. دواده غوښتنه يې دامنې (بلينده گاردینل) له خبرو وروسته ومنل.

دواړودا پريکړه وکړه چې واده به په پاکستان کې کوي اوترهغوبه څوک لدې رازنه خبروي. خپل ژوندبه نورهلته دژوندترياپه تيروي.

له امنې (بلينده گاردینل) څخه يې دهغې دتيليفون لمبر اودهغې دايميل ادرس راوخيستې اوخپله پاکستان ته راغی. هلته يې دامنې (بلينده گاردینل) لپاره شناخته کارډ او پاسپورت جوړ کړل، بيايې له لندنه څخه پاکستان ته راوغوښته.

هغه هم پاکستان ته راغله په اسلام اباد کې چې دپاکستان پايتخت و. دواړه په شريعي نکاح واده سره وکړ.

يوکال يې دواده تيرشوي وچې یحی خان امنه ته دخپل اصلی ټاټوبي په اړه چې دسوات په مينگوره کې دي معلومات ورکړل. بی بی

## جرم او جنا

امنه يې د ليدلو لپاره ليواله کيږي اوله يَح ۍ خان خڅه دهغه ځاي د ليدلو تقاضا کوي. يَح ۍ خان ژمنه ورسره کوي ترڅو داهغه ځاي ته بوږي.

دواړه له اسلام اباد خڅه د سوات په لور روانيږي. سوات ته چې راوړسيدل، په سوات کې د مينگورې په اډه کې په يو کوچ موټر کې کښيني، د موټر اته نفره مسافرين لاکم وي. دوي ټوله د اتونفر و مسافرو په انتظاروي چې پيداشي نوبه حرکت وکړي. په موټر کې د لسو دقيقو انتظار وروسته د يَح ۍ خان سترگې په خپل يونيږدي ملگري چې وروسته له پنځو کلنويې ويني پر هغه موبښلي. له خپل موټر ورتنه راشوه کيږي اوله هغه سره روغې کوي. ملگري يې چې امين خان نوميدي په ليدويې ډير خوشحاله کيږي. او دوي دواړه له کوچ موټر راشوه کوي په خپل موټر کې يې سپروي. بيا وروسته ټول د مينگورې په لور روانيږي. په لاره کې خپل پخواني يادونه تازه کوي. يَح ۍ خان پدې ندي خبر چې امين خان اوس يو ملکی نه بلکې يو دولتي کارکوونکی دی او د سوات د مرستيال ناظم دی.

په لاره بېغمه بېغمه، خوشحاله کيسه په کيسه سره روان دي چې نابره څلورونفره د دوي په موټر بريد وکړ.

بريدکوونکو کوښښ کاوي چې يوازي امين خان له منځه يوسي. خو متاسفانه چې دامين خان سره يَح ۍ خان هم په حق ورسيد او بې امنه سخته تپي شوه. خلکو دوي ټول بيرته د سوات روغتون ته راوړل. هلته په روغتون کې يې امين خان او يَح ۍ خان ته تابوتونه جوړ کړل او پاته امنه شوه چې ډيره سخته زخمي شوي وه، ډاکټرانو عمليات ورته وکړ او هغه ژوندي پاته شوه.

له عملياته څه دوي ورځي تيريري، چې بې بې امنه خپل کشر ليورته چې سيد احمد خان نوميدي تيلفون وکړ او هغه د يَح ۍ

## جرم او جزا

خان په مرگ خبروی. هغه هم دسوات روغتون ته ځان رارسوي.

له خپلې وریندارې امنه خان سره وینی. امنه خان هم خپل لیورته ټوله کیسه کوي. سیداحمدخان دیح یی خان تابوت اوخپله ورینداره له سواته څخه مینگوره ته راوستل. هلته په مینگوره کې یې دخپل ورورجنازه خاوروته وسپارل. ورینداره یې ورځ په ورځ مخ په ښه کیدووه.

کله چې ښه جوړه شوه نو هلته به یې خپل لیورسیداحمدخان اودده کورنۍ ته دځان اویح یی خان کیسې کولای. چې څنگه دوي واده سره وکړ څنگه سره شناخته شول.

تقریباً پنځه میاشتې امنه خان له دوي سره پاته شول وروسته له هغه څخه یې یوه ورځ خپل کشرلیورسیداحمدخان ته دواده کولو غوښتنه وکړه. پدې خاطر چې یو خوبه دیح یی خان یادونه ورسره تل پاته شي، بل دا چې دې له اسلام سره زیاته مینه درلوده، غوښتل یې چې له یو مسلمان خاوند سره د ژوند ترپایه واوسي.

سیداحمدخان هم دخپلې کورنۍ په خوښه سره دامنه خان سره واده وکړ.

دواړو ښه دخوښحالی څخه ډک ژوند درلود اوښه سره خوشحاله و. پنځه میاشتې یې له واده تیري شوي وي چې یوه ورځ سیداحمدخان خپلې میرمنې امنه خان ته دسیل تللو بلنه ورکوه. امنه خان دسیداحمدخان بلنه منې اودواړه په سیل باندې ځي.

سهار یې له خپل کور مینگورې څخه حرکت وکړ مخ پر مرغزار. چې ډیر ښایسته اوپه زړه پوري قسم قسم طبعي منظرې لري. هلته رسیږي، دواړه په پښو هلته سره گرځي. سیداحمدخان له امنه خان څخه پوښتنه وکړه چې ایا تر اوسه دي داسې ځای لیدلی و؟

## جرم او جنا

امنه خان ورته وويل:

هيڅکله مې داسې له خونده ډکې، دلچسپه اونه هيردونکې  
منظرې ليدلي وې. خون مې دادي ستاپه برکت سره داسې  
خوندور ځايونه واليدل. لدې وروسته به په هفته کې يوواريو او ورته  
راځو.

سيداحمد خان هم وعده ورکوي چې په هفته کې به خامخايوه  
ورځ خپله ميرمن امنه خان راولي.

ترماذديگره پوري يې ښه خوشحالي او خونده ډک سيل سره  
وکړ. وروسته ترهغه دکورپر خوار او انيري.

په مرغزار کې يې يومو ترترکوره درېست کړ او له هغه ځايه  
دنشاط چوک چې پر لاره و، ورباندي ودریدل. هلته په نشاط چوک  
باندي ډيره گنه گونه وه او لاره له خلورو خواووڅخه بنده وه. دوي هم په  
داگنه گونه کې دلارې تر خلاصيدو پوري معطله شول. په موټر کې  
دواړه ناست دي په مجلس سره اخته دي. چې يودم يوه درنه چاودنه  
وشول. ډيرو موټرانو او رواخيست اوله نيمې څخه لا ډير تخريب شوي  
و. ددوي موټر هم دچاودنې له ځايه ديرش متره ليري  
ولاړو. دموټر هيندارې يې ټولې ماتې شوې. کله چې چاودنه وشول  
نودامنه خان له خولې څخه اواز خيږې او کرار د سيداحمد خان په  
لور ورچپه کيږي.

سيداحمد خان کوبښن کاوی چې خپله ميرمن له موټره راشوه  
کړي. دروازه يې دموټر لانه وه خلاصه کړي چې پر موټر يې اور بل شو.  
موټروان، امنه خان او پرده خپله داور لمبې گرځيدي. خوبيا يې هم  
امنه خان په هغه لمبو کې له موټره راشوه کړه. له ځانه اوله امنه خان  
څخه يې اور مړ کړ. خوبد بختانه چې ميرمن يې ساه ورکړې  
وه. تر ميرمنې پوري يې خپل سوځيدل هير شول. په

## جرم او جنا

سلهاووانسانانو خپل ژوند له لاسه ورکړي و. ټول مړي، زخمیان او تپیان تر روغتون ورسیدل. سیداحمد خان اوامنه خان یې هم روغتون ته راوستل. په روغتون کې یې د سیداحمد خان زخمونه وپریمنځل او وروتر ل.

دامنه خان لپاره یې تابوت جوړ کړ. هغه شپه یې په روغتون کې تیره کړه سهار وختي خپل کلی ته راوړسیدل.

جنازه یې په ښو مراسمو سره سرته ورسیدل. په زرهاووانسانانو گډون کې کړي و. سپین بریږي، ځوانان، کوچنیان او حتا انجونو هم پکښې وې. هر چا به له ځان سره ددې شهیدې لپاره بیرغونه، دسمالونه او ددې دقبر لکنې (لرگي) چې ښه په زرینو بخملو سره پوښل شوي وې، اوږدو وروته تازه گلان راوړي او پر دې یې اچول.

دخپل لومړی خاوند یحیی خان له څنگه سره یې قبر ورته تیار کړه هلته یې خاورو ته وروسپارل. انالله وانا الي راجعون.  
الله (ج) دې دواړو ته جنت فردوس ورپه نصیب کړي.

محترم ښوونکی صاحب! داودشپهدې برتانوی امنه خان کیسه. هر چا به بیا تر دغه عنوان لاندې خپل دخواخوږي پیغام لیکي. ما هم ورته یو دارمانه ډک پیغام او دالله (ج) څخه د جنت فردوس غوښتنه ورته وکړه.

دا کیسه مې پدې خاطر درته والیکل چې انټرنیټ یو ډیر پرمختللی وسیله ده ماته دې ځایه زده کړې دی، خپل مشکل کې حل کولای شم. دا که انټرنیټ نه وای نوله دې کیسه به څنگه خبریدم.

بخښنه غواړم لیک مې بې اندازې اوله حده واوښتي، خوڅه وکړم په زړه کې مې کتابونه کتابونه خبرې دي. اوس به دخپل پوهنتون په

## جرم او جنا

اړه معلومات درکړم. ترڅو بیا داسوال درته پیدانشي چې ولي يې دخپل پوهنتون په اړه څه ندي ویلي.

زمونږ پوهنتون په جنوبی استرالیا کې دسیدنی په ښار کې موقعیت لري. دجنوبی سیدنی پوهنتون په نامه یادېږي. شپږ پوهنتونونو پردي ښار کې شته او ددې ځای ټول پوهنتونونه نړیوال شهرت لري.

هر کال پکښې ځانګړي توپیرونه راځي. ددنیا دګوټ ګوټ څخه ماهره استادان راولي ترڅو زده کوونکو ته په لوړه کچه درس ورکړي. له ۶۰ بیلابیلو هیوادونو څخه زده کوونکي دلته دغو پوهنتونونو ته راځي. په هر پوهنتون کې مختلف بخشونه وي. بل ددغو پوهنتونونو ځانګړنې داهم دي چې که هره رشته دچا خوښه وي نو دپوهنتون استادان خپله زده کوونکی ته خوښه ورکوي، کولای شي چې سرته یې ورسوي. دلته زده کوونکي تر دوولسمه صنفه درس نه وایې اونه هم دکانکور امتحانونه شته، فقط تراومه صنفه درس وایې او وروسته له هغه څخه رسماً ځي پوهنتون ته. په پوهنتون کې که یې هرې رشته خوښه وه نو هغه وایلي شي.

ددې اووه پوهنتونو اطلاع نامه چې هر چاته ورکړل شي، نو هغه که ددنیا په هر ځای کې وي کولای شي چې ګټه ځني واخلي او ښه معاش ترلاسه کړي. ځکه چې ددې ځای پوهنتونونه نړیوال شهرت لري. په دغو اووه پوهنتونو کې دغه زمونږ پوهنتون تر ټولو ډیر منل شوي، پرمخ تللي او اثري درسونه یې دي، ځکه څو واري ددې پوهنتون استادانوته نړیواله جایزه ورکړل شوي ده په کال ۲۰۰۶ میلادی کې دنجاری په برخه کې یې استادانوته نړیواله جایزه ورکړه. او اوس په ۲۰۰۸ میلادی کال کې ددې ځای شاگردان ورته انتخاب شوي دي. ترنورو پوهنتونونو یې سهولیتونه هم ډیر دي.

## جرم او جنا

ټول زده کوونکي په ډیره مینه خپل درسونه وایې اوله دي سربیره په ارافه وخت کې بیا هر زده کوونکی کولای شي چې نور کورسونه ورسره تعقیب کړي.

هغه بیا په شخصي پیسو ویل کیږي. زموږ د پوهنتون اته ساعته درسونه دي. سهار پر اووه بجو شروع کیږي بیا تر دریو بجو پوري. زه بیا د ماښام له خوا کورسونه وایم.

که رښتیا درته ووايم اتلس ساعته په درس ویلو باندې تیروم، او پاته شپږ ساعته می د خوب لپاره ځانگړي کړي دي. له خوب سره نه کیږي کنې د خوب وخت می هم درس ته ورکوي او څلرو ویشته ساعته می درس ویل. دا ځکه چې د خپلو وطنوالو ماته سترگې دي. او دوي له ماغواړي چې خدمت ورته وکړم. زه چې بیالتهې وکړم بیا ځونه خواري می عبث شوي. او وخت می ضایع کړ. نو ځکه ډیر درس وایم.

ته به حیران یې چې دانویا په شخصو پیسو څنگه کورسونه وایې، او دابه پیسې له کومه کوي.

دلته هره دیکشنې ورځ رخصتی وي او یو مارکیټ دي چې زموږ د پوهنتون

څخه یو سلو پنځوس متره لیري دي. دهغه مارکیټ نوم (Sunday Market) دي یعنې دیکشنې مارکیټ او دایوازي دیکشنې په ورځو کې خلاص وي.

په دغه مارکیټ کې چې هر شي وغواړي که لاسي دي که ماشني دي که تخنکي دي که برقي دي پیدا کیږي. زه هم هغه مارکیټ ته هره یکشنبې ورځم کوم شيان چې می جوړ کړي وي هغه هلته وروړم او په ښه پیسو راته خرڅیږي.

## جرم او جنا

ماته مي مورپه کوچنيوالی دمريوڅخه غاړگۍ، کلي بندونه، قلمونه، هيندارې، گلاسان، سيگرېټ دانې جوړول رازده کړي و. زه دغه شيان دلته جوړوم اوپه هغه بازارکې يې پردوکاندارانو خرڅوم. پيسې يې زما دکورسونوپه کافي اندازه بس وي. نور ډير پروگرامونه شته چې هغه بيا خاص دښځو لپاره وي. مثال لکه داچې ښځه څنگه سلوک بايدپه کورکې ولري. تجارت او کاروبار. دموررويه له ماشوم سره. اوبعضی دښځوداگاهي لپاره پروگرامونه دي چې په دوه نيمومياشتوکې ورته ويل کيږي. زه بيا داپروگرامونه په رخصتۍ کې وایم. تجارت او کاروبارنه زده کوم خودانورپاته چې دي داټوله انشاءالله وایم اوپه نيت کې مي دي.

دغه ټولوپروگرامونوته دوي (Gigi girls) وايي.

داپروگرامونه بيا خاص دانجونو اوښځولپاره وي چې عمرونه يې له اتلس کلونوڅخه پورته او ترڅلوښتو کلونو کښته وي. داځکه چې په دغه عمرکې ښځوته ډيري ستونزې پيښيږي، ترڅووکولاي شي مخکې له مخکې له هر مشکل سره چې ددوي په اينده ژوندپوري اړه لري اشناکړي. کچيري له کوم مشکل سره لاس اوگريوان هم شي نودحل لپاره يې مختلفي لارې وجودلري.

دښځودندې اومسوليتونه ورته زده کوي چې څنگه بايدښځه له خپلې کورنۍ اوپاله خپل خاوندياماشوم سره چلندوکړي اوله هغوي سره په ډيره مينه اوصداقت ژوندتيرکړي اودوي ټول له ځانه خوشحاله اورااضی وساتي.

يوه بله خبره چې هغه راڅخه هيره وه اواخيروي خبره به هم وي هغه داچې،

دلته دمايوينولپاره هم خاص پروگرامونه اوهغوته په لوړه کچه دژوندهررقم اسانتياوي اوددوي لپاره دکارکولوزمينه برابره ده. چې

## جرم او جنا

حتا خاص پوهنتون يې دوي ته جوړ کړي دي، هيڅ مايوب هلته  
د مايوبۍ احساس نه کوي. د حادۍ خلکو په رقم خپل مسوليت ورله  
غاړې دي. او دخپل هيواد لپاره خدمت کوي او کوم مسوليت چې  
ورسپارل شوي دي په ډيره ښه توگه يې سرته رسوي.  
بيا هم بخښنه درڅخه غواړم چې پوره داستان مي درته  
والیکي. ډيري خبرې مي لاپاته وې خونوردي وخت نه نيسم،  
ستاد لا کاميابۍ په هيله ستامسافره پانه.

## ديارلسم خپرکی

وکیل صاحب چې دزوی په نیولوییا خبر شو چې بندي کړی یې دي، ډیر په خواشني سره راغی امیر جینایي ته، داسي یې ورته وویل:   
تاولي زما زوی بندي کړی دی؟ ته پوهیږی چې هغه دچا زوی دی؟ تابه یو ارماته خبر را کړي وای چې زه دي زوی بندي کوم او هغه په دي جرم باندي؟ اخیرولي دي زماله زوی سره داسي وکړل؟ څه تاوان یې در رسولی و؟

امر جینایي ورته خواشني شو، ورته وې ویل:   
وکیل صاحب! ستا قربان شم! زه تا اوستا زوی ډیر ښه پیژنم، ته ددې ښار د خلکو نماینده یې. تاخوپه رښتیا ددي خلکو ډیره ښه نماینډگی وکړه، تاخو داسي کارونه وکړل چې واقعاً دافتخار وړ دي. زه له هیچا سره کومه مدعا نلرم. زه هغه څه کوم چې ماته راسپارل شوي وي. بله خبره خولا دا چې زما سره دومره وخت نه وي چې زه مجرم پیدا کړم او بیایي له پلاریا ورورسره مشهوره وکړم، چې ستا زوی یا وروړدا جرم کړی دی. بیا که چیري دپلاریا وروړي یې خوښه وه نو دنیو لوامر به راته را کوي. زه خاین نه یم، نه به لدې خاوري سره خیانت وکړم.

ستا زوی جرم کړي، مجرم دی، مجرم خوبه خامخاس زاد خپل جرم وینی.

## جرم او جنا

ماهغه څه وکړل چې قانون راته اجازه راکړې ده، او هغه څه مي ورسره وکړل چې د قانون مطابق دي.

بل ستازوی به ولي نه مجرم کيږي داسي پلارلري لکه ته چې يې. ولي به جرمونه نه کوي. هغه خو پوهيږي چې پلارمي شته صبا مي له هر چنجاله خلاصوی. هر زوی چې ستاغوندي پلارولري هغه به حتماً هغه څه کوي چې په وس يې کيږي.

له مامخکي بايد تا هغه ته خپله سزا ورکړي وای. بايد تا ذليله کړي وای، خوته يې لاپسي نور تشويقوي. ته بايد ډير خجالته شوي وې چې زما زوی داسي کارونه کوي، هغه نشم اصلاح کولاي نونور به چيري اصلاح کړم.

څه ورځه اوس يې غم وخوړه لمانسره يې کار خلاص شوی په څارنوالی کې يې پوښتنه کوه. هلته دي دخپل زوی له جرمونه ځان خبر کړه چې څه يې ندي کړي، وروسته بيا ورباندې افتخار کوه چې څومره صالح زوی مي دی او څومره ښه تربيه مي ورکړي ده.

وکيل صاحب ته چې امير جينايی داسي سپينې خبرې وکړي ډير ورته خاوشنی شو او ورته وې ويل:

امير صاحب! زه بدي هم خوښ شم. زما زور به درته معلوم شي. خير بيا به پوه شي. دا بيا وروسته سره وينو.

زه پوهيږم چې هرڅه راسره کولاي شي. ستا په رقم انسانان شته چې داهيواد يې تردې ځايه رارسولی. د ترقي پرځاي په نړيدويې خوشحاله وي.

ورځه زه دي له اختاره نه بيريرم. چې بيريدمه هغه وخت به مي داسي ستاله زوی سره نه کول. هرڅه زور چې دي راباندې رسيږي هغه راسره وکړه. هغه متل به دي نه وي اوريدلي چې وايي غل نه يې له

## جرم او جنا

پاچامه بیریره. زه پر خپل کار افتخار کوم چې ستازوی مي څارنوالی ته معرفي کړ.

ـ ښه کاردی کړي دي شاباس دی پرتاوی. اوس خوزه هم څه نشم درسره کولای. یواردزوی له جنجاله ځان خلاص کړم بیا به درسره گورم.

دا خبرې يې ورته وکړي او ځيني راغی څارنوالی ته.  
امیرجینایی حیران پاته شو چې کله يې دوکیل صاحب څخه دا خبرې واوریدې. له ځان سره يې وویل چې کاشکی دزوی پر ځای يې پلارته سزا ورکړل شوي وای. ځکه هغه خوملامت ندی، داهرڅه پلار ورباندې کړي. په ډیرو پیسو يې اموخته کړي، خپل سرتو يې پر اېښی و. هرڅه چې يې کول پلار به يې ورباندې خوشحاله و.  
عجیب پلاردی ددې پر ځای چې ځان ملامت کړی چې زه خوداولاد په روزنه کې پاته راغلم، ماخپل اولادته ښه تربیه ورنکړه، گناه زما دزوی نه بلکه زما ده. افسوس افسوس پرداسي پلار ورباندې.

وکیل صاحب چې کله څارنوالی ته راغی هلته يې له څارنوال سره خبرې کولای چې زما له زوی سره به اوس څه کیږي. هغه خوتیار لیونی دی او ډیره موده کیږي چې عصبي تکلیف لري. امیرجینایی په ډیرو وهلو او شکنجه کولو په زور اقرار ورباندې کړي دی. په خپل خیر او شر نه پوهیږي چې څه به راسره کیږي. محترم څارنوال صاحب! زه ستاسو شخصیت ته احترام لرم. موږ په تا افتخار کوو. شاید ته به زما دزوی له لیونتوبه خبرې. د ادري کاله کیږي چې رنځور دی. ته خود عصبي رنځورانو په رنځ پوهیږي چې پر خپل حال نه وی. کچیري زما په خبر و یقین اوباورنه لري دروغتون له ډاکټرانو څخه نظر وغواړه.  
څارنوال ورته وویل:

## جرم او جنا

په دوسیه کې خويې خپله اقرار کړې دی. په ډیرو جرمونو کې لاس لري.

داڅنگه لیونی دی چې په جرم کولو پوهیږي او هغه هم داسې جرم چې پرسدېې نشي کولای اونه یې ورته پام وي. کچیري لیونی وای نویوه ورځ به یې ځان اورته اچولي وای. یا خوبه له لوړمنزله یې ځان راغورځولای وای.

زما خو هیڅ زړه ته نه لویږی چې ستازوی به یالیونی وی یارنځور. \_ څارنوال صیب محترمه! مامخکې هم یادونه درته وکړه، چې که تاسو زما په خبرو باور نه راځې نوله روغتنه څخه یواستعلام دده درنځوري په هکله وکړه له هغوي څخه نظر وغواړه. که هغوي وویل چې داعصبي تکلیف نلري بیا خو خبره خلاصه ده ته پوه شه او کار دی. هره سزا چې قانون ورکوله ورته ورپې کړه.

\_ دا خو کم مشکل کارندی. دا کار به زه ستاد خاطره وکړم. هر څه به دواړو ته معلوم شي. که لیونی وهم به په اثبات ورسیري که جوړوهم به په اثبات ورسیري. په دې کار کولوسره چې زه یې وکړم بیا خوشحاله یې؟

\_ بلې هو څارنوال صیب! که مودغه کار وکړ. زه به ستاهمیشه احسانمندیم.

څارنوال صاحب هم دستي پر روغتون باندي استعلام والیکې. چې موږ دري نفره مجرمین هریو مرجان. شیرجان او محمدزی نامی ستاسو محترم مقام ته در معرفي شول. ستاسوله محترم مقام څخه داهيله اوارزولرو چې ددوي دصحت په اړوند مکمل معلومات را کړي. استعلام یې ورته امضا و تاپه کړ وروسته یې دمحبس قومندان ته یولیک والیکې ترڅو دري سره مجرمین تر روغتنه پوري ورسوي اوددوي استعلام ته ځواب ورکړي.

## جرم او جنا

دمحبس قومندان هم دري سره له زندانه راوايستل اوداستعلام سره يې روغتون ته راوستل.

کله چې څارنوال دوکيل خبره ومنه نووکيل صاحب پدې يقيني شوچې له روغتونه څخه دډاکټرانونظرغواري دستي له څارنوالی څخه روغتون ته راغلل. هلته يې دروغتون له رئيس سره لاره برابره کړي وه چې همداوس له څارنوالی څخه دري نفره تاسوته معرفي کوي په هغووکې يوزمازوی دی مرجان نومېږي. که نوردوه هررقم ستاسونظروي هغسي ورسره وکړي خوچې زمازوی ورته لیونی اویاپه عصبی تکلیف اخته معرفي کړي. هرڅه چې ته وايي اوهرخومره پیسې چې ستاخوبښه وي زه يې درکوم.

دروغتون رئيس ژمنه ورسره وکړه چې داکارخوډپراسانه دي حتماً به يې کوو. زه به اوس يوډاکټرورت ته پوه کړم چې ستادزوی په موضوع خبروی.

وکيل صاحب هم پدي باوري شوچې دروغتون رئيس هره همکاري راسره کولاي شي نوله روغتونه څخه په بيغمه زړه راووتی اوبیرته څارنوالی ته راغی.

هلته له څارنوال سره کښینستی اوداستعلام پوښتنه يې له څارنواله څخه وکړه چې تاروغتون ته استعلام والیري؟  
څارنوال ورته وویل:

استعلام مي ورلیږلي دي تراوسه يې ځواب ندی راغلی. کله چې راغی خپله به ورباندي خبرشي. ته اوس ولاړشه داکارنن نه کیږي صبا ته راشه.

وکيل صاحب دڅارنوال خبره ومنل اودڅارنوالی څخه راووتی. دڅارنوالي استعلام دروغتون ترپېسه پوري ورسیدی، هغه خومخکې له مخکې له موضوع څخه خبرو. دوي دري سره يې یوعقلی

## جرم او جنا

اوعصبی ډاکټر ته چې طاهر تنهانومیدی ورمعرفي کړل چې ددوي دصحت په اړه مکمل معلومات څارنوالی غوښتئ دي. ته دوي دري سره معاینه کړه اوخپل نظردی پر استعمال والیکه، دروغتون رئیس ډاکټر تنهاته ویلي وچې دوکیل زوی په لیونی یارنځور ورمعرفي کړه. ډاکټر طاهر تنهانو ددومره ماهره اوباتجربه ډاکټروچې کله به ورته یورنځور دخپلې رنځوري شکایت وکړنودی به مخکې له مخکې درنځور په رنځ باندي وپوهیدی چې په څه رنځ اخته دی. کله چې یې دري سره معاینه کړل نو داستعلام پر څنگ پراحکام یې داسي والیکل

که څه چې ده درئیس خبرې په یادوي خوه یې خبره ونه منله اوپر استعمال یې داسي ولیکل، مونږ ته چې ستاسوله لوري څخه دري نفره معرفي شوي ول، سرترياه ماینه شول. دشیرجان اومحمدزی روغتیا یې حالت ښه دی په کومه ناروغۍ ندي اخته. اومرجان په یوقسم روحي ناروغۍ اخته دی، چې داناروغۍ په ډیرو کموانسانانو کې پیدا کیږي. ددې ناروغۍ نوم په طبی ژبه (Sexual Sadism) یاورته جنسي خفگان وایي. واقعاً دایوه ډیره خطرناکه ناروغۍ ده.

کوم افراد چې په دغه ناروغۍ یابی سوری باندي اخته وي دایو ډیر ظالمانه جنسي لذت درلودونکی وي. چې دوجود ټول روحي اوجسمي فعالیتونه یې په کاراچول کیږي اوپدي اداره کیږي چې په جانب مقابل باندي دوژنی هڅه وکړی. ددې ناروغۍ ناروغان دوحشی حیوان په څیروی. وحشی حیوان چې کله وېر شي، سترگې یې په ښکار کې وي ترڅو چې یې ښکارنه وی پیدا کړي یوځای یې کرارنه کیږي اوپه دې لټه کې وي چې ژر ښکار پیدا کړي اودی خپله ورباندي حمله وکړي.

## جرم او جنا

دځان پرواهم نه لري نه دځان پروا ورسره شته. خپل هدف ته درسيډو خاطر هرڅه کولای ته تياروی.

خودغه تکليف په ډيرو کمو فعاليتونو کې لږڅه توپير لري، دمثال په ډول باندي سختي جنسی رابطې چه په ځني حالاتو کې لږ او په ځني حالاتو کې ډير قهر ورسره ملگری وي. په شديدو حالاتو کې دغه بی سوری ناوړغی ددې باعث کیږي چه غیرقانونی جنسی تیری \_ ظلم زور اوحتی دجانب مقابل قتل هم رامنځ ته کړي، چې دجانب مقابل له قتل څخه دغه ناروغان ډير خوند اخلي.

کله چې پرناروغ باندي دناوړغی حمله کوي، ناروغ خپل عقل له لاسه ورکوي او عقل یې دیو کوچنی ماشوم په شان شي.

جنسي تیری ( تجاوز ) دډيرو دغه ناروغانو لپاره هدف نه وي، خو تنهادوي له خپلې دې ناروغی څخه شکایت کوي ( چې یوروانی او جسمی ناروغی ده )

ددې ناروغی ناروغان په خپلو قربانیانو باندي برلاسه (زورور) وي، دغه افراد (ناروغان) سخت روانی تداوی ته ضرورت لري، اویاهم ددې فعالیتونو دمنځنيوي په خاطر باندي باید دافراد ډيره موده بندیان یا هم اعدام شي.

دیادونی وړ ده چې دا قسم ناروغی زیاتره له ناخوالو جنسی اړیکو څخه منځ ته راځي.

## څوارلسم څپرکی

څارنوال صاحب خپله صورت دعوی داسي ابلاغ کړل، چې شیراجان او محمدجان دي په لس کاله قید او په یو میلیون افغانیو جریمه شي. او مرجان دي په اشد مجازات محکوم یعنې اعدام شي. ځکه دی په یوه ډیره خطرناکه ناروغۍ اخته دی، چې له ټولواو خونوڅخه ددې ټولنې په زیان دی.

څارنوالی چې کله ټوله دوسیه سره برابره کړه بیا یې نواړوندي محکمې د جزادیوان ته واستول.

کله چې د محکمې قاضی صاحب دوسیه د ډاکټرانو نظرونه او د څارنوالی صورت دعوی والیدل، ښه سړی ورباندې خلاص شو چې څنگه موضوع ده.

خودلته په محکمه کې وکیل صاحب بیا هم مخکې له مخکې له قاضی صاحب سره خبره خلاصه کړې وه. چې هرڅومره پیسې او هرشي ته چې ضرورت لری زې درکوم خوداسي بیانه وي لکه دروغتون رئیس چې دوکه راکړه.

قاضی نوله خدایه (ج) داسي یوڅوک غوښتی، چې اختیارخپله قاضی ته ورکړی. وکیل صاحب ته یې وویل:

زه خو بې له کوم چل او فریب څخه ډاکاردرته کوم. تاته خوهرڅه معلوم شوي دي خوزه بیا هغسي نه درسره کوم لکه نوروچې



## جرم او جنا

\_ زه دی بدنামী شه کوم هرڅه په تاږه لري ماته یوازي  
 دپیسوووايه چې څومره پیسې غواړی؟  
 \_ ښه نوچې داسي ده نوپنځلس لکه افغانۍ چې راکړي بیخی  
 کافي دي. که باندي بدنامه هم شم پروانه کوي.  
 \_ هیڅ خبره نه کې کوم. زه یې همداس د رته راوړم.  
 \_ یا یا پام کوه. ډیر احتیاط کوه چې دلته یې رانه وړي. زه یوڅوک  
 په بازار کې در ښیم ته یې هغه ته ورتسلیم کړه هغه یې بیاماته راکوي.  
 \_ بیخی صحنی ده دهغه پته راکړه چې زه ورشم اوستا امانت ورته  
 تسلیم کړم.  
 \_ په بازار کې یو صراف دی غلام علی نومېږی. کله چې دي هغه  
 پیدا کړ نو پیسې ورته تسلیم کړه.  
 هور ښتیانښه شو چې راپه یاد شول. په دې دوسیه کې خو دوه نفره  
 نور هم شامل دي، کوم چې ورباندي لس کاله قید او په لس لکه  
 افغانیو جرمه شوي دي. دهغوي پلرونه ولي دخپلو زامنو د دوسیې غم نه  
 خوري؟  
 \_ شه درته ووايم قاضی صیب! دهغو دواړو پلرونو ته ما خپله په  
 څو څو واري وویل. او څو واري ورته خپله ور غلم کور ته یې چې راځي په  
 ټولوسره خپل زامن له دي مشکله خلاص کړو، یو کار نه یو کار ورته  
 وکړو او س خو یوه غلطی ځني شوي ده. خو هغوي ماته وویل چې نور هغه  
 زموږ زامن نه دي نه یې مونږ په کار لرو. دې زامنو خوزمونږ عزت  
 وپلوري، له خاوروسره یې خاوري کړو. ټول کلی او ښار ته یې بدنامه  
 اوڅم مخي کړو. ددې هرڅه په کولولاورسره مرسته هم وکړو. نه  
 هیڅکله نه. ته که هرڅه له خپل زوی سره کوي کوه یې. نور زموږ لپاره  
 هغوي په مړو کې حساب دي. هغوي دواړو راته ځواب راکړ. یوازی زه  
 بدبخت یم چې د زوی غم راسره دي.

## جرم او جنا

\_\_ ښه نوهغوي اوس دخپلوزامنوڅخه بيزاره دي. څنگه پلرونه دي چې دزامنو پروا ورسره نشته. پلار خو ډير مهربانه وي پر خپلواولادنو.

\_\_ هغوي په خپله لاره پسي ايله كوه. قاضي صيب! زما دزوي يوه چاره كوه چې له اعدامولوراوگرځي. زه دادی اوس ځم اوستاصراف پيدا كوم اوپيسې ورته وركوم. ته دي خپل كار پر دوسيه شروع كړه.

\_\_ سمه ده، زه له اوسه ستا دزوي پر دوسيه كار شروع كوم ته بېغمه اوسه، ورشه د غلام علي صراف پوښتنه وكړه هر څوك يې پيژني ډير غټ صراف دی اوزما مانت هغه ته ورتسليم كړه.

رښتيا چې پيسې پر ډبره كيښېږدي ډبره اوبه كوي. ورور له ورور گلوی څخه بيزاره كوي. دوست له دوستي څخه تيرېږي. اوس وگوره چې يو كار بهي له پيسو څخه څوك نكوي. دغه پيسې دي چې له هر چا څخه يې قبر هير كړی دی. اخيرت يې هير كړي اوحتی خپل ايمانونه يې ورباندي خرڅ كړي دي. خپل مسوليت ته يې هيڅ پام نه وي چې خدای (ع) يوقاضي ته څومره مسوليت ورله غاړې كړی دی، چې حتا كولاى شي چې دچا دژوند او مرگ فيصله وكړي، اوهيڅوك يې بيا په كار كې مداخله نشي كولاى ....

هغه ديعقوب (ع) دخوپړ يومخكې كيسه اوس په اثبات باندي رسيري، كوم چې يوليوه ورته دخدای (ع) په امر گوياشواو خپله بې گناهۍ يې ورته ښودل اوداسي ورته وايي چې كه ماستازوی خوړلی وي نوزه دی داخيري زمانې په قاضيانو كې شمار شم. چې يو حيوان لاپدي پوهيږي چې داخيري زمانې قاضيان عدل اوانصاف نه لري اونه يې كوي نونور به يې څنگه ولري اوو كړي.

يووخت دحضرت موسی عليه السلام څخه بني اسرائيلو پوښتنه وكړه، چې موږ به څنگه وپوهيږو چې زموږ رب العزت (ع) به له مونږ څخه راضي اويانا راضه وي؟

## جرم او جنا

حضرت موسیٰ علیه السلام ته وحي وشوي. كله چې باران په خپل موسم وورېږي اوستاسودچاروواگې دنيكانو په لاس كې شي، چې هغه دعدل اوانصاف پريكړې كوي، مال اودولت وسخيانونته وركړم، نوهغه وخت زه له خپلوبندگانوڅخه راضي يم. او كله چې مې باران په خپل موسم ونه اوراوي. ستاسودچاروواگې مې بې انصافو، ځان غوښتونكوته په لاس وركړي، اومال اودولت مې بخيلانونته وركړ، نو تاسي پوه شي چې زه له تاسوڅخه ناراضه يم.

وكيل صاحب له قاضي څخه راو لاړشود غلام علي په لټه كې شو. كله چې يې پيدا كړ نو د قاضي صاحب خپلې پيسې كوم چې ده په تېاكولا سوگتلي وې وركړي.

غلام علي چې كله وكيل صاحب وليدې نو وارخطاشو چې دا يې لكه چې يو پلان راته جوړ كړي دي، او غواړي چې ماوقاضي صاحب ته يوه دوسيه جوړه كړي. نو د پيسو اخيستلو اود قاضي له پيژندلو يې نټه وكړه چې زه خوله هغه سره كوم شناخت نلرم اونه يې پيژنم.

وكيل صاحب ورباندي پوه شو چې زماڅخه وېرېدې. نو ورته وې ويل:

زه پوهېږم چې ته له ماڅخه بېرېږي؟ ماته خپله قاضي صاحب ستا پټه راكړه. ته ورسره خبرې وكړه.

غلام علي هم دسټي تيلفون له جيبه راوايستي اوقاضي صاحب ته يې زنگ ووهي، او په تيلفون كې يې ورته وويل:

ماته وكيل صاحب پنځلس لكه افغانۍ راكوي داتاسوامانت دي چې زه يې ځني تسليم كړم؟

\_ بلي هوځني تسليم يې كړه ماورته ويلي دي. اعتباري دي شايد ته يې هم پيژني. ددې ښار د خلكو وكيل صاحب دي. بېغمه اوسه كوم مشكل نه پېښوي ټولي پيسې پوره ځني واخله.

## جرم او جنا

---

کله چې يې داورته وويل نووروسته له هغه يې دوکيل صاحب  
خنه پيسې واخيستی.

## پنځلسم څپرکی

د جمعې مبارکه ورځ وه د مسجدیو امام صاحب پرممبرباندې د زنا په اړه خبرې کولې چې زنا د ومره گناه لري او داسې سزا به یې وي لکه چې الله (ج) فرمائی:

ژباړه: زنا ته مه نږدې کیږي، بې شکه چې داستره بې حیايې ده. (بنی اسرائیل: ۳۲)

بله الهي لارښوونه: جهنم دوزخ اووه دروازې لري، لدې دروازو څخه به تر ټولو غم وونکي، دردناکه، بدبویه او گرمه دروازه به د زنا کارانو پر مخ خلاصه وي.

او حدیث شریف دی: چې کله یو مسلمان زنا کوي نو الله (ج) دهغه ایمان له بدنه داسې باسي لکه څوک چې کالي له ځانه وباسي. بل حدیث دی:

الله (ج) د قیامت په ورځ له دریو کسانو سره په نرمي خبرې نه کوي اونه هم ورباندې مهربانه کیږي. لومړي زنا کاره، دوهم درواغجن، دریم کیبرجن فقیر.

بل حدیث دی:

اې مسلمانانو له زنا کولو څخه ځان وساتي، ځکه په دې کې شپږ ډوله مصیبتونه شته، چې دري په دنیا کې او دري په اخیرت کې پر تاسو راځي.

## جرم او جنا

ددنيادري مصيبتونه .

۱ - دمخ ځلا به يې ختمه شي.

۲ - عمر به يې لنډ شي.

۳ - په تل پاته فقر او مسکينت کې به مبتلا شي.

اوداخيرت دري مصيبتونه يې.

۱ - دالله (ج) غوسه ورباندې.

۲ - حساب به په سختي ورسره کيږي.

۳ - اودجهنم دوزخ په سختو عذابو کې به گرفتاره وي.

نواې مسلمانانو چې خداى (ج) اودهغه رسول (ص) وايي، چې زنامه کوي نومونږ اوتاسي چې خداى (ج) منواوپرهغه ايمان او باور لرو اوداخيرت په ورځ هم ايمان او باور لرو، بيانوولي گناه وکړو. بايدله زنا کولو څخه ځانونه وساتو، ترڅو خداى (ج) له عذابونو څخه وژغورل شو، او په دنيا واداخيرت کې کاميابه اوسرلوږي ووسو.

زه به تاسو ټولو مسلمانو وروڼو ته دوي دپنده ډکې کيسې وکړم تاسي ورته ښه غوږ ونيسي.

يوه ورځ يو ډير غټ زناکاره د زنا کولو لپاره د يوې معصومي او پاک لمنې ښځې کور ته چې هغه په کور کې يوازې وه، اوده ظالم په خپل سراوپه زور دهغې کور ته ورغلى، هغې ته وويل:

زه غواړم چې زنا درسره وکړم. ددې پرځاى چې ته زما سره زور زياتي وکړي خوزه بدې دهغه سربيره پر نير دم. ته داسي وکړه ددې سراى ټولي دروازې بندې کړه.

هغې معصومي ښځې بي له ويلو ورولاړه شوه، د سراى اوخونو ټولي دروازې وتړلې او بيرته زناکار ته راغله، ورته وويل:

## جرم او جنا

ماخودسرای اوخونوټولي دروازې وټرلې مگريوه دروازه راڅه پاته شوه چې هغه دروازه زه څه، هيڅوک يې نشي ترلاي.  
زناکاره پوښتنه ځني وکړل، چې داکمه دروازه ده چې ته يې نشي ترلې زه به يې وټرم؟

دې معصومي اوزاهدې ښځې ورته وويل:  
چې هغه هاغه دروازه ده کوم چې دالله (ج) له لورې ده. اوس ماوتاپرته له هغه الله (ج) څخه بل هيڅوک نه ويني. اوس چې دي وحشي هوس هرڅه غواړي ويې کړه.  
کله چې دازناکارسړی لدې معصومي ښځې څخه داالفاظ واوريدل نوپر هغه ځاي خداي (ج) ته په سجده شواودټول عمر دزناکولوڅخه يې توبه وايسته.

بل وخت هم همداسي يوه پيښه وشوه. يوزناکار سړی يو عالم ته چې ابراهيم بن ادهم (ح) نوميدی راغی اوورته وويل:  
چې اي! دزمانې عالمه زه دومره گنهکاره يم چې پردنيامي هيڅ گناه نده پرايښي. ماته داسي يوه لار راوښيه چې نورهيڅ گناه ونکړم اودتل لپاره دگناه کولوڅخه خلاص شم.

هغه عالم مبارک ورته وويل:  
ولي نه، داخوډيره اسانه ده، ته که غواړي چې توبه وباسی اوبياگناه ونکړی نودخداي (ج) رزق مه خوره.  
گنهکارورته وويل:

که مې دخداي (ج) رزق ونه خوړي نومړ کيږم. څنگه دخداي (ج) له رزق څخه ځان محروم کړم داخوامکان نلري داخوډيره سخته ده، داکارنشم کولاي.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

## جرم او جنا

ښه چې په دی هم پوهیږي چې که دخدای (ج) رزق ونخوړم نوله لوړې به مړشم. کله چې دي گناه کوله نوولي دي دخدای (ج) رزق دهغه نمک ونه گڼی.

گنهکار ورته وویل:

لدې وروسته که می گناه کوله نو دخدای (ج) رزق (نمک) به له سترگونه لیري کوم. بله لاره راوښیې کچېری گناه راڅخه کیده نوبه هغه رایادوم؟

ابراهیم بن ادهم (ح) ورته وویل:

که دي چېري کوم وخت بیا کوښښ وکړ چې گناه وکړي، نو وروسته له گناه څخه داسي ځای ته ولاړشه چې هغه دخدای (ج) ملک نه وي او ته هلته ژوند وکړي او پکښې کې پټ شي.

گنهکار ورته وویل:

که هر ځای ته ولاړشم نو هغه ځای دخدای (ج) ملک دی. که ځمکه ده که اسمانونه دي او که دریابونه دي بل خوداسي ځای نشته چې دهغه ملک نه وي اوزه پکښې واوسم.

ابراهیم بن ادهم (ح) ورته وویل:

ښه تا چې گناه کوله ولی لدې ځایه نه شرمیدی چې دا خود خدای (ج) ملک دی اوزه څنگه دهغه پر ملک او چې هغه مي وینی گناه وکړم.

الله (ج) پاک خپله وایې چې:

ددې گنهکارانور اگر څیدل همدازما خواته دي. نو بیا دهغوي سره حساب کول زما کار دی.

گنهکاریاور ته وویل:

## جرم او جنا

بيابه هم کچېری گناه راڅخه کیده نودابه په يادساتم چې داملک دخدای (ج) دي اوهغه می وینم هم. بله داسي طريقه راوښيه چې هميشه يې په يادساتم.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:  
که دي چېری دالله تعالى (ج) مخالفت وکړاؤ گناه دې کوله، بيا داسي ځای پټ شه چې هغه تاونه وینی اوستاله حاله ناخبره پاته شي. هغه وخت چې ستازره هرڅه غواړي کوه يې. گنهکار ورته وويل:

اې عالمه! که شپه ده که ورځ ده، که په شپه کې وي که په ورځ کې په هروخت کې اوهرچيري خدای (ج) هرشي ويني. هغه په هروخت کې حاضر اوناظروي. اوهرڅه چې بنده کوي هغه يې وینی اوورباندي پوهیږی. زه څنگه داسي ځاي پيدا کړم چې په هغه کې ماخدای (ج) ونه ويني. داخوله امکانه لېري کاردی.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:  
ښه نوتاچې کوم وخت گناه کوله، دادي له ځان سره نه ويل که بل څوک نه وي، خدای (ج) خوشته هغه خومي وینی. نوچې هغه تاپه شپه اوورځ کې ويني بياهم ته گناه کوي. خدای (ج) پاک خپله وايې چې:  
گمان مه کوي چې حق تعالی غافل دی له هغه عمل کولوڅخه چې ظالمان يې کوي.

گنهکار ورته وويل:  
دابه هم تل راسره يادساتم، که مي گناه کوله نودابه ضرور په يادلرم،

چې خدای (ج) خومي ويني بيانوولی گناه وکړم. بله لاره راوښيه؟  
ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

## جرم او جنا

کله چې درته عزرايېل<sup>(ع)</sup> (ملک الموت) ناڅاپه راشي اوستاڅخه روح قبض کوی نوته به ورته ووايي چې ماته يوڅه صبر وکړه ترڅو زه دخپلو خپلوانو، انډيوالانو، دوستانو، همسايه گانورضايت ترلاسه کړم اودوي ټول له ځانه خوشحاله کړم، ښه ښه کارونه ترسره کړم ترڅوداخيرت لپاره مي ښه توبښه برابره شي نوبه بيا ته راشي اوزماڅه به روح قبض کړی.

گنهکار له ځان سره وخنډل او ورته وويل:

چې زه د عزرايېل<sup>(ع)</sup> سره څنگه داسي کولای شم، اونه هغه ماته دومره مهلت راکوي، چې زه دي دخپلو خپلوانو، دوستانو، حقدارانورضايت ترلاسه کړم. هغه خوچاته ديوې ساه ايستلو وخت نه ورکوي نو هغه به زما خبرې څنگه ومني.

ابراهيم بن ادهم<sup>(ح)</sup> ورته وويل:

نوچې په دي هم شه پوهيږي چې دومره بې واکه اودځان واک نلرم مرگ حق گنې اوله هغه څخه تينښته نشته. له عزرايېل<sup>(ع)</sup> څخه هم بيريزی لا هم گناه کوي؟ اودې ځای ته دي پام ندی چې کله می روح قبض کيږي نو عزرايېل<sup>(ع)</sup> به په څه ډول روح راڅخه قبض کړی.

گنهکار ورته وويل:

دابه هم وروسته لدې تل په يادساتم. کچيري مي گناه کوله نو عزرايېل<sup>(ع)</sup> به هم په يادلرم. بله لاره راوښيه؟

ابراهيم بن ادهم<sup>(ح)</sup> ورته وويل:

کله چې مړ شوي او بيرته راژوندی شوي، حساب کتاب هم درسره وشو، نو کله چې ددوزخ حکم درباندي راووتي اوملايېکې دي دوزخ ته کښوي، نوته له ملايېکوسره زور وکړه او په زور خپله جنت ته ولاړ شه.

گنهکار ورته وويل:

## جرم او جنا

ای عالمه ! ستا صدقه شم، پدی خوزه هم ښه پوهیږم چې مړ شم  
 بیاخوزه هیڅ نشم کولای، ټول کارونه به ملایکې راسره کوي، زه  
 بیادځان اختیارنلرم اونه زورورسره وهلی شم، او هلته خوییا ټول  
 مخلوق دځان په غم کې وي، نه پلارچاته په دردخوړل کیږي نه  
 مور اونه هم اولاد، یوازي او یوازي خپل عمل. که چاښه کړي وي نوجنت  
 ته به ځی او که چا بدکړی وي دوزخ ته به ځی. او هغه هم دا کار  
 بیاملائیکې ورسره کوي.

ابراهیم بن ادهم<sup>(ج)</sup> ورته وویل:

ای عقلمنه! ته عقل لري اود بندگی دعوه کوي دخدای<sup>(ج)</sup> رزق  
 خوري، دهغه په ملک کې اوسېږی، او هغه دي په هرځای کې په هر حال  
 تاوینی، اوله ملک الموت<sup>(ع)</sup> سره څه نشی کولای، داخیرت په ورځ هم  
 دومره بی وسه شي چې له ملایکوسره هم څه نشي کولای، بیا هم ته  
 گناه کوي اود شیطان ملگرتیا اولاره ځان ته اختیاروي.

گنهکار چې کله له ابراهیم بن ادهم<sup>(ج)</sup> څخه دا خبرې  
 واوریدي، خدای<sup>(ج)</sup> ته په سجده شو، توبه یې وایستل اود ټول عمر له  
 گناه کولو څخه خلاص شو.

## شپاړسم څپرکی

دپانې اخیری کال په استراليا کې و. پوره شپږ کاله يې هلته تیر کړل، داخیری سمستیر و نو امتحانونه يې ورکړي ول او اطلاع ناموته معطل ول. کله چې اطلاع نامي يې ورکړي، په ټول پوهنتون بیا پانه اول نمره شوه.

ډیري جائزې او تحفې ورته داستراليا د پوهنتون رییس، مدیر اوبښوونکي ورته ورکړې. ددې لیاقت يې وستایه، او په خپل هیواد کې يې ورته د ښه خدمت کولو ارزود درلوده.

ټول افغاني زده کوونکي کوم چې هلته په سږني پوهنتون کې اوسیدل یوهم نه وناکامه شوی. او کوم زده کوونکي چې متوسطه طب ته کامیابه شوي وهغه زده کوونکي هلته یوازي پاته ول، او پاته نور چې دانور ورشتوته کامیابه شوي وهغه تردوي دوه کاله مخته راغلي و، ځکه دهغوي درشتو وخت څلور کاله و. او ددوي شپږ کاله په درسونو تیر شول. ځکه چې د متوسطه طب لپاره لږ ډیر وخت اودرس ته ضرورت شته دا ځکه چې تر هرې رشتې دغه د طب رشته ډیره سخته او په ډیره موده کې ویل کیږي او تر ټولو رشتويې مسولیت هم زیات دی. ځکه د متوسطه طب زده کوونکوله دانور وزده کوونکو څخه ډیره موده په درس ویلو کې تیره کړه او یو کال يې د عملی کار کولو لپاره ضروری و چې هغه عملی کاريې بیا په خپل هیواد کې ترسره کولای شول.

## جرم او جنا

ټول زده کوونکي په ډیره خوشحاله سره خپل هیواد ته راستانه شول. کله چې افغانستان ته راوړسیدل نو په ډیرو ښو مراسمو سره یې ددوي کامیابي ولمانځله. ښوونکي اصف هم په دغه مراسمو کې گډون کړي و. کله چې دواړو بعدله شپږو کلنو انتظار وروسته یوبل سره والیدل، له ډیري خوشحالي څخه یې سره وژړل او د لومړي ځل لپاره یوبل په غیږ کې سره ونيول. وروسته تر هغه یې یو دبل اوبښکې پاکولي او یوبل ته به یې ډاډسره ورکوي چې دا خوشحالي مراسم وگوره اوزمونږ ژړا. دواړه بیرته په خوشحالي کې سره گډ شول.

د څلورو ورځو لپاره ورته ښه د خوشحالي او ددوي د تشویق لپاره مراسم نیول شوي و، وروسته له هغه ټول زده کوونکي خپلو کورونو ته ولاړل.

ښوونکي اصف او پاڼه هم د کور پر خواراران شول او د پاڼې کور ته راغلل. مور او پلار یې د پاڼې په لیدو دومره زیات خوشحاله شول چې اندازه یې نه کیده. ځکه ددوي شک له خپلې لور څخه ختلی و چې بیا به ورسره وويني. پاڼه به یو اړپلار په غیږ کې ټینگه ونيوله بیا به یې مور، پرسراومخ به یې مچوله. پاڼې به دوي په لاسونه مچول او په غیږ کې به یې نیول.

وروسته یې یوبل د څو کلنو خبرې او کیسې کولي.

|       |                      |     |
|-------|----------------------|-----|
| بیایي | مور او پلار د ښوونکي | اصف |
|-------|----------------------|-----|

خدمتونه، خواري، تکلیفونه، مصرفونه او هر څه چې یې له دوي سره کړي و ټول یو یو خپلې لور ته تشریح کول، چې که خپل زوی موهم وای ترده به یې ډیر څه نوای راسره کړي. پاڼې به له ښوونکي اصف څخه مننه کوله چې ددې له مور او پلار سره یې دومره زحمتونه ایستلي اودوي ته یې دیوې مور او یوه پلار مینه ورکړي.

## جرم او جنا

ښوونکی اصف به پانې ته ویل چې ولي داسي راته وايې. ماخوله لتاسره واعده کړې وه مایوازي خپله وعده پرځاي کړې ده. زما پر دوي کوم احسان نسته اونه دي دوي زما دا احسان مني.

پاڼه به ښوونکی اصف په داسي خبرو کولو نوره هم زیاته ځنی خوشحاله شوه. مننه به یې ځنی وکړه چې زما په وعده یې وفا وکړه او په ښه شان یې سر ته رسولې.

پانې لس ورځې له خپل مور او پلاره سره په کور کې تیرې کړې. یوه ورځ یې دخپل ښوونځۍ د لیدلو شوق وشو. له خپلې مور او پلار په اجازه له ښوونکي اصف سره ښوونځۍ ته راغله. تر څو د زده کوونکو حال له نېرېدې څخه وويني او وگوري چې څه نوي تغیراته په داشپرو کلنو کې راغلي دي او دايې هم غوښتل چې خپل تیر شوي خاطرات ور په زړه کړي.

کله چې ښوونځۍ ته راغله لومړی یې له مدیرې سره والیدل خپله پخواني مدیره کوم چې ددې په وخت کې وه، هغه بل ښوونځۍ ته تبدله شوې وه او پرځاي یې نوې مدیره راغلې وه. له نوې مدیره سره ښوونکي اصف معرفي کړه، چې دازموږ ښوونځۍ پخوانې زده کوونکې ده، په یو بورس کې استرالیاته د شپږو کلنو لپاره تللې وه او طب متوسطه ته کامیابه شوې او اوس ځني فارغه ده. اوس څه وخت کیږي چې بیرته خپل هیواد ته راغلې ده. نن یې زړه شو چې ښوونځۍ د زده کوونکو سره وويني او یو څو دقیقې په تفریح کې له ټولو سره خبرې وکړي. نوې مدیره یې په راتگ خوشحاله شوه او خپله په هر صنف ورسره گرځیدله. هر زده کوونکی ته به یې ور معرفي کوله چې دایوه ډاکټره ده، دا خبره به یې ورسره یاده کړه چې دا غواړي په تفریح کې تاسو ته خبرې وکړي. تاسي هم باید ددې خبرو ته ښه ځیر شي ځکه ددې هره خبره ډیر ارزښت لري.

## جرم او جنا

زده کوونکو دمديرې خبره ومنل چې موږ به په تفريح کې ټول سره يوځاي کيږو او د ډاکټرې پاڼې خبرو ته به غوږنيسو.

کله چې تفريح شوه ټول زده کوونکي په قطار برابر پر ځايو ودریدل، پاڼې له مديرې او بنوونکي اصف سره ورته راغلل. مديرې پاڼې ته اشاره وکړه ترڅو د دريځ پر سر باندي ودریږي او زده کوونکو ته خپله نظريه وړاندې کړي.

پاڼه دريځ مخ ته راغله او په دريځ کې يې ټولوزده کوونکو ته لومړی سلام وکړ.

زده کوونکو په يوه ښځه سره ددې سلام ته عليکم وويل.

وروسته بيا پاڼې پوښتنه ځنې وکړه چې درسونه موڅنگه دي؟

ټولوپه يوه ښځه سره ورته وويل:

ډير ښه دي

— تاسو د درس په قدر څومره پوهیږي؟

ټولوپه يوه ښځه سره:

ډير زيات پوهیږو. ځکه په درس ويلوسره پوهه منځ ته راځي او پوهنه رڼا او روښنايي ده.

— تاسي بايد په خپلو درسونو کې ډير زيات کوښښ وکړي، تاسي ډير ښه استعداد لري. تاسو ته معلومه ده چې د افغانانو استعداد په نړۍ کې څوک نلري. خير که نن خوار او درېدره يو خدای (ج) څومهربانه دی يوه ورځ به لدې ټولوبلاو او درېدریو څخه خلاص شو او روښانه اينده به ولرو.

اينده به مولومړی د خدای (ج) په توکل اومهرباني بيازموږ، او ستاسوپه خپل همت او په ډير زيار سره روښانه کيږي. هيڅوک زموږ په غم کې نه دي. هيڅوک مو خپل وطن ته خدمت نه کوي. ترڅو يې خپله ورته ونکړو.

## جرم او جنا

کچېري مور او تاسي په ټولوسره علم تر لاسه کړو، نو کولاي شو چې دهرې ستونزې په مقابل کې مقابله وکړو. ځکه علم خو روښنایي ده چې روښنایي پیداشوه نودهرې تاریکې ځواب کولاي شي، هرچاته خپله لاره که صحتی وی که غلطه معلومیږي.

یو عالم هیڅکله دخپل ځان او وطن دخرابولولپاره هڅه نه کوي، تل کوبښن کوي چې خپل وطن ته خدمت وکړي اونورې علمه کسان دعلم له برکته څخه خبر کړي. هرچاته خپل مسولیت چې ورله غاړې وې وروسپاري اوپه ښه اوصادقانه ډول یې سرته ورسوي اوخپل وطن له بدبختیو، بدبینیو څخه وساتي، داهرڅه چې کیږي دعلم په برکت سره کیږي.

زه به تاسوته لنډمثال درکړم هغه مثال پرخپل ځان تیروم.

زه لومړی یوناپوه اوییسواده انجلی وم، ماخپله نه غوښتل چې درس ووايم اونه مي ورته په خیال کې لاو.

پلارمې دخلکومزدوري کول، تل به یې لاسونه اوپښې سپیرې، چاودې، زخمی زخمی اوله اغزیوڅخه ډکي وې. کله به چې غریب ماښام کورته راغی مابه یې له پښواولاسونوڅخه لومړی اغزې راوايستل، بیابه په واسلیمو لاسونه اوپښې ورغوړي کړي، کله به چې بیده کیدی نوبه مي لاسونه اوپښې په پلاستک کې ورته وتړلې ترڅو هغه زخمی ځایونه یې جوړاویوڅه پاسته شي، ددې کارپه کولوسره به یې یودلاسودرداودپښودردکرارشو. کله به چې سهارشونوبیابه دمزدوری په لټون ووتی. یوه ورځ نه پوهیږم څنگه دافکرو رته پیداشو چې زه خوخیږ، ترڅوچې ژوندی يم دخلکو په غریبې کې به اخته يم خوکه زه مړشم نولوربه می بیاڅه کوي، هغه خودچاغریبې هم نشی کولای. نویوه ورځ هغه غریب اومظلوم چې تمامه ورځ به ستړی اوهلاک دخلکوپه مزدوري کې و، له ځان سره داتصمیم ونیوی ترڅو

## جرم او جنا

ماپه ښوونځۍ کې شامله کړې اوزه زده کړې وکړم. که څه هم چې مانه غوښتل چې زه درس ووايم ځکه زه د يوې جوړې نوې کاليوپه ارمان وم. کله به چې کوچنی يالوی اختر شوتولوانجونوبه نوي نوي جامې، بوټونه، پورني اغوستي و، خوزه به په زړو جاموکې وم بوټونه به مي لا نوې نه و. نونه دچاکورته تلم اونه له چاسره گرځيدم. مابه چې اختر ته نوی کالی نه درلودل نوبه ډيره مايوسه وم خوشه په لاس نه راتلل ځکه دخپل پلار اومور له حاله خبره وم. دوي ته مي هم برغ نشوای کولاي چې زه حتماگالي غواړم بوټونه غواړم. تاسي خوښه پوهيږي چې کوچنيان په اختر کې نوي جاموته څومره خوشحاله وي. خومادارمان ترډيره وخته په اوږو وگرځاوي. زه به دي ته څومره خوشحاله وم چې هغه به داسي اختر وي چې زه به نوي جامي نوي بوټونه نوي بنگري اونوی پورنی ولرم اوبيادکانوډيانوکره ولاړه شم اوهغوي راته داختر مبارکی اوزمادنوي شيانومبارکی راکړي.

خوهيڅکله می هم دارمان په کوچنيوالی کې پوره نشو. خيرپه مايې په هغه غريبۍ اوغربت کې درس شروع کړ. مااوزماموربه ډير دپلارمخنيوی کوي چې مادرس ويلوته پرېږدۍ، مابه داورته ويل چې درس ويل خودغريبانوکارندی، دازموږله وسه تيرکاردۍ، مونږدمانښام په ډوډۍ پسۍ حيران يو، ته وگوره تمامه ورځ دخلکوپه مزدوري پسې ورک يې دهغه سربيره لاته غواړي چې په مادرس ووايي؟ موربه مي هم همداسي ورته ويل، چې داته څه کوی اوپه تاڅه شوی دی. که غواړي له خانانوسره ځان برابر کړي ياکه خان شوي يې؟ ته له خانانوسره نشي برابرېدلای ځکه درس خوشانان په خپلو کوچنيانووايي اودادخانانوکاردي.

دازموږله وسه تيره خبره ده. ته دی حال ته وگوره څوک بايد له خپلې کمبلې سره سمې پښې وغزوي. مونږبه چې هرڅه ورته وويل

## جرم او جنا

خوپلار به مې نه منل اودابه يې موږ ته ويل چې تر تاسوزه ښه پوهيږم. که هرڅه تکليف وي پر مابه تير يږي. زه ورته هرڅه برابر وم. تاسو زما حال ته وگوري، په ماڅه جوړه ده، کاشکې ماسوادر لودای. مابه هم يوځای نه يوځای ډير په بيغمۍ سره کار کوي. له ستر يا ووخڅه به خلاص وم. که کار وکوي به مې خو که نه و بيا خو به بيغمه او هو ساوم. اوس نو په ماڅه جوړه ده که د چاپه کار کې ځان واچوم او د يوڅو دقيقو لپاره ځان هو ساکړم بيا هر څوک په کار کې راته دنامرد په سترگه گوري چې دنامرد په سترگه يې راته وکتل بيا خو په اينده کې کار نه راکوي.

هميشه به زه يم او کار.

ما اوس دا پريکړه کړې ده، هيڅوک به زما پريکړې ته تغير ورنکړي. زه نه غواړم چې لور مې بيسواده پاته شي. زه هرڅه دلور په خاطر ه کوم او هرڅه خپله ورته کوم.

زه يې مجبوره کړم او په دغه ښوونځۍ کې يې شامله کړم. تاسي وگوري نن دهغه غريب لور چې د يوې جوړې جاموپه ارمان و نن هغه ځاي ته ورسیده کوم چې د پلار ارمان او ارزويې وه. اوس هغه د غريب لور تاسي د درس په مفهوم تاسو ته د درس ويلو توصيه کوي ترڅو کوبښن وکړي چې يونډيوال شهرت پيدا کړي، اودهر چاپه زړونوکې خاص ځاي ونيسي. اونه بايد دا گمان وکړي لکه ما چې کاوي، چې درس ويل د غريبانو کار ندی. درس بايد د غريبان ووايي او تر هر چاپه ډير کوبښن وکړي. ځکه پر غريب خور رقم حالات تير شوي وي. څومره غم چې د وطن د غريب سره شته د بل چا سره نشته. څومره کوبښن چې غريبان کوي ځانان يې نشي کولاي.

نو غريب بايد د درس ووايي ترڅو د ځان اود خپلې کورنۍ او خپلې ټولنې ته خدمت وکړي. غريب يې اوبد بختی له خپلې ټولنې څخه ورکه

## جرم او جنا

کړي. خپله اينده روښانه اواباده کړي. ټولو وطنوالو ته خدمت وکړي، ټولنه په پښوودروي اودا هرڅه چې کيږي د تعليم په زيار او کونښن سره کيږي. په زيار سره علم تر لاسه کيږي او په علم سره روښنايي. په علم سره خدای (ج) پيژندل کيږي، اود خدای (ج) له قدرتونو سره اشنا کيږي. هر ستونزمن کار ورته اسانه کيږي. د تاريکولپاره يې خراغ جوړيږي. خو که څوک بې علمه وي هغه له هيڅ شي نه وي خبر، دړانده مثال لري چې نه خپله لاروښي نه بل ته لاره ښودلای شي. تر هر چا ځان ته ډير تاوان رسوي.

دا خبرې مي ځکه تاسو ته وکړي چې تاسو په خپلو درسونو کې زيات کونښن وکړي او په ژوند کې ښه لاسته راوړني راوړي. نور نو ستاسو له توجه څخه ډيره زياته مننه، چې ماستاسو وخت ضايع کړ اوستاسو د نن ورځې د تفريح وخت مي ونيوی. ټولو څخه يو ځل بيا ډيره بخښنه غواړم. ستاسو د ټولو د کاميابي په هيله.

پانې چې کله خبرې خلاصې کړی ټولو زده کوونکو ورباندې چکچکي کړي يودبله يې سره ويل چې رښتيا هم چې علم د تاريکولپاره خراغ دی. پردې خپله غريبې تيره شوي وه. او اوس دهغه غريب لوريو به با استعداد د ډاکټره شوه اوموږ ته يې په څومره جرئت سره د دريځ پر سر خبرې وکړي.

دا هرڅه يې د درس ويلو په ذريع تر لاسه کړي دي. مونږ هم بايد درسونه ووايو. اونه بايد خپل قيمتی وخت بيهځايه ضايع کړو.

## اولسم څپرکی

کله چې دابتدائی محکمې قاضی پدې ډاډه شو چې له وکیل صاحب څخه یې ښه کافی رشوت ترلاسه کړ، نویې دده دزوی پردوسیۀ کارشروع کړ او داسي فیصله یې ورته ابلاغ کړل. چې شیرخان او محمدزی دي په شپاړلس کاله قید او هریودی په پنځه لکه افغانیو جریمه شي، داجریمه شوي پیسې دي د فوزیې کورنۍ ته ورکړي. او پاته مرجان شو. هغه په یوروانی رنځ اخته دی چې جزا ترهغو پوږي نشي ورکول کیدای ترڅونه وي جوړشوي اوبل د قیدورکولو طاقت هم نه لري په قیدورکولو سره یې رنځ نور هم زیاتېږي. نو پدې اساس او په قانونی لحاظ سره چې قانون هم لیوني اورنځورته جزا اوسزانه ورکوي، که څه هم هغوي قتل کړي وي. په همدې خاطر مونږده ته داسزاورکوو چې په دري لکه افغانیو باندې جریمه او د پنځو کلو لپاره دخپل کوراو کلی څخه دباندې ژوند وکړي او ترسخته تداوي لاندي دي ونيول شي.

کله چې ددوي ددوسې کار په ابتدایي محکمه کې خلاص شو، دستي یې له هغه ځایه واستول دمرافعي محکمې ته. دمرافعي محکمې قاضی صاحب ته خومخکې تر مخکې دابتدائی محکمې قاضی ویلي واوپه لسو لکه افغانیو یې کارور سره خلاص کړي

## جرم او جنا

وچې که نورودوو مجرمینو ته هر رقم سزا ورکوي هغه ستاکار دي خو چې مرجان ته کوم چې ماورته سزا ورکړي ده ته يې تاييد کړه. دمرافعي محکمې قاضي هم دابتدایي محکمې پریکړه تاييد کړه چې مرجان دي په دري لکه افغانیو جریمه اود پنځو کلنو لپاره دي خپل ښار پرېږدي بل ښار ته دي ولاړ شي او خپله تداوي دي هلته وکړي. په همدې ډول سره مرجان له اعدام اوله زندانه خلاص شو. وکیل صاحب چې کله د قاضیانو پریکړه واوریده په کالوکې نه ځایدی او نیږدی وچې له خوشحالی څخه يې زړه دریدلای وای. مرجان له زندانه را خلاص شو او پاته شیرجان او محمدزی شول هغوي نو په زندان کې شپې او ورځې صبا کولي او ډیره پښیماني يې کوله چې دا کار خوپه موږ مرجان وکړ. اخیر دی راڅخه ولاړی او موږ يې یوازي پرېښودو. هر چاته به يې په زندان کې داسي خبرې کولای چې هیشوک نه باید داسي کار وکړي چې له هغه څخه دي څوک نفرت وکړي حتا دومره نفرت چې خپل پلار او کورنۍ يې په خپلیدو پښیمانه شي، او چې دوي ژوندي وي هر چاته يې سترگې ټیټې وې. وکیل صاحب د مرجان دوسی په محکمه کې په څارنوالی کې، په جینایې کې خلاصه او خپل زوی يې بې گناه په اثبات ورسوی. څارنوالی او امیر جینایې څوڅه نشوای ورسره کولای ځکه چې د قاضیانو حکم و. او د قاضیانو حکم خو والي څه رئیس جمهور هم نشي ماتولای.

## اتلسم خپرکی

پاڼه چې له مکتبه راغله کورته، موراوپلارته یې ټوله دښوونځۍ کیسه وکړه، چې داسی می ورته وویل چې درسونه به وایاست. ډیرزیات کوبښن به کوي. ټولوراسره وعده وکړه چې مونږستاخبرې حتماً منو. مدبرې صاحبې هم ښه عزت راکړ، ټولوزده کوونکو ته یې ور معرفي کړم او هر صنف ته یې جلا جلا پخپله وروستم. پاڼې چې کله خپلې خبرې خلاصې کړي. موراوپلار یې ورته وویل:

چې لورې! اوس څه پلان لری دراتلونکی ژوند په هکله دې فکر کړی

دی. مونږ په گډه دا پریکړه کړي ده چې ستاد کوزدې بندوبست وکړو. اوتاپه ژوند کې نوره هم خوشحاله ووینو. زموږ دغه یو ارمان لاستاد واده په زړه کې پاته دی. ښوونځۍ خودي خلاص کړ او اوس خوشلور میاشتس رخصتی هم لري. نو په داخلورومیاشتو کې به ستاد کوزدې کار وکړو. موږ تاته دیوې ښې کورنۍ هلک انتخاب کړي دي. ته په دې کې څه وایې؟

پاڼې ورته وویل:

چې دهلک په غم کې مه اوسي. ماله پخوا څخه دځان لپاره خپل دژوند ملگری پیدا کړي و. هغه وخت کوم چې زه لاپه ښوونځۍ کې وم. اوس خوله ماسره هرڅوک واده کوي هغه هم دیو مقصد په

## جرم او جنا

خاطر. کچیري ماخپلې زده کړي نه وای کړي بیا به هیچا واده نه وای راسره کړي. د دنیا ټول خلک به مقصدکار نه کوي. خو هغه چې مانتخاب کړی دی له هغه سره زه هم ډیره زیاته مینه لرم. کلونه کلونه وشول چې یو د بل په انتظار مو تیر کړي دي. هغه یوه لنډۍ ده چې ما په کوچنوالۍ کې ډیره اوږدې وې چې وایې.

پخوا د صدق یارانې وې یار به دسترگوته عمر تیرونه.

ما پدې هیڅ باور نه درلود چې په اوس زمانه کې دي داسې یوڅوک پیدا شي چې چاته پوره عمر انتظار شي. خو پر ما خدای (ج) مهربانه شواو ماته یې دغسې یوڅوک پیدا کړ چې زما لپاره یې پوره عمر انتظار ایستلی دی.

موږ او پلار یې دواړه ورته حیران شول، ورته وویل:

عجیبه ده موږ خوتر اوسه پدې موضوع نه یو خبر. هغه بختور څوک دي چې له تاسره دومره زیاته مینه لري. موږ ته یې هم راوښیې. موږ یې پیژنو؟

\_ هو تاسې یې ښه پیژنئ. او پر تاسو له یوه زوی څخه زیات گران دی. هغه بختور انسان بل څوک نه بلکې ښوونکی اصف دی.

دواړو په یوه پلاورته وویل:

دا خودي ډیر غوره انتخاب کړي دي. دا خو بیخي زموږ زړه ته نه لویدل. ښوونکی اصف خورښتیا چې ډیر زیات بختور شخص دی. دهغه په رقم خو هیڅوک نشي کیدلای. دا خونور علانوردی. ایا ښوونکی اصف پدې خبر دی؟

\_ هو ماو هغه خبره سره خلاصه کړي ده. یو د بل سره زیاته مینه لرو.

دواړو شکر د خدای (ج) وایستي چې ښوونکی اصف یې له لور سره مینه او واده کوي. پانې ته یې وویل:

## جرم او جنا

ښه چې داسې ده نوموړې به له ښوونکي اصف! سره خبرې وکړو. اوله هغه سره به مشهوره وکړو. چې هغه اوس واده کولو ته آماده دی.

- نور تاسي پوهیږئ او کار مو.

کله چې پانې خپله خوښه مور او پلار ته ورکړه. دوي هم په هغه ورځ راغلل د ښوونکي اصف کور ته. هلته خانګې او ښوونکي اصف ښه عزت ورکړ. وروسته یې ښوونکي اصف ته وویل:

مورنن له عجیب واقعیت سره مخامخ شو. هغه دا چې ستا او د پانې په مابین کې کوم رازو له هغه څخه نن خبر شوو. موږ هیڅ باور نه کوي چې تاسي دواړه به مینه کوي. او دومره زیات وخت یوډبل په انتظار سره تیر کړ.

ښوونکي اصف ورته وویل:

رښتیا هم چې ډیره موده یوډبل ته انتظار شوو. زما سره د پانې غم و چې خپلې لوړې زده کړې وکړي بیا به واده وکړو. ماته ستو ته نه ویل چې زه او پانه له ډیر پخوا څخه یوډبل سره مینه لرو. خپله مینه مو تر دې ورځې پورې ساتلې وه. که څه هم ما اوس نه غوښتل چې تاسي لدې رازو خبر کړم. ځکه چې ددې لایو کال عملی کار پاته دی.

\_ داز موږ پریکړه وه چې پانه واده وکړي. موږ د پانې لپاره یو هلک پیدا کړي. وله هغې سره مومشهوره وکړه چې لوړې! موږ خوستاد کوزدې بندوبست کوو. اوس خولا ژوندی یوپه ژوند خو باور نشته. دا ارمان مولا په زړه کې پاته دي چې ستا واده لایه خپلو سترگو وګورو. وروسته که مړه هم شوبه ارمان به مو په زړه کې نه وې پاته. خو پانې راته کیسه وکړه. اوس خولا پانه څلور میاشتي رخصتي لري. څلور میاشتي خو ډیر عمر دي ستاسو واده په

## جرم او جنا

داخلورومياشتو کي سره کيدای شي. څنگه دي خوښه ده چې واده وکړي؟

— زما درسره خوښه ده. چې پاڼه موراضی کړې وې زه خو هیڅ نه وایم.

— ښه نو چې ستاله خواخځه مطمین شونواوس ته راته دوا ده کولونیټه راوښیه. څه وخت مناسب وخت دوا ده لپاره گڼي.

— زماله خواتاسي وکیلان یاست. هره نیټه چې ورته ټاکي زه څه نه وایم.

— چې موږ ته اختیار را کوي موږ خوستا سودا ده په کار پسې کیږو، په دامیاشت کې به مو واده وي.

— بیخي مي درسره خوښه ده. په دایوه میاشت کې زموږ مکتبونه هم خلاصیږي. موږ هم دري څلور میاشتي رخصتي لرو.

— دا خوبیا بیخي ښه کار شو. بس نوله نن څخه یوه میاشت وروسته ستا سودا ده ورځ ده که کمه واقعنه وه پیښه له خیره.

— الله (ج) مودي له هرې واقعي وساتي. زما درسره خوښه ده.

په اخیر کې دپانې مو راوپلار را ولاړیدل چې ښوونکی اصف ورته وویل:

تاسي یوه شیبه انتظار شي زما سره یوڅه پیسې دي هغه له ځان سره واخلي. اوگوري اوس لاتاسوته وایم چې دپانې لپاره پرته دکالیوڅخه نور شیانوته اړتیا نشته. ځکه چې زما په کور کې هر څه زیات شته اوله اندازې څخه ډیر.

یونیم لک افغانۍ یې ورته راوخیستي اودوي ته یې ورکړي. بیایې ورته وویل:

## جرم او جنا

چې بې ځايه مصرف به نه کوي. يوازې اويوازي دپانې لپاره کالي اوکه نورددې کم شيان خوښ وې ورته واخلي..بل به هيڅ شي نه ورباندي اخلي.

دپانې موراوپلار ورته وويل:

دومره ډيري پيسې اوپه هغه هم يوازې دپانې لپاره دواده کالي؟  
\_ يونيم لک افغانۍ نوڅه شي دي، څه شي په کيږي. اوس خوډيره قيمتي ده. يوه جوړه کالي په شل ديرش زره افغانۍ وي. زه به ځان بختوروگنم چې تاسوزه له ولوره خلاص کړم. تاسي چې په يونيم لک افغانيو غاړه وباسي نوزه نورڅه غواړم. دابه زمانصیب وی، چې له ماڅخه تاسي ولورنه غواړي. کنې داد اوس ولورونه خوولورنه وی تيارتجارت وي. اووه لکه اته لکه اويالس لکه افغانۍ باندی دوستی کوی، که کمی وی بيخی دوستی نه ورسره کوی، دومره پيسې اخلي چې په دري کاله څوک بياواده نشي کولای اوڅوک دې ته مجبورېږي چې ياغلاوکړي اوياهم له وطنه پنځه شپږ کاله ورک وی اودخپل ولوردپيدا کولو لپاره وطنونه وطنونه وغواړي. حتاداسي ډيرځوانان خولاشته چې بيخی دواده کولوتوان نلری. دواده څخه نامحرومه پاته وي. داټول دغه دزيات ولورله وجې دي. ځکه په دومره پيسويې زورنه رسيږي، اونه دومره عوايدله کوم بلي لارې پيدا کولاي شي. دادځان لپاره بهتره وگني چې ټول عمر خپره واوسی اوهيڅ واده ونکړي. زه اوس هم ستاسواحسن منم.

دپانې مورورته وويل:

چې زويه! تاخوزموږسره ډيري مرستي کړي دي، ترهرچادي ډيرنازولي يو، اوتردووولورودي لاډيري پيسې پرمونږمصرف کړې. زموږسره دغومره پيسې سته چې دپانې دواده لپاره کالي، الماری، فرشونه، پلنگ، لوشي اوهم داسي نورضروري شيان چې

## جرم او جنا

ورته په کار کېږي رانیسو. داپیسې ته بیرته درسره واخله، په واده کې دې په کار راشي.

مادرته وویل چې بغیرله کالیوڅخه به بل شي نه ورته اخلي. هرڅه مې په کور کې تر ضرورت زیات شته. زما سره نوري پیسې د واده دمصرف لپاره شته. دغویپسوته اوس ضرورت نلرم.

دپانې مور او پلار یې دي ته مجبوره کړل چې هغه پیسې ځنې واخلي. پیسې یې له ښوونکي اصف څخه راواخیستي او خپل کور ته راغلل. کله چې خپل کور ته راوړسیدل نو د ښوونکي اصف کیسه یې ټوله پانې ته وکړه، پیسې یې پانې ته ورکړې چې داته پوه شه او پیسې دي، هرشي چې په اخلي او هرشي چې دې خوښ وی ته اوستا خوښه.

پانې هم له مور او پلاره پیسې واخیستي او د نازو کور ته راغله. هغه یې لدې راز خبره کړه او ورته وویل:

زه ډیره بخښنه غواړم دایوخیانت مې په خپل ژوند کې درسره کړې دی، ځکه ته مې له خپلې مینې نه یې خبره کړې. ماخوله ښوونکي اصف سره مینه درلوده او یوه میاشت وروسته زما د ښوونکي اصف واده دی. اوس راځه چې بازار ته ولاړې شوو. زه خوپه کالیونه پوهیږم ته به یې راته خوښ کړي.

نازو چې دا واوریدل حیرانه پاته شوه، هیڅ یې زړه نه لویدل. پانې ته یې وویل:

دا خورښتیا چې زما سره دې خیانت کړې دی اوزه دې دخپلې مینې څخه نه یم خبره کړې. اوس خوڅه په درکوي نشم، نه څه درسره کیږي. بس نور خورما هم څه په وس ندې پوره بې له دعاڅه. بل ښوونکي اصف خوداسي یوشخص دی چې په ډیرو انسانانو کې نشته. ډیر پرځای او ډیر بهتره ملگری دی ځان لپاره

## جرم او جنا

انتخاب کړی. خوشحاله ژوندورسره ولرې. درځه اوس خومي کورته راغلې یې څه نشم درته ویلای. که زه مخته خبره وای یابه زماوستانلگرې ختمه وه. ځکه چې تاولي زه لدې رازه نه یم خبره کړې. ماخوستاله رازه څوک نه خبرول.

پانې ورته وویل:

چې پردغه ځای زه هم درباندي ملامته یم. خوداراته خپله ښوونکی اصف ویلي و، چې په دې رازبه زماوستانپرته څوک نه وي خبر. ته باوروکړه چې زماور اوپلار لانه شول خبر نازوورته وویل:

بس نوري خبرې مه راته کوه. چې وارپه واري خوادرتنه شنه کيږي. درځه چې څوبازارته.

دواړې بازارته راغلې اوپه خپله خوښه یې کالي دپانې مور، پلار، ځانگه، ښوونکی اصف اودهغه نیردي خپلوانوته یوه یوه جوړه کالي او یوه جوړه یې لاناووته رانیول. اوناووته یې وویل:

داځکه درته رانیسم چې له تامي داخبره پته کړې وه.

\_ بس په دغه یوه جوړه کالیوځان راڅخه خلاصوې؟

\_ یا که دې دوهمي جوړې ته زړه کيږي هم یې درته رانیسم. اوس خودرته ملامته یم، هرڅه چې وایي منم یې.

\_ یامادغسي درته ویل. دغه یوه جوړه لاکفایت کوي. درځه چې داشیان تر کوره ورسوو.

ټول کارونه یې مخکې تر ټاکلې یوې میاشتي پوري خلاص کړل، دواوه دورځې په انتظارول. هره ورځ پر ښوونکي اصف اوپانې باندي تریوه کال اوږده تیږیده. کله چې ټاکلې نیټه راورسیده دواړه خواوودواوه تیاري نیولي و. دواوه ورځ وه هرې خواخپل دوستان، خپلوان، همسایه گان خبر کړي و.

## جرم او جنا

دښوونکی اصف اوپانې نکاح وټړل شوه. وروسته تر نکاح تړلويې پاڼه په یوشین شال کې چې سرتړپایه پټه و، تر راسته لاس یې پلار نیوله او تر چپه لاس یې ماما اوله خپل کوره یې راوایستل په موټر کې یې چې موټر په پلاستیکي گلانو او رنگارنگ جالیو پوښل شوي و کښینول. کله چې ټول مراسم دپانې په کور کې خلاص شو ټولوبیر ته دښوونکی اصف د کور پر خوا ور روان شول.

ښوونکی اصف واده ته ښه تیاري نیولی و. ښه ډوډۍ یې خلکو ته ورکړه. او ټول قریبان، دوستان، خپلوان او اندېوالان یې په ښه خوشحالي له خپله کوره رخصت کړل. ټولو خپلوانو او دوستانو یې دخوشحاله ژوند او ښه بخت دعاوي ورته کولې.

کله چې ښوونکی اصف او پاڼه په خونه کې یوازې پاته شول، نو دلبر مودي لپاره دواړو چوپټیاغوره کړي وه، وروسته ښوونکی اصف خپل د کلو کلوانتظار کوم چې دی ورته په طمعه و، او خپل لیدلې خوب یې په حقیقت بدل والیدی،

نو پرپانې یې رغ وکړ. تر خوبه دغسي چپ ناست یو، خیر ته اوس هیڅ رغ مه کوه، ماته دي دسرشال راکړه چې زه خودوه رکعته نفلي لمونځ ورباندي وکړم، بیابه ډیر سره وږغیږو. پانې هم دستي له سر څخه خپل زرغون شال کوم چې پرسریې وښوونکی اصف ته ورکړ. ښوونکی اصف هم ورباندي دوه رکعته نفلي لمونځ ادا کړ وروسته تر لمانځه یې له پانې پوښتنه وکړه چې ته ددغه نفلي لمانځه په برکت خبره یې؟

\_ یا تر اوسه مي له هیچاشه ددې نفلي لمانځه ندې اوریدلې، نه زه په خبره یم. خیر اوس مي ته ځني خبره کړه؟

## جرم او جنا

- په دې لمانځه کې خدای (ج) پاک دافضيلت او برکت ايښی دی، چې کله دواده په شپه باندې څوک دا نفلي لمونځ دناوی دسرپرشال باندې وکړي، نو دژوند تر اخره به دغه جوړه (زوم اوناوی) سره خوشحاله اوله مينه اومحبت څخه ډک ژوند ولري. ته په دې پوهيدلې چې دواده لومړي شپه دجنت شپه وی؟

- بلې هو، پدې خبره وم چې دواده لومړی شپه دجنت شپه ده. خوزه همدلوس په دغه دجنت په شپه کې ځان بې انصافه بولم. ايا ماخوبه له څانگه سره بې انصافی نه وی کړې؟

- يادې کې نوستاڅه بې انصافی ده، ماخوستاسره مينه درلوده، په مينه کې خوهرڅه جايز دي. څوک په مينه کې دېې انصافی، عزت او ابرو پر والري. او بل مادهغې په خوبه درسره واده کړی. هغه زما وستا په مينه خبره ده. هغې راته ويلي و چې خپله مينه دې حتمالاس ته راوړه، زماله خواد رته اجازه ده، په دې کار کې زه درسره ملگري يم. اوس ته ووايه چې له هغې سره موڅه بې انصافي کړې ده. هغې راته خپله اجازه را کړي ده ما هم ډير کونښن وکړ ترڅو ته مي د ژوند ملگري شي. دابه زه ځان بختور بولم چې خپله مي کړې، اوتا په خپله خوبه اورضايت واده راسره وکړ او زه دي هم د ژوند ملگري کړم.

- ښه چې داسي ده او دهغې په خوبه دې له ماسره واده وکړ، نوزه به دهغې دومره خيال وساتم لکه يوه ښه دوسته چې مي وی. ته به هم نن دا واعده راسره کوي، چې زما ودځانگې ترمنځ به هيڅ فرق نه کوي. څه چې ماته کولای شي ځانگې ته به يې هم کوي.

- حتماً زما هم درسره واعده ده، چې ستا وځانگې به يوه زره فرق نه کوم.

## نونسیم خپرکی

دنبوونکی اصف اوپانې له واده څخه دوې اوونۍ تیري شوې  
وې، چې دنبوونکی اصف پانې ته داسي وویل:

څه غواړې چې په دغه دریو میاشتو کې یې وکړي. ایا غواړي کوم  
ځای کار وکړي که په کور کې استراحت کوي؟  
پانې ورته وویل:

په کور کې به نوڅه وکړم. که ماتعلیم ددې لپاره کړي دی چې  
پر کور کښینم. ماله ځان سره دا وعده کړي ده چې خپل مظلوم ولس ته  
به شپه او ورځ خدمت کوم.

ځکه پر مادا وطن حق لري، او وطن د مور حیثیت لري، زه یې په خپله  
غیره کې غټه کړې یم. ماته یې نوم اونښان رابخنډلی دی. زه نه غواړم  
چې جفا ورسره وکړم، لږ تر لږه خوبه یې حق پرځای کړم.

زه غواړم چې په دریو میاشتو کې دنبځوداگاهي لپاره په کور کې  
کورس جوړ کړم. هغه بې تعلیمو دنبځوته چې د تعلیم له نعمته بې برخې  
پاته دي، هغوي ته هغه څه ورزده کړم کوم چې زما په ذهن کې دي.

— څنگه چې ستاخوښه وي زما ملیکې هغسي به وشي. د کورس  
لپاره دي کوم شيانوته ضرورت دي چې زه یې درته برابر کړم.  
— زه به یې لست درکړم.

— سمه ده. د شيانو لست خوبه دي غټ نه وي. لږ شيان دي که  
ډیر. داسي نه وي چې کورمې پر چرکه رابار کړي.

## جرم او جنا

\_ ډير بير بړه مه، هر شي چې دى راته راوړل پيسې يې په ما پسي ليكه، كله چې مي پيدا كړي بير ته دي خپلې پيسې راځه واخله. احسان يې مه راباندي اچوه.

\_ كانسكى دغسي وكړي. بياداسي نه وي چې ځان ورباندي واچوى. هورن بتيپه پيسو كې خوډير ځنډ راځي، ترڅو چې ته يې راته پيدا كوي، دهغو پيسو گټه خوبه راته راكوى.

\_ گټه يې هم غواړي. لكه چې سودخور يې ځكه سودخوري كوي. خير دي گټه ډيره باندي واچوه هغه هم در كوم. ووايه څومره گټه غواړي چې اوس يې سره معلومه كړو؟

\_ ډيره گټه زه هم نه غواړم، فقط شل فيصده گټه. پر شل فيصده گټه به زما په خيال سود هم نه راځي.

\_ بيا بېغمه اوسه دغونده گټه خودر كوم. زه بيريدمه چې اوس سل فيصده گټه راباندي وانه چوي. كه دي راته سل فيصده هم ويلي واى مابه در كړي و.

\_ په كتابچه كې يې راته واليكه، صبا بيا په پښميانه نشي، بيانوڅه درسره كولاي شم.

\_ بيا بېغمه اوسه درواغ نه درته وايم ستاحق خويځي نه خورم. زما صداقت به هغه وخت درته معلوم شي.

\_ هو چې حساب مو ترماين پاك وي بياداسي نه وي چې غاړې موبندي شي. زه به خپل حق درڅخه غواړم او ته به باندي پښيما نه يې.

\_ ستاخونه زده دي، مه يې راته راوړه. خداى (ع) مهربانه دي له يوخوانه يوخوا به راته پيدا شي.

\_ د دماغ له خوا خوهم اوس خلاصه يې. ماته معلومولې. دومره ژر خومه خواشيني كيږه. مامسخرې درسره كولاي. ژر شه دشيانولست دي راته راكړه زه به يې نن درته راوړم.

## جرم او جنا

پانې ورته خپل لست ور کړ. کوم شيانوته چې يې ضرورت و. ښوونکی اصف ورته له بازاره ټول دلست شيان راوړل. په کور کې يې ورته يوه خونه دکورس لپاره منظمه جوړه او برابره کړه. دڅلويښتوڅخه زياتوښځوته يې دبې سوادۍ درسونه اوددې سربيره دکورنۍ او دماشوم دتربيې اوپاملرنې په هکله مکمل معلومات تشرېح کول.

کله چې دري مياشتي تيري شوي په روغتون کې پانې اوناژودواړوخپل عملی کار شروع کړ. له هر مريض سره به يې دومره ښه رويه اودومره په نرمي خبرې کولي لکه هر مريض چې ددوي له خپلوانوڅخه وي.

پنځه مياشتي يې د عملي کار تير شوي وې چې په روغتون کې دواړوته دواکسيناتورې وظيفه پيداشوه. ښځواوماشومانوته به يې واکسينونه لگول اوهرې ښځې ته به دواړو داويل چې هره ښځه بايدپنځه واري واکسين په خپل ژوند کې ولگوي اوخپل هرکوچني ماشومان چې عمرونه يې له پنځوکلنوڅخه کښته وي واکسين کړي. ځکه چې واکسين ډير بارزښته اوباتجربه اودهرمرض په مقابل کې ډير سخت مقاومت کوي.

پای

۱۳۸۹-۰۲-۰۱

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.  
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**  
**Ketabton.com: The Digital Library**